

Vergaderjaar 2011–2012

33 000 VI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2012

Nr. 13

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 28 oktober 2011

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
De Roon

De griffier van de commissie,
Nava

¹ Samenstelling:

Leden: Schouten, C.J. (CU), Staaij, C.G. van der (SGP), Arib, K. (PvdA), Çörüz, C. (CDA), Bruins Slot, H.G.J. (CDA), Vermeij, R.A. (PvdA), ondervoorzitter, Raak, A.A.G.M. van (SP), Thieme, M.L. (PvdD), Dibi, T. (GL), Gesthuizen, S.M.J.G. (SP), Brinkman, H. (PVV), Roon, R. de (PVV), voorzitter, Toorenburg, M.M. van (CDA), Peters, M. (GL), Recourt, J. (PvdA), Schouw, A.G. (D66), Berndsen, M.A. (D66), Marcouch, A. (PvdA), Helder, L.M.J.S. (PVV), Nieuwenhuizen-Wijbenga, C. van (VVD), Steur, G.A. van der (VVD), Hennis-Plasschaert, J.A. (VVD) en Taverne, J. (VVD).
Plv. leden: Slob, A. (CU), Dijkgraaf, E. (SGP), Bouwmeester, L.T. (PvdA), Bochove, B.J. van (CDA), Koopmans, G.P.J. (CDA), Smeets, P.E. (PvdA), Kooiman, C.J.E. (SP), Ouweland, E. (PvdD), Tongeren, L. van (GL), Karabulut, S. (SP), Elissen, A. (PVV), Dille, W.R. (PVV), Smilde, M.C.A. (CDA), Voortman, L.G.J. (GL), Spekman, J.L. (PvdA), Koşer Kaya, F. (D66), Pechtold, A. (D66), Kuiken, A.H. (PvdA), Bontes, L. (PVV), Burg, B.I. van der (VVD), Liefde, B.C. de (VVD), Azmani, M. (VVD) en Dijkhoff, K.H.D.M. (VVD).

1

Zal de Kamer systematisch op de hoogte worden gehouden van de voortgang van de hervormingen van Veiligheid en Justitie anders dan alleen het informeren over de invoering van wet- en regelgeving en veel meer op basis van resultaten?

Ja. Ik verwijs in dit verband naar hetgeen de Minister President aan de Tweede Kamer heeft gemeld in zijn brief van 12 mei 2011¹: «Alle maatregelen uit het regeerakkoord, waaronder de 17 hervormingen uit deze brief, krijgen een vertaling in de begroting en het jaarverslag. Daarmee worden zij opgenomen in de route die de normale verantwoordingsdocumenten doorlopen». Conform deze lijn hebben de hervormingen op het terrein van Veiligheid en Justitie een plaats gekregen in de begroting 2012. De verantwoording over de resultaten van deze maatregelen – niet alleen met betrekking tot wet- en regelgeving, maar ook waar het de in de begroting 2012 geformuleerde kwantitatieve doelstellingen betreft – zal langs de normale verantwoordingslijn verlopen, dat wil zeggen via het jaarverslag over de begroting van Veiligheid en Justitie.

De ontwikkelingen en samenhangen in criminaliteit en rechtshandhaving worden voorts periodiek en systematisch in kaart gebracht door beleidsdoorlichtingen en beleidsevaluaties en door middel van de jaarlijkse publicatiereeks «Criminaliteit en rechtshandhaving». Daarnaast wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de jaarlijkse resultaten van de Integrale Veiligheids Monitor (IVM), een grootschalig onderzoek onder de bevolking over onder meer de leefbaarheid van de woonbuurt, buurtproblemen, beleving van onveiligheid, slachtofferschap van veel voorkomende criminaliteit en de meningen over het functioneren van de politie en gemeenten.

Ten aanzien van de vorming van de nationale politie is met uw Kamer overeengekomen halfjaarlijks te rapporteren, dit zal zo blijven. Uw Kamer ontving 19 september 2011 de eerste voortgangsrapportage.

2

Waarom wordt het budget voor financiering van de Nederlandse gastlandbijdrage aan Europol en Eurojust in Den Haag vanaf 2013 verhoogd? (pag. 5 internetbijlage)

De tijdelijke verhoging met het budget vanaf 2013 is gerelateerd aan de start van realisatie van de nieuwe huisvesting voor Eurojust.

3

Is de regering van plan om de Kamer systematisch op de hoogte te houden van de vorming van de nationale politie en de aanscherping van het strafrecht?

Bij de aanbidding van het «Uitvoeringsprogramma Vorming Nationale Politie» d.d. 31 maart 2011 deed de Minister van Veiligheid en Justitie de toezegging uw Kamer halfjaarlijks te berichten over de stand van zaken met betrekking tot de vorming van de nationale politie. Op d.d. 19 september 2011 heeft uw Kamer hiertoe het eerste voortgangsbericht ontvangen.

4

Klopt het dat de ICT-systemen van politie, Openbaar Ministerie en rechterlijke macht gesloten systemen zijn, en dat deze systemen dus niet met elkaar kunnen communiceren? Zo ja, wat betekent dit voor de efficiency in de veiligheidsketen?

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 32 773, nr. 1 (pag. 2).

In het algemeen zijn de ICT-systemen van de politie, Openbaar Ministerie en de rechterlijke macht geen gesloten systemen. Er vindt in deelprocessen ook geautomatiseerde informatie-uitwisseling plaats. Maar de informatie-uitwisseling kan en moet worden uitgebreid. Een voorbeeld hiervan is het digitale procesdossier. Er wordt op dit moment gewerkt aan een roadmap voor de invoering van het digitale procesdossier. Op basis van de roadmap is een duidelijker beeld te vormen van wat het betekent wat vervolgens de mogelijkheid biedt om het op te nemen in een jaarplan.

5

Wat gaat de regering doen om ouders versterkt aan te spreken op het gedrag van hun kinderen? Welke financiële maatregelen worden genomen?

Ouders moeten zich bewust zijn van hun bijzondere verantwoordelijkheid voor de opvoeding van een minderjarige en mogelijke scheefgroei daarin. Het snel betrekken van ouders bij het strafrechtelijke traject van hun minderjarige kind wordt door de verschillende partners in de uitvoering actief bevorderd. De politie en het OM, de Raad voor de Kinderbescherming, de jeugdreclassering en de justitiële jeugdinrichtingen leggen contact met de ouders van minderjarige delinquenten. Deze instanties hebben een belangrijke taak in het detecteren van achterliggende gezinsproblematiek en de toeleiding tot de benodigde hulpverlening of opvoedingsondersteuning, of – in ernstige gevallen – ondertoezichtstelling. In de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie van 1 maart 2011 (Kamerstukken II, 2010/11, 32 500 VI, nr. 84) is uitvoerig belicht hoe op deze wijze uitvoering wordt gegeven aan het gesprek met de ouders (sociaal verhoor) dat de motie-Marcouch beoogt. Sinds 1 januari 2011 zijn de ouders verplicht om aanwezig te zijn bij de terechtzitting van hun minderjarige kind. Deze zogenaamde verschijningsplicht beoogt eveneens de betrokkenheid van ouders bij de opvoeding te vergroten en daardoor de recidive bij de jeugdige delinquent te verminderen.

Ouders kunnen ook financieel aansprakelijk gesteld worden voor de schade die door hun kind wordt veroorzaakt. De heer Çörüz, lid van uw Kamer, heeft een initiatiefwetsvoorstel ingediend dat voorziet in een verruiming van de aansprakelijkheid van ouders van kinderen van 14 tot 18 jaren. Het wetsvoorstel ligt nu bij de Tweede Kamer. De Tweede Kamer heeft op 31 maart 2010 verslag uitgebracht.

6

Hoe groot is de werkvoorraad voor de dierenpolitie? Hoeveel fte is er structureel nodig om deze taken op te pakken?

Het meldnummer 144, red een dier wordt op 15 november opengesteld voor het publiek. Zoals aangegeven in mijn brief van 24 oktober zal zicht worden gehouden op zowel de intake van 144 (aantal meldingen, aard van de melding, verdeling over ketenpartners, etc) als de afhandeling van de melding, waarover door de ketenpartners zal worden teruggemeld (bijvoorbeeld proces verbaal opgemaakt, bestuurlijke opslag, etc). Zo ontstaat goed zicht op de werkvoorraad en resultaten van de dierenpolitie.

7

Kan in een berekening duidelijk worden gemaakt hoe de lastenverlichting in 2012 leidt tot een verhoging van het aantal direct inzetbare uren politiewerk van het equivalent van +/- 1000 fte? En in 2012 en 2014 respectievelijk 3000 en 5000 fte?

Ik ga uit van het rekenkundige gegeven dat 1 FTE gelijkstaat aan 1 250 werkbare uren. Dit gegeven hanteer ik onder meer ook voor de sterktebe-

paling van de politie. 1000 FTE in 2012 staat dan ook gelijk aan een verhoging van het aantal inzetbare uren van 1 250 000 uur. Het aantal uren dat ik als resultaat heb gesteld, komt voort uit de haalbare maatregelen die het Kabinet de komende jaren, tot en met 2014, treft om de bureaucratie bij de politie te verminderen. Sommige maatregelen, zoals de invoering van het Frontoffice-backoffice (FoBo) principe en de aanpassingen van de ICT-voorzieningen, leveren duizenden uren extra «blauw op straat» op. Andere maatregelen, zoals de aanpassing van de zgn. BVH formulieren en de vereenvoudiging van op te maken processen-verbaal leveren op zich minder uren extra op, maar dragen wel bij aan het totale resultaat. Het maatregelenpakket is zo ingericht dat ik mij er van heb verzekerd in 2012 de eerste slag te slaan en 1000 fte extra inzetbaar te maken op straat. Meer omvangrijke trajecten met een langere looptijd maar een verhoudingsgewijs groter resultaat (bijv. FoBo), zullen in het bijzonder zorgen voor de opbrengst in 2013 (2000 fte erbij) en 2014 (nog 2000 fte erbij).

Volledigheidshalve merk ik op dat deze opbrengst geheel ten goede komt aan de inzet van de met de Tweede Kamer afgesproken sterkte van 49 500 operationele politiemensen.

8

Hoe worden de aanrijtijden van de politie worden verkort? De norm was toch al binnen 15 minuten ter plaatse zijn in spoedeisende gevallen?

De 15 minuten norm voor spoedeisende zaken is inderdaad vrij gebruikelijk bij de regionale politiekorpsen. Met de komst van de Nationale Politie worden de definities en de norm voor aanrijtijden bij spoedeisende hulp landelijk vastgesteld. De extra capaciteit die voor het realiseren van de norm mogelijk nodig is, zal worden gevonden in organisatorische maatregelen die door de invoering van de Nationale Politie mogelijk worden gemaakt, zoals het herpositioneren van eenheden door het wegvallen van regiogrenzen of een verbeterde inzet door de nieuwe meldkamerorganisatie.

9

Hoe groot is de terugloop van het aantal vrijwilligers bij de politie? Hoeveel vrijwilligers zijn er nu?

Stand 31-12-2010	2006	2007	2008	2009	2010
Executieve vrijwilligers	1 682	1 642	1 533	1 518	1 492
Volontairs				961	914
Totaal				2 479	2 406

Bron: Jaarverslag Nederlandse Politie 2010

10

Kan duidelijk worden gemaakt wat de dierenpolitie precies voor taken krijgen?

In de convenanten dierhandhaving en dierenhulpverlening die op 24 oktober aan uw Kamer zijn gezonden, staat nauw beschreven wat de taken van de dierenpolitie zijn.

11

Wat wil de regering doen om commercieel draagmoederschap aan te pakken? Wanneer kan de Tweede Kamer het plan om commercieel draagmoederschap aan te pakken verwachten?

Het onderwerp draagmoederschap is complex omdat het onderwerp verschillende moreel-ethische, politieke, sociale en juridische invalshoeken kent die nog niet uitgekristalliseerd zijn. Op korte termijn zal aan uw Kamer een brief hierover worden gestuurd. Ik ben nog in bespreking met de Minister van VWS over meerdere aspecten.

12

Wat is het huidige aantal bij het OM aangeleverde verdachten (absoluut en procentueel)?

In de periode sept. 2010-aug. 2011 zijn in totaal 217 265 verdachten aangeleverd en geregistreerd bij het OM.

De instroom is met 3% gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor.

13

In hoeveel gevallen wordt een beroep gedaan op de B9-regeling zonder dat er uiteindelijk vervolging wordt ingesteld? In hoeveel gevallen is er sprake van een artikel 12-procedure na sepot van de zaak? Is het noodzakelijk om in het kader van de B9-regeling aangifte te doen of kan dat ook achterwege blijven?

Uit informatie van het Ministerie van BZK blijkt dat in het jaar 2010 380 aanvragen voor de B9 zijn ingediend, waarvan er 350 zijn ingewilligd. Er wordt niet geregistreerd hoeveel B9-zaken tot vervolging leiden. Uit een recent onderzoek van het Openbaar Ministerie naar 59 geseponeerde «B9-zaken» bleek dat er 40 keer beklag (ex artikel 12 Wetboek van strafvordering) werd aangetekend. Alle beklagzaken, voor zover de uitspraken daarover bekend zijn, zijn ongegrond verklaard.

In het kader van de B9-regeling kan aan een vreemdeling een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd worden verleend, indien:

- de vreemdeling slachtoffer is van mensenhandel;
- de vreemdeling terzake aangifte heeft gedaan of op andere wijze medewerking heeft verleend aan een strafrechtelijk opsporings- of vervolgingsonderzoek naar mensenhandel;
- er is sprake van een strafrechtelijk opsporingsonderzoek of vervolgingsonderzoek naar of berechting in feitelijke aanleg van de verdachte van het strafbare feit waarvan de vreemdeling aangifte heeft gedaan of waaraan de vreemdeling op andere wijze medewerking heeft verleend.

Een aangifte is dus geen vereiste om in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning in het kader van de B9-regeling.

14

Kunnen nog meer voorbeelden worden gegeven van vormen van mensenhandel, naast loverboys, mensenhandel via het internet en arbeidsuitbuiting?

Bij de bestrijding van mensenhandel wordt veelal onderscheid gemaakt tussen seksuele uitbuiting (waaronder de loverboyproblematiek), overige uitbuiting (gedacht kan worden aan uitbuiting in het huishouden, de land- en tuinbouw, de horeca, de criminaliteit etc.) en orgaanverwijdering.

15

Op welke manier zal gevolg worden gegeven aan de aanbevelingen in het rapport over kinderporno van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel, met name gezien naar de rol van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de samenwerking tussen dit ministerie en het ministerie van Veiligheid en Justitie?

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik u naar de kabinetsreactie op de rapportage kinderpornografie van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel die, samen met de Staatssecretaris van VWS, voor de begrotingsbehandeling aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden.

16

Hoe wordt de ambitieuze verdubbeling van het aantal aangepakte criminele groepen gemeten?

Het aantal projectmatige onderzoeken dat in een jaar (strafrechtelijk) wordt gedraaid is hier een zeer belangrijke indicator voor. Daarnaast wordt gekeken naar betekenisvolle interventies anders dan strafrechtelijk op deze criminele groepen. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan interventies van fiscale of bestuurlijke aard.

17

Welke maatregelen worden genomen om de pakkans voor mensenhandel te verhogen?

In het kader van de Task Force aanpak mensenhandel worden diverse maatregelen getroffen die de pakkans voor mensenhandel verhogen, wordt er geïnvesteerd in proeftuinen (innovatieve onderzoeksomgevingen waarbij politie en OM niet alleen opsporen met innovatieve opsporingsmethoden, maar ook andere partners als bestuur, Belastingdienst en Kamer van Koophandel betrekken bij de aanpak van mensenhandel) en pilots. Ook worden in het kader van de Task Force maatregelen genomen ter versterking van de integrale en bestuurlijke aanpak van mensenhandel en worden er maatregelen getroffen ten behoeve van de aanpak van arbeidsuitbuiting, de versterking van de internationale samenwerking en de aanpak van mensenhandel via internet.

Daarnaast zullen in het kader van een actieplan voor de rijksbrede aanpak van de loverboyproblematiek – dat aan het eind van dit jaar wordt gepresenteerd – maatregelen worden genomen die de pakkans voor loverboys doen toenemen. Dit actieplan krijgt u aan het eind van dit jaar toegezonden.

18

Met hoeveel personen wordt de capaciteit bij het OM, politie, bijzondere opsporingsdiensten en andere partners in de strafrechtketen precies uitgebreid ten behoeve van het afpakken van crimineel vermogen concreet? In welk jaar?

Het programma afpakken wordt als ketenprogramma aangestuurd op toename van het afgenomen crimineel vermogen. Vanaf 2012 moet het afgenomen crimineel vermogen jaarlijks stijgen tot ruim € 100 miljoen vanaf 2018.

In samenwerking tussen OM, politie, bijzondere opsporingsdiensten en andere ketenpartners wordt bekeken welke capacitaire uitbreidingen in de keten tot de gewenste toename in afgenomen crimineel vermogen leiden. Achteraf wordt door het OM verantwoord met welke personele uitbreidingen dat is gebeurd. Perspectief daarbij is om de uitbreidingen uiteindelijk structureel te borgen.

19

Wat is nu de gemiddelde straf die door rechters in mensenhandelzaken wordt opgelegd?

Uit de zevende rapportage van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel (NRM) volgt dat in 2007 de gemiddelde opgelegde gevangenisstraf voor

seksuele uitbuiting 20,6 maanden bedroeg. De hoogst opgelegde straf bedroeg een gevangenisstraf voor de duur van 144 maanden. De NRM zal in 2012 de volgende rapportage over mensenhandel publiceren, waarin meer actuele informatie is verwerkt. Eind van het jaar zal overigens een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer worden ingediend waarmee de wettelijke strafmaxima voor het delict mensenhandel zullen worden opgehoogd.

20

Hoeveel budget en hoeveel fte's bij komen er netto bij voor de bestrijding van cybercrime?

Voor de bestrijding van Cybercrime is door het kabinet voor het Team High Tech Crime bij het KLPD vast in de begroting opgenomen een bedrag van 4,037 miljoen.

Voor de uitvoering van het intensiveringsprogramma cybercrime politie (PAC) is tot en met 2015 een bedrag van 13,8 miljoen beschikbaar.

Volledigheidshalve wijs ik er op dat de aanpak van cybercrime een van de landelijke prioriteiten van de politie is, waarover ik uw Kamer op 2 mei 2011 informeerde (prioriteiten, doelen en indicatoren).

De FTE's voor de bestrijding van cybercrime vallen onder de huidige operationele sterkte.

21

Komt er voor de bestrijding van cybercrime extra budget en mankracht bij of wordt dit budget en deze mankracht vrijgemaakt binnen het reeds bestaand totale budget bij de politie en binnen de bestaande politiecapaciteit?

Voor de bestrijding van Cybercrime is door het kabinet voor het Team High Tech Crime bij het KLPD vast in de begroting opgenomen een bedrag van 4,037 miljoen.

Voor de uitvoering van het intensiveringsprogramma cybercrime politie (PAC) is tot en met 2015 een bedrag van 13,8 miljoen beschikbaar.

Volledigheidshalve wijs ik er op dat de aanpak van cybercrime een van de landelijke prioriteiten van de politie is, waarover ik uw Kamer op 2 mei 2011 informeerde (prioriteiten, doelen en indicatoren). De FTE's voor de bestrijding van cybercrime vallen onder de huidige operationele sterkte.

22

Welke prestatieafspraken zijn er gemaakt tussen de minister voor Immigratie en Asiel en de politie, en wat houden deze afspraken precies in?

Een van de landelijke prioriteiten van de politie heeft betrekking op de aanpak van (faciliteerders van) illegaliteit en criminele vreemdelingen. Concreet houdt deze prioriteit in dat in 2014 90% van de geregistreerde identiteitsonderzoeken moeten voldoen aan de afgesproken kwaliteitseisen. In 2012 moet dit percentage 83% bedragen en worden de processen van identiteitsvaststelling van verdachten en vreemdelingen in elkaar geschoven.

23

Kent de regering een generieke doelstelling ten aanzien van het terugbrengen van de totale criminaliteit over vier jaar? Zo ja, wat is die doelstelling? Zo nee, waarom niet?

In de begroting 2012 van Veiligheid en Justitie zijn duidelijke en concrete doelstellingen geformuleerd om Nederland veiliger te maken. Daarbij zijn heldere keuzes gemaakt en prioriteiten gesteld als het gaat om het

terugdringen van criminaliteit. In dit verband verwijs ik naar de concrete, kwantitatieve doelstellingen zoals die in de paragrafen II en III van hoofdstuk 2 (Beleidsagenda) van de begroting zijn opgenomen voor het aanpakken en terugdringen van georganiseerde criminaliteit, kinderporno, overvalcriminaliteit, straatroof, woninginbraken, geweld en criminele jeugdbendes.

Er wordt bewust geen generieke doelstelling gehanteerd ten aanzien van het terugdringen van «de totale criminaliteit», omdat dit ten koste zou gaan van de gewenste focus en scherpste in de aanpak. Het gaat er juist om binnen het totaal aan inspanningen van openbaar bestuur, politie en Openbaar Ministerie op het terrein van rechtshandhaving duidelijke prioriteiten te stellen zodat de beschikbare capaciteit zo gericht mogelijk wordt ingezet op die criminaliteitsfenomenen die naar huidig inzicht de meeste aandacht vragen.

24

Met hoeveel procent moet de geweldcriminaliteit per 2015 zijn afgenomen ten opzichte van 2011?

In paragraaf III van de Beleidsagenda zijn concrete streefcijfers opgenomen voor onder meer de aanpak van geweld. Voor daders van enkelvoudige geweldsdelicten dient de pakkans in 2014 met 25% vergroot te zijn (respectievelijk 5% en 15% in 2012 en 2013). Het geweld dient zich op z'n minst te stabiliseren op het niveau dat genoemd wordt in de Integrale Veiligheidsmonitor 2010 (5,5%), zodat de bereikte resultaten van de afgelopen jaren bestendig worden.

25

Met hoeveel procent moet de vermogenscriminaliteit per 2015 zijn afgenomen ten opzichte van 2011?

Er wordt naar gestreefd om in 2014 het aantal overvallen te laten dalen tot onder de 1 900 en het aantal staatroven te laten dalen tot ruim 6000. Dit betekent voor overvallen een afname van 34% ten opzichte van 2009 en voor staatroven een afname van 25% ten opzichte van 2010. Voor straatroof, woninginbraken en geweld is daarnaast in de Beleidsagenda 2012 als doelstelling een vergroting van de pakkans met 25% in 2014 opgenomen.

26

Welke concrete streefcijfers, uitgedrukt in percentages en absolute cijfers, heeft der regering ten aanzien het terugbrengen van de geregistreeerde criminaliteit gedurende de komende vier jaren? Kan dit worden voorzien van een tijdspad uiteen splitsen naar de belangrijkste misdrijven?

In de paragrafen II en III van de Beleidsagenda zijn concrete streefcijfers opgenomen voor de volgende criminaliteitsfenomenen: georganiseerde criminaliteit, kinderporno, overvalcriminaliteit, straatroof, geweld, woninginbraken en aanpak van criminele jeugdbendes. Ook zijn streefcijfers opgenomen voor het intensiveren van het afnemen van uit criminaliteit verkregen vermogen. Voor een uitvoeriger overzicht van de gestelde doelen en streefcijfers wordt korthedshalve verwezen naar de pagina's 11 tot en met 14 van de beleidsagenda van de Begroting 2012.

27

Welke concrete streefcijfers heeft de regering aanzien het verbeteren van de veiligheidsgevoelens gedurende de komende vier jaren?

Zoals in de beleidsagenda (p. 20) is aangegeven moeten door de gezamenlijke inspanningen van Rijk, gemeenten, politie en justitie en het

totaal aan maatregelen de ervaren overlast en de gevoelens van onveiligheid aan het einde van deze kabinetsperiode met 10% zijn afgenomen ten opzichte van het begin. De indicatoren voor de doelstelling van de vermindering van onveiligheidsgevoelens zijn de algemene onveiligheidsgevoelens en de onveiligheidsgevoelens in de directe woonomgeving. De bron voor deze gegevens is de Integrale Veiligheidsmonitor. Het aandeel van de bevolking dat zich wel eens onveilig voelt (algemene onveiligheidsgevoelens) moet dalen van 26,3% in 2010 (nulwaarde) naar 23,7% in 2014 (streefwaarde). Het aandeel van de bevolking dat zich wel eens onveilig voelt in de directe woonomgeving moeten dalen van 16,5% in 2010 (nulwaarde) naar 14,9% in 2014 (streefwaarde).

28

Welke rol ziet de regering voor zichzelf bij het stimuleren van de sociale veiligheid? Welke reden ligt ten grondslag aan de beslissing om de Van Montfransgelden niet voort te zetten? Op welke wijze zal de regering vanaf 2012 nog voorzien in sociale veiligheid? Zijn afspraken gemaakt met gemeenten hoe bij het wegvallen van de Van Montfransgelden verder zal worden voorzien in sociale veiligheid?

Veiligheid is een van de prioriteiten van het kabinet. Het kabinet kiest ervoor om meer geld uit te trekken voor veiligheid in de volle breedte. Dit loopt op tot ruim 400 mln. Per saldo blijft er een enorme intensivering staan. In samenspel met de gemeenteraad zullen zij hun inzet op de lokale veiligheid vaststellen. Daarbij kunnen zij gebruik maken van de wettelijke instrumenten, die – met inachtneming van de nog bij Uw Kamer in behandeling zijnde wetsvoorstellen – geen aanvulling meer behoeven. Voorts blijft het gemeentefonds op peil. Gemeenten worden dan ook in staat geacht om met de hun beschikbare middelen de benodigde maatregelen te treffen op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Het kabinet zet tevens in op doorontwikkeling van de veiligheidshuizen, waarin het lokale gezag en de justitiële en zorgpartners samenwerken rond de integrale persoonsgerichte aanpak van veelplegers, huiselijk geweld plegers, risico jongeren en ex gedetineerden. Ik verwijs naar het antwoord op vraag 216.

Het niet doorzetten van de Van Montfransmiddelen is een afspraak uit het Regeerakkoord. In het Regeerakkoord is hiervoor een besparing van 80 miljoen euro opgenomen. De Van Montfransmiddelen waren afkomstig van BZK en WWI en slechts tijdelijk van aard. Zij waren bestemd voor 2010 en 2011 en specifiek voor 40 gemeenten in hun aanpak van overlast en verloedering. Mijn collega van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en ik hebben al eerder aangegeven dat er geen ruimte is om iets aan de taakstelling uit het regeerakkoord te doen. De gemeenten zijn zelf het beste in staat om te bepalen welke maatregelen er nodig zijn, welke beëindigd moeten worden en welke voortgezet of gestart moeten worden om dit te realiseren.

29

Hoe zal de inzet van social media sterk bijdragen aan de verhoging van de pakkans? Op welke wijze wordt dit gemeten?

De pakkans wordt substantieel vergroot door zichtbaar en snel optreden van de politie en door betere samenwerking met burgers teneinde het aantal aangehouden verdachten te vergroten en snellere afdoening te realiseren. Bij een directe aanpak en afhandeling van meldingen worden ook meldingen met een lagere prioriteit (de bulk) zoveel mogelijk direct opgepakt. Dit wordt aangevuld en ondersteund met de inzet van social media als extra vorm van direct meldingscontact tussen burgers en

politie. Het effect van inzet van sociale media wordt gemeten via een pilot project voor het vergroten van de heterdaadkracht in de politieregio Groningen.

30

Hoe wordt de pakkans bij ernstige misdrijven «substantieel omhoog» gebracht? Zijn de recidivecijfers gecorrigeerd met deze pakkans? Hoe hoog is de pakkans op dit moment voor overvallen, straatroof, inbraken en geweld? Wordt hier een nulmeting gehanteerd en op welke wijze wordt de pakkans voor deze delicten gemeten?

De pakkans bij ernstige misdrijven ga ik langs diverse wegen vergroten. Belangrijk is het vergroten van de heterdaadkracht van de politie. Landelijk wordt het zogeheten drieringenmodel ingevoerd om de de pakkans direct na een overval te vergroten. De politie sluit de omgeving van een overval volgens een vast protocol in drie «ringen» af. De eerste ring is de plaats van de overval, waar sporen worden veiliggesteld. In de tweede ring worden vluchtroutes geobserveerd, al dan niet vanuit een helicopter. In de derde ring worden bijvoorbeeld kentekenherkenningssystemen ingezet om daders te traceren. Dit vergroot de pakkans bij overvallen. Ook de kwaliteit van de recherche en inzet van bijvoorbeeld forensische expertise zijn cruciaal. Maar ook de medewerking van burgers kan een belangrijke bijdrage leveren aan het oplossen van misdrijven en het pakken van de daders. In deze kabinetsperiode wordt Burgernet landelijk uitgerold. In 2012 heeft Burgernet 800 000 deelnemers; er zijn derhalve 800 000 extra ogen en oren voor de politie. Daarnaast is onlangs de Postbus 51-campagne «Pak overvallers. Pak je mobiel» en de campagne van Meld Misdaad Anoniem «Een overvaller moet zitten. Toch?» gestart. Beeldmateriaal en informatie van burgers zijn voor de opsporing en vervolging van groot belang. Het begrip «pakkans» uit de omschrijving van de landelijke doelstelling ten aanzien van de high-impact delicten is gedefinieerd als de verdachtenratio (op basis van de politieadministratie). De pakkans in een bepaald jaar is het totaal aantal afgehandelde verdachten van een misdrijf in dat jaar (ongeacht de pleegdatum van het delict), gedeeld door het totaal aantal misdrijven in dat jaar x 100. In 2012 moet de verdachtenratio voor deze criminaliteit omhoog naar 34,5% (was 30% in 2009). In 2014 moet de verdachtenratio op 37,5% staan.

31

Zijn de «slimmere werkwijzen» om de pakkans te verhogen in de politiekorpsen pas recent bedacht? Hoe kan dat?

Het verhogen van de pakkans voor high impact delicten is een van de landelijke prioriteiten voor de politie. Kort samengevat gaat het daarbij om een verhoging van de pakkans met 25%. Met betrekking tot de werkwijzen die worden gehanteerd geldt dat steeds wordt gezocht naar slimmere, effectievere werkwijzen.

32

Kunnen cijfers worden gegeven over het percentage overvallers dat recidiveert op langere termijn (bijvoorbeeld 5 jaar) in aanvulling op de cijfers over een termijn van 2 jaar? Kunnen cijfers worden gegeven over recidive van overige criminaliteit?

Uit het onderzoek «Overvallen in Nederland» van professor Fijnaut c.s., dat ik Uw Kamer als bijlage bij mijn brief van 9 februari 2011 heb toegestuurd (Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 28 684, nr. 305), blijkt dat 54% van de in 2006 aangehouden overvallers binnen twee jaar opnieuw werd aangehouden voor een strafbaar feit (niet per definitie een

overval). Uit dit onderzoek blijkt tevens dat 69% van deze aangehouden overvallers binnen vijf jaar opnieuw werd aangehouden voor een strafbaar feit.

Doelstelling van het actieprogramma Ketenaanpak Overvalcriminaliteit is dat in 2014 het recidivepercentage (binnen 2 jaar na aanhouding) bij overvalcriminaliteit is teruggebracht naar 40%. Daartoe is naast de vergroting van de pakkans en de kans op veroordeling ook het intensiveren van het strafrechtelijke en bestuursrechtelijke toezicht op overvallers die uit detentie komen van belang.

Uit de WODC-recidivemonitor 2011 blijkt dat de recidive van volwassen daders met een strafzaak in 2007 na twee jaar ongeveer 27% bedraagt en van ex-gedetineerden ongeveer 49%.

33

Welke activiteiten onderneemt de regering op het gebied van preventie gericht op potentiële daders in 2012 en specifiek de 12-minners?

Er zijn in ons land vele organisaties die zich bezighouden met preventie van probleemgedrag bij jongeren in het algemeen. Deze organisaties kennen een diversiteit aan aanbod. Zo zijn er de centra's voor Jeugd en Gezin die zich richten op opvoedproblemen, de bureaus Jeugdzorg voor de zwaardere opvoed- en ontwikkelingsproblematiek en Halt die voorlichting geeft op scholen en aan ouders over het aanpakken en voorkomen van criminaliteit onder jongeren. Dergelijke preventieve activiteiten ontplooit Halt in opdracht van gemeenten, scholen of andere particuliere partijen en niet ten aanzien van 12-minners.

Ten aanzien van de 12- verdachten is de standaardwerkwijze dat zij door de politie middels een zorgformulier worden doorverwezen naar de bureaus jeugdzorg (BJZ). Daar wordt verdere actie ondernomen waarbij ook het bredere gezinssysteem in ogenschouw wordt genomen.

De politie maakt op dit moment in 4 pilotregio's bij de doorverwijzing gebruik van het signaliseringsinstrument voor 12-minners, Prokid. Prokid onderzoekt geautomatiseerd de politiestructuren op nieuwe registraties over 12-minners en anderen op hetzelfde woonadres. Daarbij worden alle incidenten van de afgelopen vijf jaar in ogenschouw genomen. Dat kan zijn in de rol van verdachte, maar ook in andere rollen zoals slachtoffer of getuige. De combinatie van woonadres en kind, afhankelijk van de zwaarte van de incidenten, leidt tot een risicotaxatie. De combinatie van geregistreerde incidenten op het woonadres en informatie omtrent het kind, afhankelijk van de zwaarte van de incidenten, leidt tot een risicotaxatie.

Eind 2011 zijn de pilots Prokid afgerond. Vervolgens wordt besloten of het gebruik van Prokid landelijk wordt ingevoerd.

In bredere zin zijn er op het gebied van preventie tal van projecten – onder andere in Den Haag en Rotterdam – gericht op het ontwikkelen van effectieve aanpakken zoals het aanbieden van opvoedingsondersteunende maatregelen voor kinderen en hun ouders in risicovolle situaties.

In diverse politieregio's wordt gewerkt in samenwerkingsverbanden tussen politie en de bureaus Jeugdzorg met het oog op tijdige interventie en preventie.

34

Zijn de leeftijden bekend van de jongeren in de criminele jeugdgroepen? Zo ja, wat is de leeftijdsopbouw? Is bekend of zich in deze jeugdgroepen ook 12-minners bevinden? Zo ja, hoeveel 12-minners zijn er in de jeugdgroepen?

Het landelijk beeld van eind 2010, op basis van de uitvoering van de shortlist op wijkniveau, heeft aangetoond dat er 1 527 problematische jeugdgroepen zijn, waarvan 1 154 hinderlijke jeugdgroepen, 284 overlast-

gevende jeugdgroepen en 89 criminele jeugdgroepen zijn geïdentificeerd. De leeftijdsopbouw is groepsafhankelijk. Gemiddeld bestaan criminele jeugdgroepen uit 31 leden. Dit zijn met name jongens tussen de 12 en 24 jaar oud¹. In de meeste gevallen zijn leden van deze criminele jeugdgroepen meerderjarig. Daar zit ook het verraderlijke van de term zoals we die al jaren hanteren. Vaak gaat het niet om jeugd. Zeker niet als het gaat om de aanpak van de sleutelfiguren in deze groepen. Die zijn heel vaak ouder dan 20 jaar en soms boven de 25 jaar.

Het aantal 12-minners behorende tot criminele jeugdgroepen is nihil. De nieuwe aanwas van 12-minners wordt waar mogelijk bestreden door vroegsignaleringsinstrument Prokid. Dit instrument van de politie is bedoeld om risicjongeren onder de 12 vroeg op het spoor te komen en tijdig te helpen. Prokid is een methodiek waarmee het risico op een (gewelddadige) criminele carrière kan worden vastgesteld en signalen door de politie kunnen worden doorgezet naar Bureau Jeugdzorg.

35

Hoe zal het strafrechtelijk regime om fraude binnen het domein van werk en inkomen te voorkomen worden aangescherpt?

Op 10 maart 2011 heeft het kabinet een brief naar de TK gestuurd met daarin de maatregelen die zij voor ogen hebben om fraude met sociale zekerheid en binnen de arbeidswetten te bestrijden.

De fraude aanpak van de minister van SZW voorziet in een lik-op-stukbeleid met nadruk op de bestuurlijke handhaving. De inzet van het strafrecht kan daarnaast zijn eigenstandige reden hebben. Met doorrecheren kan een achterliggend crimineel samenwerkingsverband worden blootgelegd, of bij recidive kan gevangenisstraf aan de orde zijn. De regering zet in op forsere straffen bij deze vorm van fraude. De aanscherping van het strafrechtelijk regime binnen het domein werk en inkomen zal plaatshebben binnen het requireerbeleid van het OM. De nadere invulling van het strafvorderingsbeleid is onderwerp van gesprek. De uitkomst krijgt zijn weerslag in de Aanwijzing sociale zekerheid en de Richtlijn sociale zekerheid van het OM.

36

Op welke manier zal de aangiftebereidheid bij geweld tegen hulpverleners met een publieke taak worden verhoogd/gestimuleerd?

Specifiek bij geweld tegen de hulpverleners met een publieke taak wordt de aangiftebereidheid verder verhoogd/gestimuleerd door dit voortdurend onder de aandacht te brengen door voorlichting aan politie, OM en werknemers en werkgevers (binnen het programma Veilige Publieke Taak van BZK), door Internetaangifte mogelijk te maken (zodat de drempel voor aangifte lager wordt) en door convenanten met werkgevers die vaker met agressie en geweld te maken hebben (zodat aangifte routine is).

37

Op welke wijze wordt de hand gehouden aan het in het regeerakkoord opgenomen afstandscriterium van 350 meter tussen scholen en coffeeshops?

In het regeerakkoord is opgenomen dat er een afstand van tenminste 350 meter tussen scholen en coffeeshops dient te zijn. Op dit moment wordt met het Openbaar Ministerie de landelijke invoering van deze maatregel voorbereid. Zoals gemeld in de brief over het drugsbeleid (Kamerstukken II, vergaderjaar 2010–2011, 24 077, nr. 259) zal de invoering van deze maatregel worden gerealiseerd door middel van een aanvulling op de gedoogcriteria in de beleidsregels van het Openbaar Ministerie.

¹ H. Ferwerda, B.M.W.A. Beke en A. Ph. van Wijk (2000). Jeugdcriminaliteit in groepsverband ontrafeld. Tussen rondhangen en bevorming. Amsterdam: Uitgeverij SWP.

Teneinde gemeenten en coffeeshops voldoende tijd te bieden zich zorgvuldig op het nieuwe beleid in te stellen, ben ik voornemens om het nieuwe afstandscriterium per 1 januari 2014 in werking te laten treden. Op dat moment komt een einde aan de situatie dat coffeeshops zich binnen 350 meter van een school bevinden. Het is in eerste instantie aan gemeenten om dit te handhaven.

Doordat het afstandscriterium onderdeel zal worden gemaakt van de landelijk geldende gedoogcriteria kan, indien een lokale situatie daar aanleiding toe geeft, de Hoofdofficier er in de driehoek op aandringen te handhaven.

38

Hoe wordt het drugsgebruik op scholen stevig ontmoedigd?

Bij het tegengaan van drugsgebruik op scholen werken de betrokken ministers samen. Een meervoudige aanpak werkt het beste: informatie geven, de sociale norm stellen dat middelengebruik, ook op school, niet acceptabel is en vroegtijdig signaleren van middelengebruik door jongeren, gevolgd door snelle hulp. Het programma De Gezonde School en Genotmiddelen (DGSG) past in deze aanpak en richt zich niet alleen op leerlingen, maar ook op leerkrachten, ouders en schoolbesturen. Recent is het programma DGSG uitgebreid met een specifieke module voor MBO-leerlingen. Scholen hebben een algemene signalerende taak om te zien of er iets met een jongere aan de hand is. Via de interne zorgstructuur van de school kan gerichte actie en toeleiding naar de zorg volgen. Scholen werken hiertoe in Zorg- en Adviesteams (ZAT's) samen met andere jeugdvoorzieningen, waaronder verslavingszorg en Centra voor Jeugd en Gezin.

Om de zichtbaarheid van coffeeshops voor scholieren te verkleinen, vergroot het kabinet de afstand tussen scholen en coffeeshops naar 350 meter. Om de afstand tussen een coffeeshop en een school te meten, geldt – net als nu – de reële af te leggen afstand te voet over de openbare weg tussen de voordeur van de coffeeshop tot de hoofdingang van de school. Onder scholen wordt verstaan scholen van voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Het aan de Kamer aangeboden wetsvoorstel (Kamerstukken II, vergaderjaar 2010–2011, 32 857, nr. 1) scholen te verplichten veiligheidsincidenten te registreren, waaronder incidenten met drugs, is een goed aangrijpingspunt om drugsgebruik en -verkoop op scholen in beeld te krijgen en te ontmoedigen. Het is de bedoeling dat de betrokken gemeente als inhoudelijke gesprekspartner voor de scholen wordt aangewezen. Dit past bij de rol van de gemeente. Indien de incidentenregistratie daartoe aanleiding geeft, gaan school en gemeente met elkaar in gesprek over veiligheid in en rond de school, waaronder de aanpak van eventuele drugsproblematiek. Bovendien spreekt de school de leerling en diens ouders aan.

39

Welke activiteiten worden ontplooid om het ontstaan van nieuwe criminele jeugdbendes te voorkomen?

De aanpak van problematische jeugdbendes, waaronder criminele jeugdbendes, is een prioriteit van politie, Openbaar Ministerie en gemeenten. Politie en OM hanteren een persoonsgerichte aanpak op leden van criminele groepen. Doel is de jeugdgroep te ontmantelen en de leden via het strafrecht op het rechte spoor te brengen. In de Veiligheidshuizen bespreken de deelnemers uit de bestuurlijke, strafrechtelijke en zorgketen over de aanpak van het individu en zijn/haar omgeving (gezinsleden). Daarmee wordt aandacht besteed aan het voorkomen dat jonge broertjes en zusjes doorstromen naar criminele jeugdbendes.

Ook de jeugdpreventieteams, die op lokaal niveau zijn opgestart, dragen bij aan het voorkomen dat jongeren die nog geen strafbaar feit hebben gepleegd overgaan tot het plegen van een strafbaar feit. Deze teams zijn ook gericht op het voorkomen dat jongeren die een strafbaar feit hebben gepleegd, overgaan tot ernstiger vormen van criminaliteit of niet stoppen met criminele activiteiten.

Het vroegsignaleringsinstrument van de politie, genaamd Prokid, is eveneens bedoeld om risicojongeren onder de twaalf waarmee het spoor te komen en tijdig te helpen. Prokid is een methodiek waarmee het risico op een (gewelddadige) criminele carrière kan worden vastgesteld en signalen door de politie kunnen worden doorgezet naar Bureau Jeugdzorg.

Burgemeesters en officieren van justitie beschikken over een breed palet aan bevoegdheden om vroegtijdig in te grijpen in de criminele carrière van jongeren. De burgemeester kan een gebiedsverbod, een groepsverbod en een meldingsplicht opleggen. De officier van justitie kan een verdachte van een strafbaar feit, tegen wie ernstige bezwaren bestaan, direct een gedragsaanwijzing opleggen. Bij de gedragsaanwijzing kan het gaan om een gebiedsverbod en/of meldingsplicht, maar ook om een contactverbod of het aanhalen van banden met de hulpverlening.

40

Wat is de rol van de minister bij de professionalisering van de veiligheidshuizen, in het bijzonder met het oog op het vergroten van de effectiviteit (meest succesvolle aanpak) en meer efficiency (en niet bijvoorbeeld verschillende ICT-systemen ontwikkelen)

Vanuit programma Doorontwikkeling Veiligheidshuizen wordt ingezet op verdere optimalisering en doorontwikkeling van de veiligheidshuizen. Daarbij richt het programma zich op onderwerpen die aanvullend zijn op lokale en regionale ontwikkelingen en initiatieven. Zo wordt er een professionaliseringstraject ingezet voor ketenmedewerkers, wordt een instrument ontwikkeld om het maatschappelijk rendement te meten, wordt een informatiesysteem ontwikkeld om de casusoverleggen te ondersteunen en worden Veiligheidshuizen ondersteund bij het inrichten van een werkwijze voor zorgvuldige en praktisch uitvoerbare gegevensuitwisseling. Daarnaast wordt een kwaliteitsimpuls gegeven door de uitwisseling tussen best practices, kennis en expertise mogelijk te maken.

41

Geldt de zinssnede «Burgers en ondernemers moeten thuis, onderweg of op het politiebureau, snel en eenvoudig aangifte kunnen doen» ook voor werknemers met een publieke taak?

Ja. Ook voor werknemers met een publieke taak geldt dat zij snel en eenvoudig aangifte moeten kunnen doen. Het (altijd) doen van aangifte is een van de belangrijke pijlers van de aanpak van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak.

42

Wordt overwogen om in het kader van het lik-op-stuk beleid in de avonduren en 's nachts voorgeleidingen te kunnen doen alsmede rechtszittingen te houden?

Ja, binnen het bestaande wettelijk kader vinden thans reeds voorgeleidingen in de avonduren plaats. Bovendien wordt in het kader van het concept-wetsvoorstel raadsman en politieverhoor een ruimere beschikbaarheid van rechters-commissarissen (in de avonduren en in het weekend) overwogen met het oog op de vordering bewaring. Momenteel wordt eerst ingezet op verruiming van de werktijden (naar 7x16 uur) van

politie, officieren en andere betrokken partijen in het kader van de snelle selectie en afdoening van eenvoudige strafzaken «aan de voorkant»: ZSM (Zo Snel, Samen, Slim, Selectief en Simpel Mogelijk). Doel is om in bijna alle reguliere VVC (veel voorkomende criminaliteit)-zaken gedurende de eerste zes uren resp. drie dagen na aanhouding een eerste en vaak finale beoordeling van de zaak door het OM te realiseren. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheden van de Wet OM-afdoening. Indien de verdachte geen verzet aantekent tegen deze beslissing, is deze na veertien dagen onherroepelijk en voor tenuitvoerlegging vatbaar. Deze werkwijze wordt momenteel in vijf regio's beproefd. De evaluatie van de afzonderlijke pilots zal tot het einde van 2011 plaatsvinden, waarna het concept in 2012 landelijk wordt ingevoerd. Dit is een eerste stap, waarna wordt bezien of aanvullend bijvoorbeeld verruiming van openingstijden van rechtbanken nodig is.

43

Kunt u een overzicht geven van alle gesloten brandweerposten en brandweerkazernes vanaf januari 2011?

Brandweezorg is een bestuurlijke lokale/regionale aangelegenheid: de Minister stelt de wettelijke kaders (in de Wet veiligheidsregio's) en de regionale besturen van de veiligheidsregio's zijn verantwoordelijk voor de invulling van de wet door middel van regionaal beleid. Per 1 juni 2011 moeten de regio's beschikken over een risico-inventarisatie, een beleidsplan en afgeleide daarvan een regionaal dekkingsplan. Daarin staan voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk om daaraan te kunnen voldoen (artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's). De gemeente/regio beslist op basis hiervan waar brandweerposten gesloten kunnen worden (of erbij komen).

44

Hoeveel duikteams bij de brandweer zijn er de afgelopen 10 jaar opgeheven? Met welke reden? Hoeveel duikteams zijn er nu nog operationeel?

De wijze waarop de kerntaken van de brandweer worden uitgevoerd is een lokale/regionale verantwoordelijkheid. Het is aan de gemeenten dan wel de veiligheidsregio's om hierin een keuze te maken. Er zijn dan ook geen gegevens bekend over het aantal duikteams in het verleden en heden. Een aantal regio's/gemeenten kiest ervoor op basis van een risico-inventarisatie (regionaal risicoprofiel), kosten-batenanalyse en een brandveiligheidsafweging de waterongevallen beheersingstaak niet langer met een duikteam in te vullen. Veelal wordt er extra geïnvesteerd in de grijpredding of oppervlakte redding.

45

Wanneer verschijnt de «Toekomstvisie brandweervrijwilligers»? Kan deze naar de Kamer worden gestuurd ten behoeve van de plenaire behandeling van de wet die de regionalisering van de brandweer regelt?

De Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (de NVBR) is samen met de Vakvereniging voor Brandweervrijwilligers (de VBV), met financiële steun van het Ministerie van Veiligheid & Justitie een project gestart dat gaat over de toekomst van brandweervrijwilligers. De resultaten zijn voorzien voor oktober 2012. Zodra deze visie beschikbaar is informeer ik de Tweede Kamer hierover.

46

Welke (wettelijke) maatregelen zijn nodig om het ZSM project maximaal te faciliteren?

Het ZSM-project wordt momenteel ontwikkeld en geëvalueerd aan de hand van vijf verschillende pilots, alvorens deze landelijk worden uitgerold. Aan de hand van de evaluatie zal worden bekeken welke maatregelen nodig zijn om het ZSM-project maximaal te faciliteren.

47

Hoe ver zijn rechtbanken met het in praktijk brengen van in het regeerakkoord aangekondigde vernieuwingen met betrekking tot het toepassen van snelrecht, zoals night courts)?

Binnen het bestaande wettelijk kader vinden thans reeds voorgeleidingen in de avonduren plaats. Bovendien wordt in het kader van het concept-wetsvoorstel raadsman en politieverhoor een ruimere beschikbaarheid van rechters-commissarissen (in de avonduren en in het weekend) overwogen met het oog op de vordering bewaring. Momenteel wordt eerst ingezet op verruiming van de werktijden (naar 7x16 uur) van politie, officieren en andere betrokken partijen in het kader van de snelle selectie en afdoening van eenvoudige strafzaken «aan de voorkant»: ZSM (Zo Snel, Samen, Slim, Selectief en Simpel Mogelijk). Doel is om in bijna alle reguliere VVC (veel voorkomende criminaliteit)-zaken gedurende de eerste zes uren resp. drie dagen na aanhouding een eerste en vaak finale beoordeling van de zaak door het OM te realiseren. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheden van de Wet OM-afdoening. Indien de verdachte geen verzet aantekent tegen deze beslissing, is deze na veertien dagen onherroepelijk en voor tenuitvoerlegging vatbaar. Deze werkwijze wordt momenteel in vijf regio's beproefd. De evaluatie van de afzonderlijke pilots zal tot het einde van 2011 plaatsvinden, waarna het concept in 2012 landelijk wordt ingevoerd. Dit is een eerste stap, waarna wordt bezien of aanvullend bijvoorbeeld verruiming van openingstijden van rechtbanken nodig is.

48

Wat betekenen de invoering van minimumstraffen voor de capaciteit van gevangenen? Is dit al meegenomen in deze begroting?

Het wetsvoorstel waarmee minimumstraffen worden ingevoerd, ligt thans voor advies bij de Raad van State. Het streven is om de nieuwe wettelijke regeling op 1 januari 2013 in werking te laten treden. Naar verwachting zijn de gevolgen van dit wetsvoorstel voor de capaciteit van gevangenen op termijn substantieel. De eerste effecten op de penitentiaire celcapaciteit doen zich voor in 2015. Het maximale en structurele effect op de celcapaciteit wordt volgens een geleidelijk groeipad naar verwachting dertien jaar na de datum van inwerkingtreding van de wet bereikt. Gedurende die periode zullen de daadwerkelijke effecten op de celcapaciteit worden getoetst aan de hand van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ), welk model de basis vormt voor de capaciteitsplanning en de daarmee samenhangende financiering van (onder andere) het gevangeniswezen.

49

Wat zijn de (meest recente) detentiekosten per gevangene per dag? Wat zijn de kosten voor een tbs-plaats?

Op pagina 127 van de ontwerpbegroting is een tabel opgenomen, waarin de gemiddelde prijs per plaats per dag is opgenomen (inclusief overhead).

Voor het jaar 2012 bedraagt de gemiddelde dagprijs per detentieplaats € 247,-. De gemiddelde dagprijs voor een tbs-plaats bedraagt € 489,-.

50

Wanneer komen de maatregelen om gestolen goederen eenvoudiger terug te kunnen geven aan de rechtmatige eigenaar?

In het conceptwetsvoorstel inzake de introductie van de mogelijkheid van conservatoire beslaglegging op het vermogen van de verdachte is een wijziging van artikel 552a Sv opgenomen. Deze strekt ertoe dat de eigenaar van een voorwerp dat hem ontstolen is, beklag kan doen over het uitblijven van een last tot teruggave. Dit is het sluitstuk van het beleid dat erop is gericht de reeds bestaande mogelijkheid van snelle teruggave aan het slachtoffer neergelegd in artikel 116, vierde lid, Sv. meer bekendheid te geven en onder de aandacht van politie en OM te brengen.

51

Wanneer kan de herziene EU-privacyrichtlijn worden verwacht? Wat wordt bedoeld met mogelijk een ingrijpende modernisering van het gegevensbeschermingsrecht?

Wij verwachten thans dat voorstellen van de Europese Commissie voor een integrale herziening van het gegevensbeschermingsrecht in de eerste maanden van 2012 zullen worden gepresenteerd.

Over de inhoud van dit nieuwe kader zijn nog weinig details bekend. Wel is duidelijk dat de nieuwe voorstellen ingrijpend kunnen zijn. De Commissie heeft erop gewezen dat na inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon het grondrecht op bescherming van persoonsgegevens, zoals dat in het Handvest voor de grondrechten van de Europese Unie is opgenomen, over de volle omvang van het Unierecht gaat gelden. De daarmee corresponderende grondslag tot het stellen van regels door Parlement en Raad maakt ook geen onderscheid meer tussen de verschillende beleidsterreinen. Dat betekent, dat deze grondslag het stellen van regels op de terreinen van politie- en justitiesamenwerking mogelijk maakt. Er moet dan ook rekening worden gehouden met uitbreiding en verdieping van de regels op die terreinen.

52

Welke mogelijkheden zijn er om toezicht te houden op het computergebruik en internetgedrag van zedendelinquenten? Behoort ook een computerverbod of beperking van het internetgebruik tot een van de mogelijke bijzondere voorwaarden? Zo nee, waarom niet?

De rechter kan een computerverbod of beperking van het internetgebruik opleggen als bijzondere voorwaarde. Het Openbaar Ministerie is wettelijk verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de voorwaarden. In de praktijk kan de rechter de reclassering opdracht geven de veroordeelde hulp en steun te verlenen bij de naleving van de voorwaarden. Indien er aanwijzingen zijn dat betrokkene de voorwaarden overtreedt, wordt melding gemaakt bij de Officier van Justitie. Deze is bevoegd tot nader onderzoek door bijvoorbeeld de technische recherche dan wel tot het direct vorderen van de vervangende hechtenis. Afhankelijk van de beslissing van de rechter wordt betrokkene vervolgens ingesloten. Deze aanwijzingen kunnen bestaan uit signalen vanuit het sociale netwerk, behandelaars alsook controle op de computer.

53

Wat is het oordeel over de claimcode, zoals die door de Commissie Claimcode is opgesteld?

De Claimcode bevat voorschriften voor de *governance* van stichtingen en verenigingen die zich als belangenbehartiger richten op collectief verhaal van massavorderingen. In een private commissie onder leiding van mr. Van Delden (voormalig voorzitter van de Raad voor de rechtspraak) is de Claimcode verder uitgewerkt. De Claimcode is opgesteld voor belangenbehartigers van massaclaims.

Voorop staat dat ik dit private initiatief toejuich. Op mijn departement wordt op dit moment een wijziging voorbereid van de Wet collectieve afwikkeling massaschade. Een van de voorgestelde wijzigingen betreft de invoering van een representativiteittoets voor belangenbehartigers op grond van artikel 3:305a BW. Die wijziging beoogt bij te dragen aan het voorkomen van een wildgroei aan belangenbehartigende stichtingen en verenigingen. De Claimcode heeft, naar ik begriip, hetzelfde doel. Het is nu in de eerste plaats aan de belangenbehartigende organisaties (al dan niet ad hoc) om deze op zelfregulering gerichte Claimcode te omarmen en te gaan gebruiken.

Als Minister van Veiligheid en Justitie zal ik met veel belangstelling volgen of de Claimcode in de praktijk wordt omarmd en of burgers met een massaclaim zich in de praktijk eerder blijken aan te sluiten bij een belangenbehartiger die zich aan de Claimcode houdt.

54

Wat is de nulwaarde die hoort bij het streefcijfer om aan het einde van deze kabinetsperiode 10% minder ervaren overlast en gevoelens van onveiligheid te realiseren ten opzichte van het begin van de kabinetsperiode? Op welke wijze worden de gevoelens gemeten? Is voor het meten van zowel de veiligheidsgevoelens als de feitelijke veiligheid een standaard meetinstrumentarium ontwikkeld? Zo ja, graag een toelichting op dit instrumentarium. Zo nee, waarom niet?

De door de bevolking ervaren overlast en onveiligheidsgevoelens wordt gemeten aan de hand van de cijfers uit de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM). De IVM wordt jaarlijks in de maand maart gepubliceerd door het CBS en het Ministerie van Veiligheid en Justitie. In de enquêtes die ten grondslag liggen aan de IVM wordt onder meer gevraagd of mensen zich wel eens onveilig voelen en in hoeverre mensen overlast ervaren van bijvoorbeeld hangjongeren, dronken mensen op straat of omwonenden. Dit is volgens een standaard meetmethodiek die het CBS reeds geruime tijd hanteert. Een toelichting op de onderzoeksmethodiek treft u aan in Bijlage 1 van de Landelijke rapportage van de IVM 2010.

De laatst uitgekomen IVM 2010 is in maart van dit jaar gepubliceerd en ook aan uw Kamer toegestuurd¹. De enquêtes voor deze IVM zijn afgenomen in het najaar van 2010, bij de start van het kabinet en leverden de nulmeting op. De IVM 2014, waarvan de enquêtes eind 2014 worden afgenomen, zal de eindmeting opleveren van de ervaren overlast en de gevoelens van onveiligheid.

De feitelijke veiligheid, i.c. de criminaliteit wordt gemeten aan de hand van de politiecijfers. Een nadere toelichting hierop treft u aan in het antwoord op vraag 26 die specifiek gaat over cijfers op het gebied van geregistreerde criminaliteit.

In het antwoord op vraag 27 is reeds aangegeven welke de nul- en streefwaarden zijn voor de doelstelling voor het terugdringen voor de onveiligheidsgevoelens. Als indicatoren voor het terugdringen van de ervaren overlast gelden de overlast van groepen hangjongeren, drugs-overlast, overlast van dronken mensen op straat en overlast van omwonenden. Concreet betekent dit dat het aandeel van de bevolking dat overlast ervaart van groepen hangjongeren moet dalen van 11,3% (2010, nulwaarde) naar 10,1% (2014, streefwaarde), dat overlast ervaart van dronken mensen op straat van 6,5% (2010) naar 5,8% (2014), dat drugs-

¹ Tweede Kamer 2010–2011, 28 684, nr. 306.

overlast ervaart van 4,8% (2010) naar 4,3% (2014) en dat overlast van omwonenden ervaart van 4,9% (2010) naar 4,4% (2014).

55

Hoe wordt de Kamer over de jaarlijkse realisatie van de vermindering van de ervaren overlast en gevoelens van onveiligheid ingelicht? Kan de voortgang hiervan worden opgenomen in de begroting voor 2013?

De IVM wordt nu al jaarlijks bij publicatie aan uw Kamer gezonden. Daarnaast zal in de Jaarverslagen van het Ministerie van Veiligheid en Justitie die jaarlijks in mei aan uw Kamer worden gezonden over de voortgang van de vermindering van de ervaren overlast en onveiligheidsgevoelens worden gerapporteerd.

56

Waarom klopt het overzicht beleidsdoorlichtingen, zoals opgenomen in de begroting, niet met het overzicht, zoals opgenomen in de internetbijlage?

Het overzicht «Planning beleidsdoorlichting VenJ» zoals opgenomen op pagina 21 in de begroting 2012 komt inhoudelijk overeen met de internetbijlage «Evaluatie- en onderzoeksoverzicht», met dien verstande dat in de internetbijlage niet is aangegeven dat artikel 21 en 23 in zijn geheel worden doorgelicht.

57

Waarom wordt in het overzicht beleidsdoorlichtingen in de begroting gesuggereerd dat er een dekkende programmering is, terwijl in de internetbijlage blijkt dat er een aantal operationele doelstellingen waaronder 21.2, 21.3, 23.3, 23.3 en 23.4 niet worden doorgelicht?

Op pagina 21 van de VenJ begroting 2012 is aangegeven dat de operationele doelstellingen 21.2 en 21.3 deel uitmaken van de beleidsdoorlichting van artikel 21 in 2014. De operationele doelstellingen 23.2, 23.3 en 23.4 maken deel uit van de beleidsdoorlichting van artikel 23 in 2012 (zie eveneens pagina 21). Er is dus sprake van een dekkende programmering.

58

Klopt het dat artikel 23.2, 23.3 en 23.4 betreffende veiligheidsregio's en politie de komende jaren niet zullen worden doorgelicht? Waarom acht de minister het niet nodig om deze beleidsdoelstellingen door te lichten? Is de minister het er mee eens dat gegeven de grote wijzigingen die zijn ingezet op het terrein van politie juist deze doelstellingen moeten worden doorgelicht?

Op pagina 21 van de VenJ begroting 2012 is aangegeven dat de operationele doelstellingen 21.2 en 21.3 deel uitmaken van de beleidsdoorlichting van artikel 21 in 2014. De operationele doelstellingen 23.2, 23.3 en 23.4 maken deel uit van de beleidsdoorlichting van artikel 23 in 2012 (zie eveneens pagina 21). Er is dus sprake van een dekkende programmering.

59

Wat wordt precies bedoeld met het invoeren van de mogelijkheid om zonder tussenkomst van een advocaat een echtscheiding aan te vragen?

Met het oog op de verplichte procesvertegenwoordiging is het inschakelen van een advocaat thans verplicht. Indien dit niet langer wettelijk verplicht zou worden gesteld, zou zonder een advocaat een echtscheiding kunnen worden aangevraagd. Deze maatregel vloeit voort uit het regeerakkoord. Met het oog op het handhaven van een zorgvuldige afwikkeling van de echtscheiding is er echter voor gekozen om deze

maatregel om te zetten in een verhoging van de eigen bijdrage in echtscheidingszaken. Voorts verwijs ik u naar het AO «Toegang tot het recht» d.d. 9 maart 2011.

60

Waarom is het instroombeperkend effect van de verhoging van de griffierechten lager dan waar oorspronkelijk van werd uitgegaan?

De belangrijkste oorzaak is dat de verhoging van de griffierechten zoals in de Brede Heroverwegingen op hoofdlijnen was uitgewerkt, een andere tarievenstructuur had dan het huidige wetsvoorstel. Het instroombeperkend effect werkt om die reden anders uit.

61

Betekent het feit dat instroombeperkend effect van de verhoging van de griffierechten van 38 mln lager uitvalt dat de structurele opbrengst van 240 mln per jaar ook naar beneden moet worden bijgesteld? Zo ja, met hoeveel?

Nee, de structurele opbrengst blijft ook in het wetsvoorstel € 240 mln. Het instroombeperkend effect is lager dan was berekend in de Brede Heroverwegingen, mede omdat de compenserende maatregelen in het wetsvoorstel in de tarievenstructuur zijn verwerkt. Dat wil bijvoorbeeld zeggen dat voor de burgers met een laag inkomen, een lager griffierecht-tarief zal gelden. Hierdoor is het instroombeperkend effect lager, zijn de meerontvangsten lager en zijn de financiële middelen voor compenserende maatregelen – waarvoor in het heroverwegingsrapport € 100 mln was gereserveerd – niet meer separaat nodig. Per saldo is het effect op de Rijksbegroting gelijk.

62

Hoe en door wie wordt het feit dat instroombeperkend effect van de verhoging van de griffierechten van 38 mln lager uitvalt en de omtvangsten 62 mln tegenvallen gecompenseerd?

In het wetsvoorstel zijn de compenserende maatregelen – waarvoor € 100 mln. was gereserveerd – in de tarievenstructuur verwerkt. Hierdoor is ten opzichte van de uitwerking van deze maatregel in de Brede Heroverwegingen het instroombeperkend effect lager, zijn de meerontvangsten lager en zijn de financiële middelen voor compenserende maatregelen niet meer separaat nodig. Per saldo is het effect op de Rijksbegroting gelijk.

63

Kan de passage op blz. 23 onder punt 4 zo worden gelezen dat vanwege het tegenvallend instroombeperkend effect van de verhoging van de griffierechten met 38 mln de griffierechten voor 62 mln minder kostendekkend worden om de lage inkomens te ontzien? Zo nee, hoe moet deze passage dan wel worden gelezen?

Nee. Oorzaak en gevolg zijn anders dan in de vraagstelling wordt gesuggereerd. In het wetsvoorstel zijn de compenserende maatregelen – waarvoor € 100 mln. was gereserveerd – in de tarievenstructuur verwerkt. Hierdoor is ten opzichte van de uitwerking van deze maatregel in de Brede Heroverwegingen het instroombeperkend effect lager, zijn de meerontvangsten lager en zijn de financiële middelen voor compenserende maatregelen niet meer separaat nodig.

64

De meerjarige instroomramingen voor de rechtspraak laten een forse toename zien van het aantal zaken, aldus de begroting. Even verderop

staat dat het instroombeperkend effect bij de rechtspraak als gevolg van de kostendekkende griffierechten € 38 miljoen lager uitvalt dan eerder geraamd. Gaat het hier om dezelfde verschijnselen?

Nee, het gaat niet om dezelfde effecten.

Het instroombeperkend effect als gevolg van de verhoging van de griffierechten is lager *ten opzichte van* de uitwerking van deze maatregel conform de Brede Heroverwegingen. Dat staat los van de instroomraming zoals jaarlijks wordt ingeschat door middel van de ketenbrede prognosemodellen.

De verhoging van de griffierechten heeft uiteraard wel een effect op de instroomraming: de geprognosticeerde stijging van de instroom wordt gedempt door het instroombeperkende effect van de verhoging van de griffierechten.

65

Kunnen cijfers van het instroombeperkend effect en de lagere ontvangsten worden onderbouwd? Wat wordt bedoeld met het verwerken van de compenserende maatregelen in de tarieven? Betekent dit dat er verder geen compenserende maatregelen komen?

Voor de onderbouwing van het instroombeperkende effect verwijs ik naar het wetsvoorstel verhoging griffierechten en de bijbehorende impactanalyse die eind oktober naar de Kamer zullen worden verzonden. In het wetsvoorstel zijn de compenserende maatregelen – waarvoor in het heroverwegingsrapport € 100 mln. was gereserveerd – in de tarievenstructuur verwerkt. Dat wil bijvoorbeeld zeggen dat voor de burgers met een laag inkomen, een lager griffierecht tarief zal gelden. Hierdoor is ten opzichte van de uitwerking van deze maatregel in de Brede Heroverwegingen het instroombeperkend effect lager, zijn de meerontvangsten lager en zijn de financiële middelen voor compenserende maatregelen niet meer separaat nodig.

66

Waarom wordt het budget voor financiering van de Nederlandse gastlandbijdrage aan Europol en Eurojust in Den Haag vanaf 2013 verhoogd? (blz. 5 internetbijlage)

De tijdelijke verhoging met het budget vanaf 2013 is gerelateerd aan de start van realisatie van de nieuwe huisvesting voor Eurojust.

67

Hoe komt het dat de maatregel van doorberekenen van de kosten van politie-inzet aan de organisatie van een evenement nog niet de volledige ingeboekte structurele opbrengst van € 30 mln. vanaf 2012 oplevert? Op welke wijze wordt dit besparingsverlies van dekking voorzien?

Omdat tot begin oktober nog reacties op de consultatieversie van het wetsvoorstel zijn ontvangen zal de wet gezien de te doorlopen procedure niet met ingang van 2012 in werking kunnen treden. De doorberekening zal dus later leiden tot opbrengsten. Daarnaast zal pas na de bepaling van de reikwijdte van het wetsvoorstel (zie antwoord 70) een meer definitieve raming kunnen worden gemaakt van de structurele opbrengsten van de maatregel. In de dekking van het besparingsverlies zal worden voorzien binnen de VenJ begroting.

68

Ingevolge het regeerakkoord is er € 100 miljoen beschikbaar voor compenserende maatregelen als gevolg van de kostendekkende griffierechten. Het instroombeperkend effect bij de rechtspraak valt echter tegen

(€ 38 miljoen) en de geraamde ontvangsten uit extra griffierechten moeten neerwaarts worden bijgesteld (€ 62 miljoen). Voor deze tegenvaller worden de compenserende maatregelen ingezet. Welk bedrag blijft nu over voor de compenserende maatregelen? Op welke wijze wordt dit bedrag precies ingezet?

Het instroombeperkend effect valt niet tegen, maar is lager dan was berekend in de Brede Heroverwegingen. Dit komt mede omdat de compenserende maatregelen in het wetsvoorstel -waarvoor € 100 mln. was gereserveerd- in de nieuwe tarievenstructuur is verwerkt. Hierdoor is het instroombeperkend effect lager, zijn de meerontvangsten lager en zijn de financiële middelen voor compenserende maatregelen niet meer separaat nodig.

Deze € 100 mln. is ingezet voor zowel generieke als specifieke matigingen van de tarieven. Het wetsvoorstel met daarin de exacte uitwerking van de maatregel wordt eind oktober naar de Kamer verzonden.

69

Op welke wijze worden de aangekondigde extra beschikbare middelen voor operationele politiesterkte (€ 300 miljoen extra in 2011 tot € 370 miljoen extra in 2015) door de korpsen ingezet?

Het kabinet heeft € 300 tot € 370 miljoen extra beschikbaar gesteld voor de politiecapaciteit. Die worden door de korpsen ook voor dit doel gebruikt. Met dit extra geld kan de operationele sterkte van 49 500 fte structureel betaald worden. De extra beschikbare middelen voor de operationele politiesterkte worden ook ingezet voor de bekostiging van de benodigde aspiranten.

70

Hoeveel levert de evenementenheffing naar verwachting op? Kan worden aangegeven hoeveel de evenementenheffing zou opleveren als ook andere categorieën evenementen, zoals voetbalwedstrijden, zouden worden meegenomen?

In het regeerakkoord is opgenomen dat het kabinet komt met een voorstel inzake doorberekening van veiligheidskosten voor vergunningplichtige commerciële evenementen van incidentele aard. In het in te dienen wetsvoorstel zal dit nader worden uitgewerkt en wordt aangegeven wat de opbrengst zal zijn.

71

Is onderzocht wat de gevolgen zijn van het niet meer verstrekken van een salaris in het politieonderwijs voor het aantal leerlingen en specifiek de zij-instromers?

De Politieonderwijsraad (POR) is om deze materie om advies gevraagd. De POR geeft aan dat het belangrijk is om de zij-instromers te ontzien. Met dit advies zal ik rekening houden in de uitwerking van de maatregel. Zie verder de beantwoording van vraag 234.

72

In welk tempo wil de regering de politiesterkte aten groeien, dus het aantal fte per jaar in deze kabinetsperiode?

De operationele sterkte van de Nederlandse politie blijft de gehele kabinetsperiode stabiel op 49 500 fte (Tweede Kamer, 2010–2011, 29 628, nr. 231).

73

De toename van het aantal zaken wordt deels bekostigd door het al per 1 juli 2012 doorvoeren van de maatregel «kostendekkende griffierechten». Uit het staatje met de belangrijkste beleidsmatige ontvangstenmutaties blijkt dat er voor 2012 nog geen compenserende maatregelen zijn ingeboekt. Op welke wijze wordt voor de periode 1 juli tot en met 31 december in compenserende maatregelen voorzien?

De compenserende maatregelen zijn verwerkt in de tarievenstructuur en gelden derhalve per definitie ook voor de periode 1 juli tot en met 31 december.

74

Hoe kan binnen de juridische infrastructuur ruimte gegeven worden aan innovatie en ondernemen? Waaraan moet men dan denken?

Hier zijn veel voorbeelden van te geven. De juridische infrastructuur kan worden gebruikt om ondernemers meer ruimte te bieden, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele rechtsvormen als het nieuwe BV recht. De juridische infrastructuur kan ook onnodige belemmeringen voor innovatie opheffen. Zo moet het auteursrecht een stimulans zijn voor creativiteit en innovatie, nieuwe creatieve toepassingen van oude werken stimuleren en een oplossing bieden voor de zogenaamde verweesde werken. Daarnaast speelt de juridische infrastructuur in op digitale ontwikkelingen, bijvoorbeeld de elektronische burgerlijke stand.

75

Wat wordt bedoeld met het floreren van het rechtsverkeer tussen overheid en burger? Bloeit het rechtsverkeer tussen overheid en burger het beste als de burger minimale toegang krijgt tot het recht omdat de toegang tot het recht onbetaalbaar wordt? Zo nee, hoe merkt de burger dan dat het rechtsverkeer tussen overheid en burger bloeit?

Het goed functioneren van het rechtsbestel in Nederland draagt niet alleen bij tot een rechtvaardige samenleving, maar is ook van belang voor het vertrouwen van de burgers en bedrijven in elkaar. Dit zelfde maatschappelijke vertrouwen is ook van belang voor het floreren van de relatie tussen overheid en burgers en bedrijven. Een transparante overheid die consistent optreedt vergroot het vertrouwen in haar functioneren. De financiering van het rechtsbestel is thans onderhevig aan het maken van keuzes. Daarbij wordt voortdurend gelet op de feitelijke toegankelijkheid tot het rechtsbestel voor burgers en bedrijven. Het profijtbeginsel is daarbij leidend, waarbij wordt opgemerkt dat de te maken keuzes over de wijze van financieren ook worden gemaakt met het oog op de instandhouding van het totale rechtsbestel op de langere termijn.

76

Naast het invoeren van de extra regelgeving die nodig was voor het ingaan van de nieuwe staatkundige structuur van het Koninkrijk der Nederlanden, wat waren de overige belangrijke factoren die ertoe hebben geleid dat er in 2011 sprake was van een stijging van het aantal wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriele regelingen?

Voor zover ik kan beoordelen is er in het afgelopen jaar, naast de herziening van de staatkundige structuur van het Koninkrijk, geen andere specifiek noemenswaardige factor aan te wijzen die (meer dan andere factoren) heeft bijgedragen aan de groei van het regelgevingbestand. Wel wijs ik op een algemeen mechanisme dat door de jaren heen leidt tot groei van het bestand.

Een regeling wordt geschrapt uit het regelingbestand als deze formeel is vervallen (bijvoorbeeld door intrekking). Bepaalde regelingen worden echter nimmer ingetrokken, ook al zijn ze materieel uitgewerkt. Voorbeelden van deze categorie zijn gemeentelijke herindelingswetten, wijzigingswetten die zijn opgenomen met het oog op het overgangsrecht en dergelijke. Ook zijn er regelingen die materieel geen betekenis meer hebben voor de gemiddelde burger, maar met het oog op bijvoorbeeld de afhandeling van oude geschillen (nog) niet ingetrokken worden. Voorbeelden van die categorie zijn subsidieregelingen waarvan de aanvraagperiode is gesloten. Hoewel dergelijke regelingen vanuit het oogpunt van door burgers, bedrijven en instellingen ervaren regeldruk geen relevantie hebben, blijven ze wel figureren in de kwantitatieve gegevens. Sinds kort is het daarom in het Basiswettenbestand mogelijk gemaakt om tevens te filteren op materieel uitgewerkte regelingen. Doel daarvan is te voorkomen dat de burger bij het ingeven van een zoekopdracht geconfronteerd wordt met formeel geldende, maar materieel niet langer relevante regelgeving. Het ligt in het voornemen om in de toekomst, wanneer deze categorisering verder is doorgevoerd, uitgewerkte regelingen ook af te splitsen van de aantallen in de regelgevingmonitor, zodat beter zicht bestaat op de werkelijk relevante regelingen.

77

Zijn de «Aanwijzingen voor de regelgeving» voor de regering een belangrijke leidraad voor het opstellen van de wetten? Wordt daarbij voldoende aandacht besteed aan de handhaafbaarheid van die wetten? Waar blijkt dat uit?

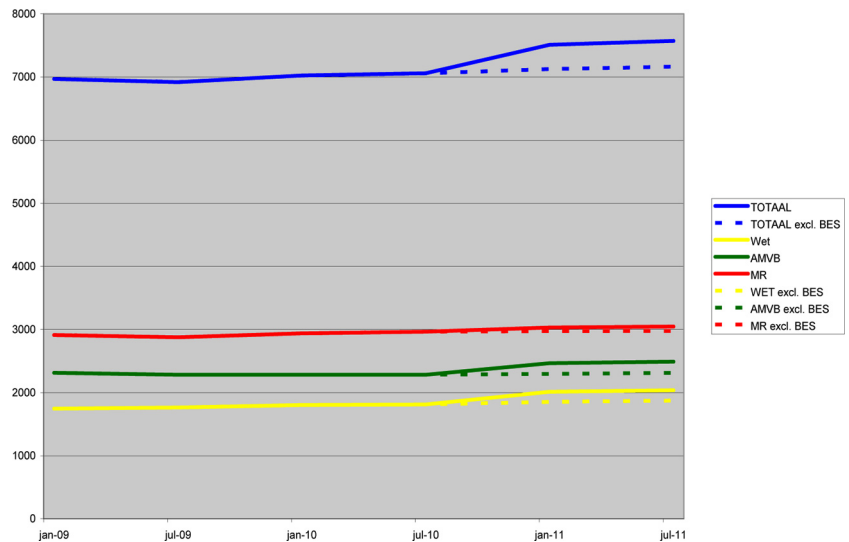
De Aanwijzingen voor de regelgeving hebben betrekking op regelingen die onder ministeriële verantwoordelijkheid tot stand komen. Zij worden in acht genomen door de ministers en staatsecretarissen en de onder hen ressorterende dienstonderdelen. Afwijking is slechts toegestaan indien onverkorte toepassing uit het oogpunt van goede regelgeving niet tot aanvaardbare resultaten zou leiden. Bij de op wetten en algemene maatregelen van bestuur door het ministerie van Veiligheid en Justitie uitgevoerde wetgevingstoets hanteert de sector Wetgevingskwaliteitsbeleid de Aanwijzingen (zie aanwijzing 254). De handhaafbaarheid van wetten is als belangrijk onderdeel van goede regelgeving opgenomen in de Aanwijzingen. Zo dient onder meer bij het ontwerpen van een regeling de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid te worden onderzocht (aanwijzingen 7, 9 en 256) en moet worden onderzocht wat de beste vorm van handhaving is (aanwijzing 11). Als de uitvoering is geconsulteerd zijn in de toelichting op de regeling de reacties terug te vinden en is aangegeven wat de uitvoerings- en handhavingsaspecten van de regeling zijn (aanwijzing 212).

78

Zou zonder de wetten voor de nieuwe staatkundige structuur het aantal wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriele regelingen in 2011 een daling hebben laten zien? Zal naar verwachting het aantal wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriele regelingen in 2012 dalen? Zo ja, met hoeveel?

Bijgaand overzicht toont de ontwikkeling van het aantal regelingen van januari 2009 tot heden, waarbij de slechts voor de BES-eilanden relevante regelgeving is onderscheiden. Daaruit blijkt dat de stijging van het aantal regelingen nagenoeg geheel, doch niet volledig aan deze factor toe te schrijven. Een andere technische factor die bij de geringe stijging kan hebben bijgedragen heb ik in het antwoord op vraag 76 beschreven.

Over de ontwikkeling van het regelgevingbestand kan ik in algemene zin geen verwachtingen uitspreken omdat dat van veel omstandigheden afhankelijk is. Wel mag er van worden uitgegaan dat de aan BES-regelgeving toe te schrijven toename zich niet, of althans niet in dezelfde mate, zal herhalen in de komende jaren.

79

Klopt het dat de administratieve lasten van de politie met 25% wordt verminderd en het vakmanschap wordt versterkt? Hoe verhoudt het een zich met het ander? Zijn percentage te koppelen aan de mate waarin het vakmanschap versterkt moet worden? Zo ja, hoeveel? Zo nee, waarom niet?

Dat klopt. Zie mijn brief aan de Tweede Kamer d.d. 18 februari 2011 over het Actieprogramma bureaucratie en versterking van vakmanschap in de basispolitiezorg en de recherche. De 25% vermindering van de bureaucratie wordt opgebracht door de eerste 2 sporen in het Actieprogramma (opruimen overbodige en ergerlijke bureaucratie (1) en slimmer werken (2)). Deze vermindering moet leiden – dit is onlosmakelijk met elkaar verbonden – tot meer vakmanschap, tot meer ruimte voor politiemensen om zelf te beslissen. Minder bureaucratie betekent minder regels en daarmee meer eigen verantwoordelijkheid voor politiemensen. Dat is niet in percentages uit te drukken, anders dan dat ik inzet op 100% vakmanschap bij de politie, wat ik nadrukkelijk ondersteun vanuit mijn aanval op de bureaucratie.

80

Welke administratieve werkzaamheden hoeven de politieagenten niet meer te doen om de verlaging van 25% administratieve lasten te halen?

In de brief aan de Tweede Kamer d.d. 18 februari 2011 over het Actieprogramma is aangegeven dat de aanval zich richt op 3 aanvalsfronten met daarbinnen een aantal onderscheiden maatregelen die worden ingegeven door de dagelijkse praktijk van politiemensen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om vermindering van de verantwoording, beperking van regelgeving door overheid en openbaar ministerie, het uit handen nemen van administratieve taken van politiemensen op straat en het vereenvoudigen van het administratieve werk dat écht noodzakelijk is. In veel gevallen gaat het om het opruimen van bureaucratie en daarmee werkzaamheden die de diender niet meer hoeft te doen: een goed voorbeeld is de invoering van het digitaal procesdossier. In andere

gevallen gaat het niet om het afschaffen van werkzaamheden, maar het slimmer organiseren daarvan.
Voor 1 januari 2012 rapporteer ik conform toezegging aan uw Kamer, over de voortgang van het Actieprogramma Bureaucratie.

81

Waarom ontbreken in de opsomming op blz. 29, waar het gaat om het aanpakken van de regeldruk voor professionals, de reclasseringsmedewerkers en de medewerkers in de gevangenen?

Voor de aanpak van de regeldruk voor professionals in de publieke sector zijn rijksbreed de volgende domeinen aangewezen: veiligheid, (jeugd)zorg, onderwijs en sociale zekerheid. Binnen het domein veiligheid wordt speciaal gekeken naar de regeldruk voor professionals bij de politie, het OM, de rechterlijke macht, de brandweer en, in het kader van de inrichting van de helpdesk voor gegevensbescherming, ook naar de professionals in de justitiële jeugdzorg. Deze speciale aandacht voor specifieke professionals binnen het domein veiligheid laat onverlet dat bij de voorbereiding van nieuwe regelgeving zoveel mogelijk wordt voorkomen dat dit onnodige regeldruk veroorzaakt voor andere professionals in het domein veiligheid, zoals reclasseringsmedewerkers en medewerkers in de gevangenen. Zo is de Tweede Kamer over de vermindering van de regeldruk bij de reclasseringsorganisaties inmiddels apart geïnformeerd (TK 2009–2010, 29 270, nr. 35; TK 2010–2011, 29 270, nr. 50 en nr. 51).

82

Op welke termijn kan de Kamer kennisnemen van de mogelijkheden voor het aanpakken van de regeldruk voor professionals die werkzaam zijn bij de brandweer, het openbaar ministerie en de rechterlijke macht?

Over de voortgang van de aanpak van regeldruk voor de professionals die werkzaam zijn bij de brandweer, het OM en de rechterlijke macht wordt gerapporteerd in de voortgangsrapportages regeldruk voor burgers, professionals en interbestuurlijk van de Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, die hiervoor coördinerend bewindspersoon is. De eerstvolgende voortgangsrapportage zal vóór de zomer 2012 naar de Tweede Kamer worden gestuurd.

83

Waarom worden de apparaatsuitgaven van de beleidsartikelen niet uitgesplitst in materieel en personeel, terwijl dit nog in de begroting 2010 wel gebeurde?

De apparaatsuitgaven van de beleidsartikelen zijn niet uitgesplitst in materieel en personeel, maar worden slechts op totalen weergegeven. Dit is in de begroting 2010 (en in andere jaren) ook het geval geweest. Conform de rijksbegrotingsvoorschriften zijn de totale apparaatsuitgaven opgenomen onder artikel 91 (apparaatsuitgaven kerndepartement). Voor de batenlastendiensten geldt dat er wel een uitsplitsing is gemaakt in materieel en personeel. Met ingang van de begroting 2013 zullen de apparaatsuitgaven van de beleidsartikelen ook nader uitgesplitst worden in personeel en materieel, in het kader van de nieuwe begrotingsopzet Verantwoord Begroten (TK 31 865).

84

Hoe zeker is de regering dat de wet adolescentenstrafrecht in 2012 in werking zal treden, aangezien het wetsvoorstel nog niet bij de Kamer is ingediend?

Over het wetsvoorstel adolescentenstrafrecht, is bij gelegenheid van het Algemeen Overleg van 6 oktober jl. uitvoerig met de leden van de commissie Veiligheid en Justitie van gedachten gewisseld. Daarbij is aangegeven dat er naar wordt gestreefd een conceptwetsvoorstel in november aan de vaste adviesorganen ter consultatie aan te bieden. Volgens planning bereikt het wetsvoorstel uw Kamer dan medio 2012.

85

Hoe zal worden gemeten of de buurt veiliger wordt? Welke indicatoren zijn daarbij van belang?

Zoals aangegeven in het antwoord op de vragen 1 en 23 worden de resultaten van de doelstellingen ter bestrijding van criminaliteit en onveiligheid op verschillende manieren gemonitord en gemeten. Een eerste graadmeter is de mate waarin de in de begroting geformuleerde kwantitatieve doelstellingen voor het terugdringen van georganiseerde criminaliteit, kinderporno, overvalcriminaliteit, straatroof, woninginbraken, geweld en criminele jeugdbendes worden gehaald. Een andere graadmeter wordt gevormd door de resultaten van de jaarlijkse Integrale Veiligheids Monitor (IVM), een grootschalig onderzoek onder de bevolking over onder meer de leefbaarheid van de woonbuurt, buurtproblemen, beleving van onveiligheid, slachtofferschap van veelvoorkomende criminaliteit en de meningen over het functioneren van de politie en gemeenten. Doel is dat door de gezamenlijke inspanningen van alle veiligheidspartners en de getroffen maatregelen de ervaren overlast en de gevoelens van onveiligheidsgevoelens deze kabinetsperiode met tien procent dalen. Hierop wordt nader ingegaan bij de antwoorden op de vragen 27, 54 en 55.

86

Wat zijn de verwachte gevolgen van het offensief tegen georganiseerde criminaliteit voor de mate waarin het OM schikkingen treft met fraudeurs?

Het offensief tegen georganiseerde criminaliteit heeft niet specifiek gevolgen voor de mate waarin het OM schikkingen treft met fraudeurs. De afweging die wordt gemaakt bij het treffen van een schikking zal hetzelfde blijven, zie hiervoor ook de brief over dit onderwerp die op 30 juni jl. naar Uw Kamer is gestuurd (Kamerstukken II, 2010/11, 29 911, nr. 53).

87

Wat wordt bedoeld met de opmerking dat bij de Eerste Kamer het wetsvoorstel herziening ten nadele aanhangig is?

Bedoeld is aan te geven dat het wetsvoorstel herziening ten nadele (Kamerstukken 32 044) aanhangig is bij de Tweede Kamer; de verwijzing naar de Eerste Kamer is een misslag.

88

Hoeveel meer gevangenisstraffen zullen er worden opgelegd naar aanleiding van de aanscherping in het strafrecht (geen taakstraf voor zeden- en geweldsmisdrijven en minimumstraffen) als gekeken wordt naar de straffen die in 2010 zijn opgelegd en die niet zouden zijn opgelegd als deze wetten al van kracht zijn geweest? Hoe groot zal als gevolg van deze wetswijzigingen de extra belasting van de DJI zijn? Wat zijn de extra kosten naar aanleiding deze wetsvoorstellen?

Het WODC heeft aangegeven nog niet over cijfers van 2010 te beschikken. Voor de jaren 2008 en 2009 heeft het WODC berekend dat er respectievelijk 2052 en 1675 taakstraffen zijn opgelegd in gevallen waarin op grond

van de voorgestelde wetgeving geen taakstraf meer mogelijk zou zijn geweest voor ernstige zeden- of geweldsmisdrijven. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat voor uitsluiting van een taakstraf ook moet gelden dat er sprake is van een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer. Uit de registratiesystemen van het WODC valt echter niet af te leiden wat de gevolgen waren van de gepleegde misdrijven voor de lichamelijke integriteit van het slachtoffer. Het is dus niet mogelijk om exact aan te geven hoeveel extra gevangenisstraffen zullen worden opgelegd. Bovendien blijft het op basis van de voorgestelde wetgeving ook mogelijk om in dit soort gevallen een voorwaardelijke straf op te leggen. Daarom is het niet mogelijk op dit moment in te schatten wat de extra kosten zijn van het wetsvoorstel.

Naar verwachting zijn de gevolgen van het wetsvoorstel minimumstraffen voor de capaciteit van gevangenen op termijn substantieel. De eerste effecten op de penitentiaire celcapaciteit doen zich voor in 2015. Het is op dit moment echter niet goed mogelijk om een precieze schatting te geven van de effecten van de nieuwe wet en op welke termijn die effecten zullen optreden.

Beide wetwijzigingen leiden ceteris paribus tot extra belasting van DJI. De daadwerkelijke effecten op de benodigde celcapaciteit van DJI moeten echter worden bezien in het licht van de brede capaciteitsvraag waarin alle beleidsmatige en autonome ontwikkelingen worden meegenomen. Die ontwikkelingen worden periodiek getoetst aan de hand van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ), welk model de basis vormt voor de capaciteitsplanning en de daarmee samenhangende financiering van (onder andere) het gevangeniswezen. Extra capaciteitsvraag in dit verband en de daarmee samenhangende extra kosten zullen worden opgevangen binnen de begroting van VenJ.

89

Wat wordt verstaan onder slagkracht voor de rechtspraak? Welke kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen heeft de regering daarbij voor ogen?

Onder slagkracht wordt verstaan de mate waarin een organisatie effectief de doelstellingen weet te effectueren in veranderende omstandigheden. Los van de bijzondere staatsrechtelijke positie en onafhankelijkheid van de rechtspraak gaat het daarbij vooral om eisen die gelden voor veel publieke voorzieningen: toegankelijkheid, doelmatigheid en kwaliteit. In het huidige tijdsgewricht van krimpende budgetten en toenemende zaaksantallen is een belangrijke indicator de ontwikkeling van de doorlooptijden. Die bepalen op welke termijn burgers de gewenste toegang tot het recht kunnen realiseren, geven een beeld van de doelmatigheid en worden door rechters en burgers gezien als een belangrijke maatstaf voor de kwaliteit van het rechtspreken. Het is ook een onderwerp dat de Raad voor de Rechtspraak centraal stelt in de toekomst-agenda van de rechtspraak en nadrukkelijk aan de orde komt in klantwaar-deringsonderzoeken van de gerechten.

90

Hoeveel coldcases verwacht de regering na de invoering van de wet herziening ten nadele op te kunnen lossen, uitgedrukt in een nulmeting en streefwaarde?

Voorop gesteld moet worden dat het leeuwendeel van de cold cases nimmer aan de rechter is voorgelegd. Zij kunnen opnieuw worden opgepakt zodra daarvoor voldoende aanknopingspunten bestaan. Daarvoor is dus geen herziening ten nadele nodig. Herziening ten nadele betreft namelijk de situatie dat de zaak wel aan de rechter werd

voorgelegd en – bij gebrek aan bewijs – met een vrijspraak werd afgesloten. Herziening ten nadele van een vrijspraak is naar verwachting slechts in zeer incidentele gevallen aan de orde. Navraag bij het Openbaar Ministerie leert dat er thans enkele met een vrijspraak afgesloten strafzaken zijn die mogelijk voor herziening ten nadele in aanmerking zouden kunnen komen.

91

Hoe vaak betalen overheden hun facturen te laat (in percentages)?

In 2010 werd 21% van de facturen door VenJ niet binnen 30 dagen betaald. Het percentage voor 2011 is nog niet bekend, maar zal naar verwachting verbeterd zijn ten opzichte van 2010.

92

Hoe vaak is in Nederland de afgelopen 5 jaar een polygaam huwelijk erkend? Is wetgeving ten aanzien van polygame huwelijk proportioneel?

Uit onderzoek van UCERF (Utrecht Centre for European Research into Family Law) blijkt dat in 2009 in totaal 1374 personen als polygaam gehuwd in de Gemeentelijke Basisadministratie waren opgenomen. In 2008 bedroeg de aanwas van nieuwe polygame huwelijksregistraties vier personen. Er is sedert het in december 2009 opgeleverde UCERF-onderzoek geen nader onderzoek gedaan naar registraties van polygame huwelijken in de Gemeentelijke Basisadministratie. Op dit moment wordt een wetsvoorstel voorbereid waarin onder meer een beperking wordt aangebracht ten aanzien van de erkenning in Nederland van in het buitenland gesloten polygame huwelijken. Begin november 2011 zal het concept-wetsvoorstel ter consultatie aan veldpartijen worden voorgelegd.

93

Hoe vaak komen huwelijken tussen neef en nicht voor in Nederland? Hoe vaak komen huwelijken tussen neef en nicht tussen Nederlanders van Nederlandse afkomst voor in Nederland? Is de voorgestane wetgeving ten aanzien van het beperken van dit soort huwelijken proportioneel? Zijn deze voorstellen tot wet de bescherming van vrijheid die de regering de mensen graag wil bieden?

Het is niet bekend hoe vaak het voorkomt dat huwelijken tussen neef en nicht in Nederland gesloten worden. Dat geldt zowel voor huwelijken tussen een neef en een nicht die gesloten worden door personen van buitenlandse afkomst als door personen van Nederlandse afkomst. In geval van huwelijken tussen een neef en een nicht moet rekening gehouden worden met druk op de aanstaande echtgenoten die vanuit de familie wordt uitgeoefend, waarbij de druk dermate hoog kan zijn dat sprake is van dwang om het huwelijk aan te gaan en derhalve van vrije huwelijkstoestemming niet langer gesproken kan worden. De vrije toestemming tot het aangaan van een huwelijk is een fundamenteel beginsel van het Nederlandse huwelijksrecht en als zodanig ook neergelegd in artikel 11 van het Verdrag geldigheid huwelijken. De regering acht het wenselijk om huwelijksdwang actief tegen te gaan en om die reden te bepalen dat huwelijken tussen neef en nicht in beginsel verboden zullen worden. Op dit moment wordt daartoe een wetsvoorstel voorbereid. Begin november 2011 zal het concept-wetsvoorstel ter consultatie aan veldpartijen worden voorgelegd.

94

Zijn de ontwikkelde ICT-instrumenten voldoende getest, voordat ze worden geïmplementeerd?

Ja. De ICT-instrumenten die in het programma Legis worden ontwikkeld, worden eerst door de ontwikkelorganisatie getest en vervolgens, in een acceptatietest, door een panel van toekomstige gebruikers. Als er tekortkomingen zijn, dan vindt er, na herstel, een hertest plaats.

95

Hoeveel tijdswinst binnen het wetgevingsproces wordt verwacht als dit proces eenmaal is gestroomlijnd? Is hierin meegewogen de tijd dat de beide Kamers de wetgeving moeten beoordelen?

In interdepartementaal verband wordt momenteel bezien waar meer stroomlijning in het wetgevingsproces te faciliteren is en wat de tijdswinst daarvan kan zijn. Dit initiatief heeft niet zozeer tot doel om de behandeling van ieder wetsvoorstel te versnellen, maar om de efficiëntie van het wetgevingsproces te vergroten, zodat procedures over wetsvoorstellen niet langer duren dan noodzakelijk is gezien hun omvang en zwaarte. Daarbij wordt uiteraard ook gekeken naar de kwaliteit van het wetgevingsproces. Een van de maatregelen, die al wordt toegepast onder dit kabinet, is het hanteren van een rijksbrede planning van wetgeving onder verantwoordelijkheid van de Minister van Veiligheid en Justitie. Dit leidt rijksbreed tot prioritering en het monitoren van wetgevingstrajecten. Voor wat betreft het vergroten van de efficiëntie zullen ook ervaringen met wetgevingsprocessen in andere lidstaten worden bezien. De tijd die gemoeid is met de parlementaire behandeling van wetsvoorstellen, alsmede de planning en organisatie van die behandeling, is de verantwoordelijkheid van de Staten-Generaal.

96

Is de regering voornemens om inzake wetgeving, waarbij internetconsultatie heeft plaatsgevonden, de Kamer structureel te informeren over de uitkomsten daarvan en op welke wijze de uitkomsten zijn meegenomen in het wetsvoorstel?

Als over een voorstel tot regelgeving een internetconsultatie is uitgevoerd wordt in de toelichting op het voorstel aangegeven wat op hoofdlijnen de ingekomen reacties waren. Daarbij wordt vermeld of en zo ja op welke wijze de regeling als gevolg van de reacties is aangepast. Als de bijdragen niet hebben geleid tot aanpassing wordt dat eveneens gemotiveerd vermeld.

Daarnaast wordt op www.internetconsultatie.nl, na de besluitvorming over het voorstel in de Ministerraad (wet of amvb), of door de Minister (ministeriële regeling), een kort verslag geplaatst waarin op hoofdlijnen de resultaten van de internetconsultatie zijn vermeld en in hoeverre dat tot veranderingen in het voorstel of de toelichting heeft geleid. Ook blijven de consultaties en de reacties daarop, ook na het sluiten van de consultatietermijn, op de website raadpleegbaar.

97

Hoe wordt beoordeeld of een wetsvoorstel zich leent voor internetconsultatie? Bij welke wetsvoorstellen van Veiligheid en Justitie internetconsultatie worden ingezet?

Het kabinet vindt internetconsultatie een nuttig instrument als aanvulling op de reeds bestaande consultatiepraktijk in het wetgevingsproces (TK 2010–2011, 29 279, nr. 121). Daarom wil het kabinet internetconsultatie vaker inzetten, maar niet in alle gevallen. Het blijkt vooral effectief te zijn bij wet- en regelgeving die verandering brengt in de rechten en plichten van burgers, bedrijven en instellingen of die grote gevolgen heeft voor de uitvoeringspraktijk. Met behulp van deze criteria moet bij de voorbereiding van wet- en regelgeving worden bepaald of inzet van internetcon-

sultatie meerwaarde heeft en het een effectieve methode is om de doelgroepen van een regeling te bereiken. Op www.internetconsultatie.nl is een groot aantal regelingen van het ministerie van Veiligheid en Justitie te zien waarover consultaties zijn gehouden of nog gaande zijn. Bijvoorbeeld thans het wetsvoorstel consumentenkredietovereenkomsten, goederenkrediet en geldlening (boek 7 BW) en het wetsvoorstel voor verdere gelijkstelling huwelijk en geregistreerd partnerschap (boek 1 BW).

98

Op grond waarvan verwacht de regering dat de kostendekkende griffierechten op verantwoorde wijze reeds een half jaar eerder ingevoerd kunnen worden? Wat zijn de verwachte maatschappelijke gevolgen hiervan? Op welke wijze zal de regering de resultaten van de impactanalyse verhoging griffiekosten meenemen bij de invoering van de door haar voorgestane kostendekkende griffiererechten?

In het wetsvoorstel is zo veel mogelijk voortgebouwd op de bestaande systematiek van de Wet Griffierechten Burgerlijke Zaken en de Algemene Wet Bestuursrecht. Dit maakt dat de implementatie van de verhoogde griffierechten een redelijk overzichtelijke operatie is, die in een periode van een jaar gerealiseerd kan worden, zo heeft ook de Raad voor de Rechtspraak laten weten. De verwachte gevolgen zijn in beeld gebracht in de impactanalyse. De adviezen naar aanleiding van de consultatie van het wetsvoorstel en de eerste resultaten van de impactanalyse zijn verwerkt in de definitieve versie van het wetsvoorstel en impactanalyse. Deze worden eind oktober naar de Tweede Kamer verzonden.

99

Op welke wijze wil de regering een impuls geven aan innovatie binnen het rechtsbestel? Welke concrete mogelijkheden heeft zij daarbij voor ogen?

Tijdens het algemeen overleg met de Vaste Kamercommissie voor Veiligheid en Justitie van 9 maart jl en het voorgezet algemeen overleg van 23 maart jl heb ik aan uw Kamer toegezegd tegelijk met de indiening van het wetsvoorstel verhoging griffierechten de Kamer een innovatie-agenda toe te zenden. Beide stukken zullen u voor de begrotingsbehandeling bereiken.

100

Welke maatstaf gebruikt de regering voor een goed en toegankelijk rechtsbestel? Welke minimumvoorwaarden acht de regering hierbij van toepassing?

De maatstaf voor een goed en toegankelijk rechtsbestel staat beschreven in de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden en, voor zover het de toepassing van Europees recht betreft, artikel 47 van het Handvest van de Europese Unie. De Nederlandse staat heeft zich middels deze artikelen verplicht zorg te dragen voor een daadwerkelijk rechtsmiddel dat de burger toegang verschaft tot een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat bij de wet is ingesteld. De Nederlandse regering geeft hier verdere invulling aan door te stellen dat de burger verschillende routes moet kunnen bewandelen om de oplossing van een juridisch probleem te kunnen bereiken. Daarbij hoeft de gang naar de rechter niet altijd de juiste oplossing te zijn. Het kabinetsbeleid is daarom gericht op het ondersteunen van de eigen verantwoordelijkheid van rechtzoekenden door hen alternatieve wijzen van geschiloplossing aan te reiken. Minimumvoorwaarden zijn dan in ieder geval dat de rechtzoekende zich verzekerd weet van voldoende toegang tot goede informatie, goede

rechtsbijstand en een neutrale, officiële procedure voor een bindende uitspraak of voor het bereiken van overeenstemming met de wederpartij. Voor een effectief gebruik van deze toegangsvormen dienen zij wat betreft prijs, bereikbaarheid, tijd en complexiteit toegankelijk te zijn voor burgers en bedrijven en tevens van voldoende kwaliteit te zijn.

101

Zal naar verwachting de voorgestane beleidsvoorstellen uit de rapport van het WODC over geschillenbeslechting een besparing bij de rechterlijke macht opleveren? Zo ja, hoeveel?

Het is in veel gevallen moeilijk resultaten van buitengerechtelijke afdoening te vertalen in besparing bij de rechterlijke macht. Van de inspanningen van bestuursorganen om te komen tot een beter contact met de burger, gaat uiteraard een preventieve werking uit, waardoor conflicten niet door de rechter hoeven te worden beslecht. Het ministerie van BZK doet in zijn eindrapportage «Prettig contact met de overheid» (TK 2010–2011, 29 362, 185) een voorzichtige schatting van 20 miljoen Euro die jaarlijks alleen al in de bezwaarfase behaald kan worden door de inzet van mediationvaardigheden. De vermindering in het aantal bezwaarzaken heeft uiteraard effect op de hoeveelheid zaken bij de bestuursrechter.

Voor bedrijven geldt dat er weinig mogelijkheden voor laagdrempelige, goedkope geschilbeslechting zijn. Dat is nog niet veranderd. In de innovatieagenda die ik u eind oktober aanbied, kondig ik maatregelen aan om de buitengerechtelijke geschiloplossing te stimuleren. Ik ga ervan uit dat indien het aantal aangesloten brancheorganisaties bij de SGB zal groeien, het aantal geschillen dat daar via bindend advies of arbitrage wordt beslecht ook zal toenemen. Of deze zaken anders bij de rechter terecht zouden zijn gekomen is moeilijk te zeggen. Ik ga ervan uit dat geschilbeslechting tussen bedrijven door de Geschillencommissie gedeeltelijk complementair is aan de beslechting door de rechter, zoals dat ook het geval is bij de beslechting van consumentengeschillen.

102

Kan nader worden uiteengezet wat precies wordt bedoeld met het verbeteren van het maatschappelijk vertrouwen in het notariaat en de advocatuur?

Sinds enige jaren is er in de media en de politiek in toenemende mate aandacht voor de rol die advocaten en notarissen vervullen in de maatschappij. Daarbij is één van de constatering dat beide beroepsgroepen in toenemende mate bloot staan aan het risico te worden misbruikt voor malafide praktijken. Zowel de regering als de beroepsorganisaties achten zulks ongewenst. In dat kader is door de beroepsorganisaties veel aandacht besteed aan het vergroten van het bewustzijn van advocaten en notarissen met het oog op mogelijke pogingen hen te betrekken bij malafide praktijken. Door de overheid zijn de wettelijke kaders voor advocaten en notarissen herijkt hetgeen er toe heeft geleid dat voor beide beroepen het wettelijk toezicht en tuchtrecht wordt versterkt. Voor de notarissen is daartoe recent een wijzigingswetsvoorstel op de Wet op het notarisambt door beide Kamers aanvaard¹. Voor de advocatuur is een wetsvoorstel ter versterking van het toezicht op de advocaten in consultatie en zal zo spoedig mogelijk naar de Tweede Kamer worden gezonden. Voor beide beroepsgroepen moet dit ertoe leiden dat het vertrouwen dat de burger in het functioneren heeft, wordt bestendigd.

¹ Wijziging van de Wet op het notarisambt naar aanleiding van de evaluatie van die wet, alsmede regeling van enkele andere onderwerpen in die wet en wijziging van de Wet op het centraal testamentenregister en van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, aangenomen door de Eerste Kamer op 27 september 2011.

103

Kan nader uiteen worden gezet hoe precies het bevorderen van het professioneel handelen van de advocaat, de gerechtsdeurwaarder en de notaris moet gebeuren?

Het bevorderen van het professioneel handelen van advocaten, gerechtsdeurwaarders en notarissen is een primaire verantwoordelijkheid van de verschillende publiekrechtelijke beroepsorganisaties (onderscheidenlijk NOvA, KBvG en KNB). Zij hebben de bevoegdheid om in de vorm van verordeningen bindende regels voor te schrijven met betrekking tot de beroeps- en gedragsregels. Deze worden door de Minister van Veiligheid en Justitie in het kader van zijn stelselverantwoordelijkheid voor het rechtsbestel ofwel vooraf goedgekeurd (gerechtsdeurwaarders en notarissen) dan wel achteraf vernietigd (advocaten) indien er sprake is van strijdigheid met het recht of het algemeen belang. Het bevorderen van de professionaliteit is een continu proces. Zowel de uitvoeringspraktijk als het normenkader zijn door maatschappelijke ontwikkelingen voortdurend aan verandering onderhevig. Naast de normenkaders in regelgeving worden voorlichting en scholing als instrumenten gebruikt om het professioneel handelen van de beroepsbeoefenaren te vergroten.

104

Waarom of waarbij moet de rechtsbijstand en rechtspraak beter aansluiten?

In de begrotingstekst waar de vraag betrekking op heeft is een deel van de tekst weggevallen. De desbetreffende zin moet luiden: De rechtsbijstand en de rechtspraak moeten beter op elkaar aansluiten. Daarbij is de beleidsinzet gericht op een efficiënt en effectief stelsel van rechtsbijstand en rechtspraak.

105

Hoeveel bedraagt de compensatie van de min- en onvermogenen ten aanzien van de verhoogde griffiekosten? Hoeveel compensatie kunnen de middeninkomens verwachten. Wat zal per saldo de gewijzigde griffiekostenregeling opleveren dan wel kosten?

De middeninkomens, min- en onvermogenen betalen over het algemeen 75%, 50% respectievelijk 25% van de in het wetsvoorstel opgenomen griffierechttarieven.

De ten opzichte van de Brede Heroverweging gewijzigde maatregel levert per saldo nog steeds € 240 mln. op.

106

Hoeveel Europese landen hanteren een (vorm van)kostendekkend griffiestelsel? Welke Europese landen leveren de goedkoopste toegang tot het recht (griffiekosten)? Welke landen vragen financieel het meest van de burger voor het krijgen van een gerechtelijke uitspraak?

Het streven naar kostendekkende griffierechten kennen we in Europa enkel in de landen van het Verenigd Koninkrijk: Engeland, Wales en Schotland.

Het rapport European Justice Systems 2010 van de Commission on the Efficiency of Justice (CEPEJ, onderdeel van de Raad van Europa) bevat informatie over inkomsten en uitgaven op het terrein van het rechtsbestel. De landen met het laagste griffierecht zijn de Europese landen waar dit gratis is. Uit het rapport Judicial Systems blijkt dat het in 2008 vijf landen betrof: Frankrijk, IJsland, Luxemburg, Monaco en Spanje. De top vijf van landen met het hoogste inkomsten uit griffierechten als aandeel van het budget van de rechtspraak zijn volgens datzelfde rapport: Oostenrijk,

Malta, Turkije, Denemarken en Servië. Hier directe conclusies aan verbinden is vanwege de verschillen tussen de systemen niet direct mogelijk. Voor sommige van deze landen geldt dat bijvoorbeeld de kadasterfunctie (met bijbehorende inkomsten) is ondergebracht bij gerechten, waardoor de mate van kostendekkenheid relatief groot is.

107

Waarom is het «impact assessment», het te verwachten effect van het verhogen van de griffierechten, nog steeds niet aan de Kamer gestuurd?

De adviezen in het kader van de consultatie van het concept-wetsvoorstel én de voorlopige impactanalyse hebben geleid tot aanpassingen in het wetsvoorstel. Het uiteindelijke wetsvoorstel dat in oktober naar de Tweede Kamer wordt verzonden, zal vergezeld worden door de definitieve impactanalyse.

108

Welke besparing levert het reeds per 1 juli 2012 verhogen van de griffierechten nu precies op voor de begroting? Hoe is dit bedrag precies opgebouwd? Hoeveel hoger zullen de ontvangsten van griffierechten hierdoor zijn? Welk deel is een besparing door het niet voeren van rechtszaken vanwege deze financiële drempel? Waar is dit terug te vinden op de begroting en waar is dit bedrag terug te vinden in de 18-miljard-monitor?

De maatregel verhogen griffierechten levert per saldo vanaf 2013 een bedrag van € 240 mln. op. In de begroting 2012 is deze maatregel vanaf het jaar 2013 voor € 77 mln. verwerkt in de uitgaven van de rechtspraak (oorspronkelijk voor € 115 mln., later bijgesteld met – € 38 mln.) en voor € 163 mln. in de griffierechtontvangsten (oorspronkelijk voor € 225 mln., later bijgesteld met – € 62 mln.). Voor het jaar 2012 is er sprake van een besparing (per saldo € 76 mln.) die volledig nodig is om de kosten van de stijgende instroom in 2012 te kunnen financieren. De nu voor de jaren 2012 en verder geraamde extra ontvangsten en lagere kosten zullen in de reguliere begrotingscyclus nauwkeurig worden gevolgd en indien nodig geactualiseerd. Het bedrag van € 240 mln. is terug te vinden op pagina 28, tabel 3.6 in de 18-miljard-monitor.

109

Kan de regering toelichten welke voorwaarden zij naast snelheid nog meer stelt aan een effectieve toegang tot het recht voor burgers?

Een effectieve toegang tot het recht veronderstelt een toegankelijke, kwalitatief hoogwaardige vorm van rechtsbijstand in de vorm van het Juridische Loket, de advocaat of mediator. Daarnaast vormt de onafhankelijke, onpartijdige, deskundige, in de openbaarheid werkende rechter, die tijdig effectief rechtspreekt en aansluit bij de behoeften in de samenleving, een essentiële pijler van de rechtsstaat.

De inzet van het kabinetsbeleid is erop gericht om de effectieve toegang tot het recht voor de burgers en bedrijven te waarborgen, ook in tijden dat er minder financiële middelen ter beschikking zijn.

110

Wat betekent het voor de burger in euro's dat de indexatie van de rechtsbijstand vergoeding wordt aangepast?

De wijze van indexatie van de advocatentarieven voor de gesubsidieerde rechtsbijstand heeft geen financiële consequenties voor de burger.

111

Zal naar aanleiding van de Salduz uitspraak van het EHRM vaker beroep gedaan worden op de gesubsidieerde rechtsbijstand? Hoe vaak? Wat kost dit de gesubsidieerde rechtsbijstand extra?

Naar aanleiding van de Salduz uitspraak hebben we gezien dat in 2010 het aantal maal dat piketrechtsbijstand in strafzaken (inclusief jeugd) is verleend met ongeveer 20 000 is toegenomen tot ruim 94 000. Tot en met augustus 2011 is dit aantal op jaarbasis opgelopen tot 110 000. De verwachting is dat dit aantal in de komende jaren verder zal stijgen. De hiermee gepaard gaande extra kosten voor rechtsbijstand zullen in 2016 zijn toegenomen met € 31,8 mln. ten opzichte van 2010. In de begroting 2012 is nog uitgegaan van een stabilisatie van de piketrechtsbijstand voorafgaand aan inverzekeringstelling op het niveau van 2012. De Tweede Kamer wordt nog afzonderlijk geïnformeerd over de uitwerking van de maatregelen op het gebied van de gesubsidieerde rechtsbijstand.

112

Welke bezuinigingen op de rechtsbijstand van de afgelopen jaren waren nog niet gerealiseerd? Worden die alsnog doorgevoerd?

Ter uitvoering van de taakstelling op de gesubsidieerde rechtsbijstand van het vorige kabinet is in het programma Rechtsbijstand en Geschiloplossing tot een aantal maatregelen besloten. Van invoering van de maatregel verlenging piketfase is afgezien omdat deze maatregel een risico vormt voor de rechtsbescherming van zowel daders als slachtoffers en een goede doorloop van strafzaken hindert.

Een meer eenvoudige berekening van kinderalimentatie levert naast maatschappelijke baten ook een besparing op voor de rechtsbijstand en de rechterlijke macht. Hierover is nog overleg gaande met de betrokken instanties.

De maatregelen één toevoeging voor onderling samenhangende procedures en verhalen rechtsbijstandskosten op vermogende veroordeelden worden nog gerealiseerd. Vanaf 2012 geeft de raad voor rechtsbijstand één toevoeging af aan rechtzoekenden met een voortdurende behoefte aan rechtsbijstand die voortkomt uit problematische schulden. Voor het verhalen van de kosten van rechtsbijstand op vermogende veroordeelden dient het huidige artikel 49 van het Wetboek van Strafvordering te worden gewijzigd. Invoering zal daarom waarschijnlijk na 2012 kunnen plaatsvinden.

113

Welke aanvullende bezuinigingen op de rechtsbijstand voert de regering nog precies door? Wat is hierin het tijdspad? Welke maatregelen krijgen al in 2012 effect?

Over de maatregelen ter invulling van de bezuiniging op de rechtsbijstand is tijdens het Algemeen Overleg van 9 maart 2011 gesproken. De aangekondigde verlaging van de advocatentarieven en de wijziging van de indexering zal per 1 januari 2012 zijn beslag krijgen. De AMvB waarmee dit wordt gerealiseerd ligt thans voor bij de Raad van State. Over de uitwerking van de verdere maatregelen op het gebied van rechtsbijstand wordt de Tweede Kamer afzonderlijk geïnformeerd.

114

Hoe hoog wordt de eigen bijdrage bij echtscheiding?

De Tweede Kamer wordt nog afzonderlijk geïnformeerd over de uitwerking van de maatregelen op het gebied van de gesubsidieerde rechtsbijstand.

115

Welke andere vormen van geschiloplossing acht de regering beschikbaar voor burgers om hun recht te halen?

Andere vormen van geschiloplossing die voor de burgers beschikbaar zijn, zijn bijvoorbeeld bindend advies in consumentenzaken en tussen zakelijke partners, arbitrage, mediation en buurtbemiddeling. Mediation kan burgers en bedrijven helpen om zelf, met behulp van een onafhankelijke derde, tot een gezamenlijk gedragen oplossing van een geschil te komen. Oplossingen waarbij beide partijen in een conflict hun belangen goed behartigd zien, houden vaak goed stand. In veel gevallen is het na een geslaagde mediation niet meer noodzakelijk naar de rechter te gaan. Binnen het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand kunnen minder draagkrachtigen tegen een zeer lage eigen bijdrage gebruik maken van een gesubsidieerde mediator.

Naast deze formele vormen van geschiloplossing of -beslechting, kan men ook denken aan initiatieven als «prettig contact met de overheid»: initiatieven om het contact tussen overheden en burgers te verbeteren. Ook de Nationale ombudsman speelt een belangrijke rol in degeschiloplossing tussen burger en overheid.

116

Waarom is de prognose voor het aantal doorverwijzingen naar alternatieve geschilbeslechting door de rechter naar beneden bijgesteld? Is dit het effect van het afschaffen van de subsidie?

In het traject voorafgaand aan de gerechtelijke procedure wordt steeds vaker getracht geschillen door middel van mediation of de inzet van mediationvaardigheden op te lossen. Gewezen kan worden op initiatieven van gemeenten, de UWV en de Belastingdienst om in goed contact met burgers te komen en zo geschillen te voorkomen. Deze maatschappelijk positieve ontwikkeling heeft tot gevolg dat er minder voor mediation geschikte zaken overblijven in de gerechtelijke fase, alsmede dat – indien de mediation in de voorfase niet gelukt is – herhaalde mediation na aanvang van de procedure veelal niet zinvol wordt geacht.

Daarnaast zijn rechters de afgelopen jaren opgeleid in conflictdiagnose. Hierdoor zijn zij beter in staat tijdens de zitting te schikken. Dit heeft als gevolg dat rechters partijen minder vaak naar de mediator doorverwijzen. Verder wordt in het bestuursrecht de nieuwe zaaksbehandeling ingevoerd. Daarmee worden kortere doorlooptijden en meer finale afdoening van zaken beoogd. Zaken worden op een termijn van zes weken op een zitting geplaatst. Deze werkwijze leent zich minder voor het schriftelijk verwijzen, waarmee voorheen goede resultaten werden geboekt. Dit heeft dus vooralsnog een negatief effect op het aantal doorverwijzingen. De verwachting is dat op termijn meer doorverwijzingen ter zitting zullen plaatsvinden vanwege de nieuwe zaaksbehandeling. Dat kan ook het gevolg zijn van initiatieven om partijen voorafgaand aan de zitting telefonisch te wijzen op de mogelijkheid van verwijzing in zaken die zeer geschikt lijken voor mediation.

117

In hoeverre leent het bestuursrecht zich voor mediation?

Uit de WODC Monitor Mediation 2005–2008 (TK 2009–2010, 29 528, nr. 6) blijkt dat bestuursrechtelijke geschillen zich uitstekend lenen voor mediation. Uit de monitor blijkt tevens dat mediations in bestuurszaken vaker volledig slagen dan mediations in civiele geschillen. Het aantal contacturen van mediations in bestuurszaken was ook beduidend lager.

118

Wanneer wordt het wetsvoorstel voor de aanpassing van het BW (waarin o.a. bewindvoering en mentorschap opnieuw wordt verankerd) naar de Kamer gestuurd?

Het wetsvoorstel wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap is reeds naar de Tweede Kamer verzonden.

119

Welke maatregelen neemt de regering op korte termijn om mentorschap duurzaam te versterken (juist met het oog op de wetswijziging)?

Er is een toenemend aantal verzoeken tot het instellen van mentorschap (in 2010 ca. 5 900, in 2009 ca. 5 100 en in 2008 ca. 4 900). Het kabinet faciliteert deze ontwikkeling met het wetsvoorstel wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap dat onderweg is naar de Tweede Kamer.

Het wetsvoorstel maakt het onder meer mogelijk dat ook rechtspersonen mentor worden. Dat kan de continuïteit en kwaliteit van het mentorschap ten goede komen. Daarnaast stelt het wetsvoorstel verplicht dat mentoren die tien of meer personen onder hun hoede hebben aan kwaliteitseisen voldoen. Ook bevat het wetsvoorstel de grondslag voor een ministeriële regeling van de beloning van mentoren. Thans worden mentoren veelal beloond op basis van de Aanbevelingen Mentorschap van het Landelijk Overleg van Voorzitters van Civiele en Kantonsectoren.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft ter uitvoering motie 32 500 XVI, nr. 61 (gewijzigd) – de gewijzigde motie-Wiegman-van Meppelen Scheppink c.s. over voortzetten van de bemiddeling en begeleiding van vrijwillig mentorschap besloten dat stichtingen mentorschap in 2011 € 30 000 en in 2012 € 15 000 subsidie kunnen aanvragen mits dit leidt tot een substantiële groei van het aantal mentoren.

120

Welke doorverwijzingen van de rechter naar een andere vorm van geschilbeslechting zullen naar verwachting van de regering vanaf 2012 minder of niet meer plaatsvinden?

In het traject voorafgaand aan de gerechtelijke procedure wordt steeds vaker getracht geschillen door middel van mediation of de inzet van mediationvaardigheden op te lossen. Gewezen kan bijvoorbeeld worden op initiatieven van gemeenten, de UWV en de belastingdienst om in goed contact met burgers te komen en zo geschillen te voorkomen. Deze maatschappelijk positieve ontwikkeling heeft tot gevolg dat er minder voor mediation geschikte zaken overblijven in de gerechtelijke fase, alsmede dat – indien de mediation in de voorfase niet gelukt is – herhaalde mediation na aanvang van de procedure veelal niet zinvol wordt geacht.

Daarnaast zijn rechters de afgelopen jaren opgeleid in conflictdiagnose. Hierdoor zijn zij beter in staat tijdens de zitting te schikken. Dit heeft als gevolg dat rechters partijen minder vaak naar de mediator doorverwijzen. Verder wordt in het bestuursrecht de nieuwe zaaksbehandeling ingevoerd. Daarmee worden kortere doorlooptijden en meer finale afdoening van zaken beoogd. Zaken worden op een termijn van zes weken op een zitting geplaatst. Deze werkwijze leent zich minder voor het schriftelijk verwijzen, waarmee voorheen goede resultaten werden geboekt. Dit heeft dus vooralsnog een negatief effect op het aantal doorverwijzingen. De verwachting is dat op termijn meer doorverwijzingen ter zitting zullen plaatsvinden vanwege de nieuwe zaaksbehandeling. Dat kan ook het gevolg zijn van initiatieven om partijen voorafgaand aan de zitting

telefonisch te wijzen op de mogelijkheid van verwijzing in zaken die zeer geschikt lijken voor mediation.

121

Waarom valt vanaf 2014 voor reguliere straf toevoegingen een daling te verwachten?

In de raming voor 2014 en de jaren daarna is het effect van de instroombeperkende maatregelen tot uitdrukking gebracht. De PMJ ramingen voor deze begroting gaven al lichte daling te zien van het aantal reguliere straf toevoegingen. De Tweede Kamer wordt nog afzonderlijk geïnformeerd over deze maatregel.

122

Leidt de invoering van de nieuwe asielprocedure uiteindelijk tot minder kosten?

Uiteindelijk leidt de nieuwe asielprocedure tot minder kosten in zijn geheel. Door de versnelling in de procedure aan het begin zijn de kosten van gesubsidieerde rechtsbijstand wel hoger, echter de besparingen treden met name op door de verkorting van de opvang daarna.

123

Wat zou het kosten om de inkomensgrenzen om in aanmerking te komen voor gesubsidieerde rechtsbijstand met 10% te verruimen?

Verruiming van de inkomensgrens van de hoogste trede met 10% leidt naar verwachting tot een volumetoename van deze trede van 10%. De kosten per geval zullen beperkt zijn, omdat de eigen bijdrage die rechtzoekenden in de hoogste inkomensrede betalen, maar beperkt lager is dan de vergoeding die de advocaat van de raad voor rechtsbijstand ontvangt. Uitgaande van een verschil van € 80 tussen de eigen bijdrage in de hoogste inkomensrede en de gemiddelde vergoeding voor advocaten bedragen de meerkosten circa € 136 duizend. Verruiming van de inkomensgrenzen heeft tot gevolg dat advocaten bij minder klanten hun commerciële tarief in rekening kunnen brengen. Vanuit de advocatuur zou dit op bezwaren kunnen stuiten.

124

Komt er een vervolg op het experiment «Extra financiering voor particulier forensisch onderzoek» of loopt de financiering dit jaar definitief af? Hoe zullen particuliere forensische onderzoeksbureaus in het vervolg gefinancierd zullen worden indien de financiering dit jaar afloopt?

De kennis en ervaring die de pilot oplevert worden in een begeleidend WODC-onderzoek geëvalueerd. Ik verwacht het evaluatierapport begin 2012 te ontvangen en zal u vóór de zomer van 2012 informeren over de eventuele structurele inschakeling van particuliere aanbieders voor forensisch onderzoek. Voor de periode tussen het einde van de pilot in december 2011 en mijn standpunt inzake een eventuele structurele inschakeling van particuliere aanbieders voor forensisch onderzoek, zal ik een tijdelijke regeling treffen. Deze regeling houdt in dat ik voor de eerste helft van 2012 het Openbaar Ministerie maximaal 500 000 euro beschikbaar stel voor de voortgezette inschakeling van particuliere aanbieders voor forensisch onderzoek. Dit bedrag wordt gedekt binnen de VenJ-begroting. (Zie ook de brief d.d. 19 oktober 2011, Beantwoording Kamervragen over de pilot voor forensisch onderzoek).

125

Is het juist dat particuliere instituten gemiddeld drie weken moeten wachten voordat zij van het NFI een «hit-no-hit» terugkrijgen? Hoe lang vindt de regering dat dit zou moeten duren?

Nee. De gemiddelde levertijd van een standaard hit-no-hit melding is enkele werkdagen (inclusief de wettelijk verplichte registratie). Langere doorlooptijden ontstaan met name wanneer er sprake is van partiële en/of mengprofielen die resulteren in (meerdere) mogelijke matches die beoordeeld moeten worden door een DNA-deskundige.

Het NFI rapporteert overigens niet aan de particuliere instituten maar aan het OM als zijnde de opdrachtgever.

In het algemeen dient de levertijd zo kort te zijn als mogelijk is.

126

Wordt de mening gedeeld dat in het kader van het experiment voor de inschakeling van particuliere instituten bij het forensisch onderzoek er geen sprake is van een echte marktwerking?

Met het experiment wordt slechts een beperkt aantal opdrachten voor forensisch onderzoek verleend aan particuliere onderzoeksbureaus. Dat neemt niet weg dat alle particuliere forensische onderzoeksbureaus kunnen meedingen naar opdrachten. In die zin is er, zij het op beperkte schaal, sprake van echte marktwerking.

In de brief van 29 juni 2009 (Kamerstukken 2008–2009 II, 31 700 VI, nr. 150), heeft de toenmalige Minister van Justitie de achtergronden van de pilot en de verwachtingen over de effecten van meer marktwerking uiteengezet. In mijn standpunt, dat ik zal innemen nadat ik de evaluatie heb ontvangen, zullen de voor- en nadelen van marktwerking in het forensisch onderzoek aan de orde komen.

127

Is de regering van mening dat het vooronderzoek bij dna-onderzoek niet door de politie zelf zou moeten worden gedaan?

De politie verricht op drie locaties in ons land vooronderzoek in het kader van DNA-basisonderzoek. Dit houdt in dat de politie zelf op locatie sporen veiligstelt. Het celmateriaal wordt opgestuurd naar het forensisch onderzoekslaboratorium, dat vervolgens het DNA-onderzoek uitvoert. Hiervoor zijn de nodige waarborgen getroffen:

1. Deze procedure geldt alleen voor eenvoudige zaken. In meer complexe gevallen wordt het onderzoek verricht door het NFI.
2. Het onderzoek dat de politie verricht vindt plaats in goed geoutilleerde voorzieningen, het wordt door speciaal hiervoor opgeleide functionarissen uitgevoerd en volgens de geldende kwaliteitsnormen.
3. Tenslotte wordt de praktische toepassing geaudit door het NFI, dat ook betrokken is geweest bij het ontwikkelen van deze voorziening van de politie.

In het algemeen merk ik op, dat in het licht van de vorming van Nationale Politie ook voor deze voorziening bekeken zal worden of deze gehandhaafd blijft of niet. Bij deze weging zullen meerdere factoren (zoals schaalgrootte, financiën, snelheid en kwaliteit) een rol spelen.

128

Is de minister voornemens om het budget voor de pilot particulier forensisch onderzoek te verlengen? Zo ja, zal gedurende de evaluatieperiode budget beschikbaar blijven?

De kennis en ervaring die de pilot oplevert worden in een begeleidend WODC-onderzoek geëvalueerd. Ik verwacht u vóór de zomer van 2012

informereren over de eventuele structurele inschakeling van particuliere aanbieders voor forensisch onderzoek. Voor de periode tussen het einde van de pilot in december 2011 en mijn standpunt inzake een eventuele structurele inschakeling van particuliere aanbieders voor forensisch onderzoek, zal ik een tijdelijke regeling treffen. Deze regeling houdt in dat ik voor de eerste helft van 2012 het Openbaar Ministerie maximaal 500 000 euro beschikbaar stel voor de voortgezette inschakeling van particuliere aanbieders voor forensisch onderzoek. Dit bedrag wordt gedekt binnen de VenJ-begroting. (Zie ook de brief d.d. 19 oktober 2011, Beantwoording Kamervragen over de pilot voor forensisch onderzoek).

129

Komt de rechtspraak niet in de problemen als over enkele jaren er in plaats van 60, 25 studenten de RAIO-opleiding beëindigen? Hoe wordt deze leegte opgevangen? Hoeveel rechters gaan in de komende 5 jaar met pensioen?

Leidend voor het aantal opleidingsplaatsen is de te verwachten instroom van zaken. De vermindering van de instroom als gevolg van de verhoging van de griffierechten kan aanzienlijk zijn. Door de uitstroom van rechters als gevolg van de vergrijzing wordt volgens de huidige ramingen overcapaciteit voorkomen.

Uit het Jaarverslag rechtspraak 2010 blijkt dat er op 31 december 2010 83 rechters in de leeftijd van 65–70 waren en 442 rechters in de leeftijd van 60 tot 64 jaar.

130

Welke onderbouwing is er voor het afschaffen van de buitenstage in de opleiding voor rechters en het beperken van het aantal opleidingsplaatsen? Zijn er meer argumenten dan bezuinigingsoverwegingen?

De Raad prognosticeert een dalende capaciteitsbehoefte mede als gevolg van de verhoging van de griffierechten. Het beleid van de Raad ziet op het opvangen van de huidige uitvalsschattingen van circa 5% van de totale zaaksstroom, via natuurlijk personeelsverloop.

131

Is het met de ontwikkelingen in de rechtspraak, zoals geraamd door de Raad voor de rechtspraak en de effecten van de economische crisis, verantwoord om het aantal rechters te beperken?

Het personeelsbeleid is een verantwoordelijkheid van de Raad voor de rechtspraak en de gerechten. Ik acht het verstandig dat de Raad capaciteitsbehoefteramingen opstelt en het personeelsbeleid hierop afstemt. De kwaliteit van de Rechtspraak komt niet in het geding als de eerstkomende jaren het aantal rechters wordt beperkt. De rechtspraak zet de komende jaren in op het ontwikkelen van een strategische personeelsplanning en werving, selectie en opleiding, rekening houdend met de vervanging- en uitbreidingsvraag, maar ook met het gewenste profiel en deskundigheid van de rechter en overige medewerkers. Daarin worden de gevolgen van relevante ontwikkelingen (verhoging griffierechten, vergrijzing) zo goed mogelijk meegenomen.

132

Kan de Kamer door middel van een overzicht worden geïnformeerd over de doorlooptijden binnen de strafrechtelijke keten en de gemiddelde wachttijd voordat een ernstig delict voor de rechter komt? Wat is de actuele stand van zaken met betrekking tot de versnelling van de

doorlooptijden? Op welke termijn verwacht de regering resultaat te zien van lopende en nieuwe initiatieven?

Het WODC voert in opdracht van VenJ momenteel een onderzoek uit naar naar de ontwikkeling van de ketenlange doorlooptijden in strafzaken op twee meetmomenten (2005 en 2008). Daarbij worden verschillende zaakstypen onderscheiden: standaardzaken¹ en complexe strafzaken. De doorlooptijden worden opgesplitst in werktijden en wachttijden. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar de doorloop-, werk- en wachttijden per ketenactor.

De resultaten van het totale onderzoek worden eind van dit jaar aan de minister aangeboden, waarna ik uw Kamer zal informeren.

Voor wat betreft de actuele stand van zaken met betrekking tot de versnelling van doorlooptijden verwijs ik u naar een specifiek aan dit thema gewijde brief die voor de begrotingsbehandeling aan uw Kamer zal worden toegezonden. De lopende en nieuwe initiatieven moeten ertoe leiden dat aan het eind van deze kabinetsperiode tweederde van de standaardzaken binnen een maand wordt afgedaan. De verschillende initiatieven zullen periodiek worden gemonitord, zodat tussentijds de eerste resultaten in de zin van verkorting van doorlooptijden zichtbaar zullen worden.

133

Tot wanneer geldt de aanvullende maatregel om het aantal plaatsen voor de RAI/O-opleiding op 25 te stellen?

Deze maatregel duurt zolang als nodig is. De rechtspraak en ook het openbaar ministerie moderniseren thans hun stelsel van werving, selectie en opleiding, Meer dan in het verleden zal de werving selectie en opleiding in het teken komen te staan van gewenste profielen en specifieke deskundigheden en samenhangend hiermee nadrukkelijker worden gestuurd op een gedifferentieerde vervanging- en uitbreidingsvraag.

134

Hoe verhoudt het begrotingsvoorstel van de Raad voor de Rechtspraak zich tot de begroting?

De omvang en duur van de instroomstijging als gevolg van de economische recessie is uiterst moeilijk te voorspellen. Deze onzekerheid heeft ertoe geleid dat het begrotingsvoorstel van de Raad, in overleg met de Raad, beperkt is gehonoreerd. Dat wil zeggen dat waar in het begrotingsvoorstel van de Raad wordt uitgegaan van een jaarlijks stijgende instroom, in de begroting uitgegaan is van een gelijkblijvende instroom vanaf het jaar 2012.

Daarnaast kon de Raad in zijn begrotingsvoorstel nog geen rekening houden met het instroombeperkende effect van de verhoging van de griffierechten. Aangezien de begroting op een later moment is vastgesteld, kon in de begroting dit effect wél worden verwerkt.

135

Zal er sprake zijn van achterstanden en onnodig oplopen van doorlooptijden, waarvoor de Raad voor de Rechtspraak waarschuwt?

De omvang en duur van de instroomstijging als gevolg van de economische recessie is uiterst moeilijk te voorspellen. Deze onzekerheid heeft ertoe geleid dat het begrotingsvoorstel van de Raad, in overleg met de Raad, beperkt is gehonoreerd. Dat wil zeggen dat waar in het begrotingsvoorstel van de Raad wordt uitgegaan van een jaarlijks stijgende

¹ Standaardzaken zijn strafzaken van veel voorkomende delicten met een relatief massaal karakter en een vaste procedure voor afhandeling. Er vindt geen individuele intake plaats en het (opsporings)onderzoek is afgerond als de zaak bij het OM binnenkomt. Voor deze strafzaken geldt dat er geen bijzondere opsporingshandeling heeft plaatsgevonden en er geen sprake is van een specifieke dadercategorie (e.g. veelplegers, persoonsgebonden aanpak). Het gaat om zaken die zowel door OM als de rechter kunnen worden afgedaan. Onder deze categorie vallen de volgende zaken: De meeste OM afdoeningen en de meeste enkelvoudige door de rechter (politierechter en jeugdrechter) te behandelen zaken.

instroom, in de begroting uitgegaan is van een gelijkblijvende instroom vanaf het jaar 2012.

Mocht blijken dat ná 2012 de instroom blijft stijgen, is het mogelijk dat er achterstanden zullen ontstaan en de doorlooptijden zullen oplopen. Het is daarom van belang de ontwikkelingen nauwkeurig te volgen, zodat indien nodig alsnog aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen.

136

Komt er jaarlijks een rechtspraakbrede vergelijkende analyse? Zo nee, waarom niet? Zo ja, brengt dit extra kosten met zich mee en wie gaat dat betalen?

De Rechtspraak publiceert jaarlijks kengetallen over het functioneren van de afzonderlijke gerechten, inclusief een vergelijkende analyse. Dit is bedoeld als aanvulling op het jaarverslag van de Rechtspraak, waarin verantwoording wordt afgelegd over de rechtspraak als geheel.

De kosten van het jaarverslag en de bijbehorende kengetallen worden door de Rechtspraak bekostigd uit het regulier beschikbaar gestelde budget.

137

Waarom is de ingediende begroting van de Raad voor de rechtspraak maar beperkt gehonoreerd? Welke rekenfouten heeft de Raad voor de rechtspraak gemaakt? Welke alternatieve onderbouwde berekening plaatst de regering daar zelf tegenover?

De omvang en duur van de instroomstijging als gevolg van de economische recessie is uiterst moeilijk te voorspellen. Deze onzekerheid heeft ertoe geleid dat het begrotingsvoorstel van de Raad, in overleg met de Raad, beperkt is gehonoreerd. Dat wil zeggen dat waar in het begrotingsvoorstel van de Raad wordt uitgegaan van een jaarlijks stijgende instroom, in de begroting van VenJ uitgegaan is van een gelijkblijvende instroom vanaf het jaar 2012.

De Raad voor de rechtspraak heeft geen rekenfouten gemaakt: de Raad kon in zijn begrotingsvoorstel nog geen rekening houden met het instroombeperkende effect van de verhoging van de griffierechten. Aangezien de begroting van Veiligheid en Justitie op een later moment is vastgesteld, kon in de begroting dit effect wél worden verwerkt.

138

Op welke wijze worden burgers en bedrijven gestimuleerd om zelf preventieve maatregelen tegen criminaliteit te nemen?

Burgers en bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid om daar waar nodig preventieve maatregelen te nemen tegen misbruik, overlast en criminaliteit. De politie verstrekt via haar eigen websites en via voorlichtingsmateriaal en campagnes informatie over hoe dat het beste kan. Ook stimuleert de overheid via het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) het nemen van preventieve maatregelen door het bieden van relevante informatie op de website van het CCV. Daar zijn ook concrete stappenplannen en instrumenten te vinden om zelf preventieve maatregelen te nemen. Zo is het Keurmerk Veilig Ondernemen ontwikkeld om de veiligheid in winkelgebieden en bedrijventerreinen te bevorderen. Voor burgers is het Politie Keurmerk Veilig Wonen in het leven geroepen om diefstal, inbraak en vernielingen tegen te gaan. Voorts zijn er gerichte initiatieven op het gebied van de aanpak van overvallen, voertuigcriminaliteit, winkeldiefstal, fraude, heling, afpersing en uitgaansgeweld waarmee burgers en bedrijven het risico op slachtofferschap kunnen verkleinen.

Kan inzichtelijk worden gemaakt welk budget voor innovatie in de aanpak van criminaliteit is (uitgesplitst in preventie, opsporing, handhaving, tenuitvoerlegging en slachtofferzorg) hoe dit budget op de genoemde uitgesplitste terreinen wordt ingezet? Welke jaarlijkse verwachtingen heeft de regering daarbij?

Indicatief kan inzichtelijk worden gemaakt welk budget voor innovatie in de aanpak van criminaliteit wordt ingezet. Ten aanzien van de innovatie in de aanpak van criminaliteit worden door de reclasseringsorganisaties jaarlijks projectaanvragen ingediend. Dit budget omvat gemiddeld genomen circa € 8 mln. en ziet voornamelijk toe op (door)ontwikkeling van wetenschappelijk getoetste gedragsinterventies en toezichtsprogramma's gericht op vermindering van recidive. Als voorbeeld kan het toezichtsprogramma COSA (Circles of Support and Accountability) worden genoemd. Dit wordt specifiek ingezet bij de terugkeer van zedendelinquenten naar de samenleving. Volgens buitenlands onderzoek blijkt dit programma veelbelovend te zijn. Bij het Openbaar Ministerie is voor innovatie structureel € 5 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen worden aangewend voor intensiever gebruik van geavanceerde opsporingstechnieken en -tactieken. De verwachting is dat de investeringen zullen bijdragen aan een effectievere opsporing van ondermeer de high impact crime en cybercrime.

Hoe werken nieuwe inzichten en kennis van (extern) wetenschappelijk onderzoek door in het beleid van Veiligheid en Justitie? Welke ruimte is er voor de toepassing van wetenschappelijk inzichten op de beleidsterreinen van Veiligheid en Justitie, naast de behoefte van de burger aan meer veiligheid?

Nieuwe inzichten en kennis van (extern) wetenschappelijk onderzoek werken op tal van manieren door in het beleid van Veiligheid en Justitie. Hieronder zijn een aantal voorbeelden en routes aangegeven die via het WODC leiden tot doorwerking. Daarnaast vindt ook op verschillende andere manieren doorwerking plaats

Voorbeelden en routes van de doorwerking via het WODC

- doordat vanuit beleidsdirecties en ketenpartners vragen aan het WODC gesteld worden over de stand der wetenschap op tal van gebieden, waardoor zij gevoed worden met actuele kennis;
- doordat WODC onderzoekers presentaties, spreekbeurten, powerpoints, seminars houden (in 2010 totaal zo'n 112) en rapporten en artikelen publiceren (in 2010 ca 150) over de verrichte onderzoeken;
- doordat in toenemende mate met «repositoria» wordt gewerkt waarin syntheses van (ook in het buitenland verrichte onderzoeken) samengevat zijn;
- doordat informatie vanuit (ex ante) evaluaties betrokken wordt bij de totstandkoming van nieuw beleid, zoals te lezen is in de brochure «De ex ante uitvoeringsanalyse»; samengesteld door de Departementale Auditdienst (DAD) en het WODC;
- doordat het WODC de rol van coordinator van het FES-programma Hersenen en Cognitie/Veiligheid (dat onderdeel is van het Nationaal Initiatief Hersenen en Cognitie) vervult. Daardoor kunnen inzichten op het gebied van bio- en neurowetenschappen, tezamen met sociale wetenschappen gebundeld worden, maar wordt ook nieuwe kennis geproduceerd die relevant is bij het effectiever maken van gedragsinterventies;

- doordat het WODC het Ministerie informeert over de resultaten uit onderzoeken waarin databestanden betreffende de justitieketens gecombineerd worden en waardoor longitudinale inzichten worden opgeleverd. Zo geven de resultaten van het project Doorlooptijden in de Strafrechtsketen inzicht in ketenbrede doorlooptijden van verschillende type strafzaken. Daarmee werd het belang van innovaties rondom de keten extra duidelijk gemaakt (vgl. ZSM);
- doordat via WODC evaluaties bijgedragen wordt aan het werk van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie die de effectiviteit van gedragsinterventies beoordeelt voor jeugdigen en volwassenen.

Bij het WODC lopen daarnaast diverse *monitoren* waarmee trends en actuele ontwikkelingen in criminaliteit en rechtshandhaving worden gevolgd en die daardoor relevante informatie opleveren voor het VenJ beleid. Ook daaruit wordt veelvuldig geput door de ketenpartners. Denk hierbij aan de Recidivemonitor, de Monitor Jeugdcriminaliteit, de Veelplegersmonitor, de Nazorgmonitor, de monitor Verkeerscriminaliteit, en de monitor Georganiseerde Criminaliteit. Verder is om de prestaties in het gevangeniswezen goed te kunnen meten gebruik gemaakt van wetenschappelijke kennis uit het benchmark project gevangeniswezen. Daarin worden de prestaties van gevangenis en onderling vergeleken. Ook worden overzichtsstudies gemaakt waarin de huidige praktijk en recente wetenschappelijke inzichten over een bepaald justitieterrein in beeld worden gebracht, zoals recent is gedaan bij de TBS en nu plaatsvindt t.a.v. de PIJ-maatregel.

Ook op het gebied van de *Toegang tot het rechtsbestel* verricht het WODC onderzoek naar ontwikkelingen die inzicht geven in de toegankelijkheid en kwaliteit van de (civiele en bestuursrechtelijke) rechtspleging. Het onderzoek heeft voor beleidsmakers tot doel een vinger aan de pols te houden, problemen te verkennen, beleid voor te bereiden of te evalueren. Samengevat: het beleid van het Ministerie van V en J wordt in belangrijke mate gevoed door de resultaten uit onderzoeken van het WODC, waardoor er langzaam maar zeker op meerdere terreinen sprake is van «evidence-based beleid».

Welke ruimte is er voor de toepassing van wetenschappelijke inzichten op de beleidsterreinen van Veiligheid en Justitie, naast de behoefte van de burger aan meer veiligheid?

Ten eerste zij opgemerkt dat de behoefte van burgers en organisaties aan meer veiligheid heel wel ondersteund kan worden, in zijn concrete uitvoering, met resultaten uit wetenschappelijk onderzoek.

Ten tweede: ook voor wetenschappelijke inzichten die breder dan de behoefte van de burger zijn, is alle ruimte. Het WODC verricht verkenningen naar nieuwe thema's zoals cloud computing en het al genoemde Hersenen en Cognitie-onderzoeksprogramma. Ook worden fenomeenstudies uitgevoerd naar bijvoorbeeld oorzaken van zware criminaliteit, mensenhandel en radicalisme.

Ten derde: het WODC verricht tal van evaluatiestudies naar de uitvoering van processen en interventies en naar de effecten. Laatstelijk zijn een twintig tal van deze studies samengevat in een beknopt rapport waarin onder de acht meest voorkomende uitvoeringsproblemen benoemd zijn.

141

Hoe hoog is de pakkans (het ophelderingspercentage) in Duitsland?

Het ophelderingspercentage (Aufklärungsquote) in Duitsland is, volgens opgave van het Bundeskriminalamt 56% (in 2010). Aangezien elk land een eigen definitie en operationalisering van het begrip ophelderingsper-

centage hanteert, kan dit cijfer op geen enkele manier vergeleken worden met ophelderingspercentages in andere landen.

Beter (maar nog steeds niet volledig vergelijkbaar over landen heen) is het om te kijken naar het aantal door de politie gevonden verdachten gerelateerd aan het aantal geregistreerde misdrijven. Deze verhouding is in Duitsland 36% (ruim 2 miljoen verdachten op een totaal van ongeveer 6 miljoen geregistreerde misdrijven). Het overeenkomstige cijfer voor 2010 in Nederland is 32% (CBS: 383 000 verdachten op 1 185 000 geregistreerde misdrijven).

142

Hoeveel daders worden er daadwerkelijk bestraft in de ons omringende landen?

Het aantal daders dat veroordeeld wordt gerelateerd aan het aantal bij de politie gevonden verdachten is, net als het ophelderingspercentage, een maatstaf die zeer afhankelijk is van de manier van tellen in elk land. Dit wordt goed geïllustreerd uit het feit dat deze percentages (voor Noord- en West-Europese landen en voor alle misdrijven totaal) uiteenlopen van 18% tot 106% (op basis van gegevens European Sourcebook). Een wat realistischer beeld wordt verkregen door niet naar het totaal te kijken, maar naar een aantal specifieke delicten. De onderstaande tabel geeft voor een aantal landen voor het jaar 2007 het percentage veroordeelde verdachten ten opzichte van het aantal gevonden verdachten voor de delicten mishandeling, diefstal met geweld en diefstal.

	Mishandeling	Diefstal met geweld	Diefstal
Nederland	26%	46%	28%
Duitsland	17%	30%	26%
Frankrijk	41%		48%
Engeland		42%	
Oostenrijk	17%	34%	17%
Zwitserland	38%	49%	45%
Finland	35%	42%	53%
Zweden	58%	56%	84%
Italië		41%	
Portugal	9%	5%	16%

Hierbij zij nog aangetekend dat het hier gaat om veroordelingen door de rechter. De unieke Nederlandse situatie, waar veel verdachten een transactie aangeboden krijgen door het OM, is hier *niet* in verdisconteerd. Als een transactie ook als straf gezien wordt, zouden de bovenstaande percentages voor Nederland bij mishandeling en diefstal een stuk hoger uitvallen (respectievelijk 40% en 41%).

143

Hoeveel personen die tot een vrijheidsstraf zijn veroordeeld, moeten die straf nog daadwerkelijk voldoen?

Het aantal vrijheidsstraffen dat door het CJIB nog ten uitvoer moeten gelegd bedraagt per 30 september 17 215 zaken. Een persoon kan meerdere vrijheidsstraffen hebben openstaan. Het is niet mogelijk om aan te geven op hoeveel personen de 17 215 zaken betrekking hebben.

144

Waarom staan in de begroting geen plannen ten behoeve van de aanpak van kindermishandeling in de strafrechtelijke sfeer vermeld?

De strafrechtelijke aanpak van kindermishandeling valt onder de aanpak van geweld in huiselijke kring (beleidsartikel 13, rechtshandhaving en

criminaliteitsbestrijding). U kunt eind november 2011 het Actieplan aanpak kindermishandeling verwachten, waarin de Staatssecretaris van VWS en ik maatregelen voor de komende vijf jaar aankondigen, inclusief maatregelen in strafrechtelijke sfeer. Dit Actieplan maakt onderdeel uit van de rijksbrede aanpak van geweld in huiselijke kring.

145

Wanneer zullen de verschillende werkgroepen, die geïnstalleerd zijn naar aanleiding van het debat over de aanpak kindermishandeling, met hun bevindingen komen?

Eind 2011 zullen de werkgroepen eind- en tussenresultaten opleveren. In 2012 volgt besluitvorming, verdere ontwikkeling en implementatie van de resultaten.

146

Wanneer is een visie over een moderne inrichting van de forensisch pediatrische onderzoeksmarkt te verwachten?

Op dit moment verricht ik samen met de Staatssecretaris van VWS onderzoek naar de vraag naar en het aanbod aan forensisch pediatrische expertise voor Nederland. Dit onderzoek is eind 2011 gereed. Daarna zullen we met een reactie komen.

147

Wat wordt verstaan onder de term «expressief geweld»?

Naar gelang het doel dat met het gebruik van geweld wordt beoogd, worden vier functies onderscheiden. Een van die vier wordt aangeduid als «expressief geweld», dat dient als uiting van gevoelens als woede, frustratie en onmacht. De overige drie hebben betrekking op politiek geweld (bijvoorbeeld terrorisme), cultureel geweld (zoals eerwraak) en instrumenteel geweld (overvallen, straatroof).

148

Kunnen alsnog cijfers worden gegeven van alcohol gerelateerd geweld, wapen gerelateerd geweld, naleving leeftijdsgrenzen Kijkwijzer en PEGI, daling criminaliteit tegen ondernemingen?

Aangezien het programma Aanpak Geweld medio 2011 is beëindigd, worden subdoelstellingen uit dat programma niet langer meer apart gemonitord. In 2012 maken zij deel uit van de integrale aanpak die ontwikkeld is en die samen met de politie actief verspreid zal worden. Deze aanpak beoogt het geweld op z'n minst op het niveau van de Integrale Veiligheidsmonitor 2010 (5,5%) te stabiliseren. Bovendien moet de integrale aanpak bijdragen aan het verhogen van de pakkans met 5% in 2012 (tot uiteindelijk 25% in 2014).

149

Waarom is voor het terugdringen van gewelddadige vermogenscriminaliteit als streefwaarde gekozen om onder het niveau van 2006 uit te komen?

Zoals ook uit het rapport «Overvallen in Nederland» van professor Fijnaut c.s., dat ik Uw Kamer als bijlage bij mijn brief van 9 februari 2011 heb toegestuurd (TK, vergaderjaar 2010–2011, 28 684, nr. 305) blijkt, is in de jaren 2000 tot en met 2009 het aantal overvallen in 2006 het laagst geweest. Na 2006 nam het aantal overvallen tot aan 2010 enorm toe.

Voor de Taskforce Overvallen is dit aanleiding geweest om het aantal overvallen in 2006 als ijkpunt te nemen. Voor mij en de ketenpartners in de Taskforce Overvallen is het een gezamenlijke uitdaging om het aantal overvallen weer terug te krijgen onder het niveau van 2006.

150

Welke initiatieven en inspanningen in het kader van het offensief om (gewelddadige) vermogenscriminaliteit terug te dringen, zullen structureel onderdeel uitmaken van de aanpak van deze vorm van criminaliteit?

De initiatieven en inspanningen in het kader van het offensief tegen (gewelddadige) vermogenscriminaliteit zullen worden geborgd in de organisatie en werkwijze bij politie en Openbaar Ministerie. Ook zal het lokaal bestuur worden gestimuleerd om effectieve maatregelen in de bestuurlijke aanpak, te weten het gebiedsgericht toezicht en het persoonsgericht toezicht op ex-gedetineerden te borgen. De zorg voor slachtoffers van geweldsmisdrijven is structureel belegd bij Slachtofferhulp Nederland en het Schadefonds geweldsmisdrijven.

151

Waar wordt de extra investering van € 15 miljoen in 2012 om extra crimineel vermogen te ontnemen precies aan besteed?

De investering wordt besteed aan 1) formatieve versterking van de regioparketten en korpsen in de vorm van afpakteams, 2) voortzetting van de in 2011 opgezette combiteams van NR en FIOD, onder aansturing van Landelijk Parket en Functioneel Parket, voor de aanpak van criminele financiële dienstverleners, 3) versterking van het BOOM ten behoeve van specialistische ondersteuning van de parketten; 4) versterking van het CJIB ten behoeve van de executie van ontnemingsmaatregelen

152

Hoe wordt uitvoering gegeven aan het uitgangspunt dat in ieder strafrechtelijk onderzoek vanaf het begin financieel moet worden gerechercheerd? Wordt er steeds een financieel rechercheur toegevoegd, aan ieder strafrechtelijk onderzoek? Of krijgen alle politieagenten een financiële opleiding?

Bij strafrechtelijke onderzoeken waarbij sprake is van wederrechtelijk verkregen vermogen wordt vanaf de start aandacht besteed aan financieel rechercheren. Dit betekent dat er in een zo vroeg stadium van het onderzoek beslag kan worden gelegd en dat er een voordeeltberekening kan worden opgesteld.

De kennis en expertise bij de politie zijn hiervoor op alle niveaus aanwezig.

Om csv's effectief te kunnen uitschakelen vormt het onderzoeken en onschadelijk maken van financiële constructies, het stopzetten van geldstromen en de inzet van financiële facilitators (de bankiers van de onderwereld) een belangrijk onderdeel moeten (gaan) vormen. In de Landelijke Prioriteiten voor de Nederlandse politie is daarom bepaald dat er in onderzoeken naar criminele samenwerkingsverbanden uit het preweegdocument moet blijken dat er altijd financieel wordt gerechercheerd. Bij dergelijke grote onderzoeken zal een financieel rechercheur deel uitmaken van het onderzoeksteam.

153

Kan een overzicht worden gegeven van het aantal financieel rechercheurs uitgesplitst per politiekorps?

De totale landelijke researchcapaciteit bedroeg in 2010 11 524 fte, waaronder financiële recherche. Het is niet goed mogelijk de capaciteit naar specialisme en daarbinnen naar regiokorps uit te splitsen.

154

Kan een overzicht worden gegeven van het aantal medewerkers van het Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie (BOOM) van 2005 tot heden? Zijn er plannen de capaciteit van het BOOM uit te breiden zodat zij in meer strafrechtelijke onderzoeken betrokken worden?

Bijgaand de bezetting van het BOOM over de periode 2005–2011. De bezetting is exclusief uitzendkrachten.

Bezetting BOOM 2005–2011

jaar maand bezetting in fte (circa)

2005 juni 23

2006 mrt 23

2007 januari 45

2008 april 58

2009 januari 64

2010 januari 67

2011 januari 81

2011 september 90

In het kader van het programma afpakken wordt het BOOM formatief versterkt ten behoeve van specialistische ondersteuning van de parketten in ontnemingszaken.

155

Hoeveel procent van de aangiftes in zaken betreffende mensenhandel leiden daadwerkelijk tot een onderzoek? Hoeveel procent van de aangiftes in zaken betreffende mensenhandel leidt tot een veroordeling? Hoeveel procent van de aangiftes in zaken betreffende mensenhandel wordt weer ingetrokken voordat het tot een zaak komt?

Ten aanzien van specifieke misdrijven wordt niet het aantal onderzoeken of veroordelingen ten opzichte van het aantal aangiften geregistreerd. In zijn algemeenheid kan wel gesteld worden dat niet iedere aangifte met betrekking tot mensenhandel leidt tot een veroordeling en dat ook niet ieder veroordeling hoeft voort te vloeien uit een aangifte. Er kunnen meerdere aangiften ten grondslag liggen aan een veroordeling, terwijl het ook niet ongebruikelijk is dat er een veroordeling volgt op een ambtshalve vervolging, dus zonder dat er sprake is van een aangifte. Ook komt het voor dat een aangifte te weinig opsporingsindicaties bevat voor een onderzoek of dat een vervolging door het OM niet uitmondt in een veroordeling door de rechter.

Een aangifte kan niet worden ingetrokken.

156

Hoe staat het met de voortgang op het gebied van de vroegtijdige hulpverlening aan pedofielen om kindermisbruik te voorkomen, zoals toegezegd in antwoorden op Kamervragen? Welke campagnes en anonieme e-health mogelijkheden in de GGZ zijn reeds gestart en wat zijn de uitkomsten van het «om de tafel gaan met de betrokken beroepsgroepen, om te stimuleren dat de kennis die aanwezig is over behandeling van pedofilie in de forensische zorg wordt gedeeld met de reguliere GGZ?

Op 11 maart jl. heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) uw Kamer laten weten hoe zij de vroegtijdige hulpverlening aan

pedofielen in de reguliere Geestelijke Gezondheidszorg wil stimuleren. Aangezien dit onderwerp primair tot het beleidsterrein van de minister van VWS behoort, zal ik deze vragen naar haar doorgeleiden.

157

Gezien de ontwikkelingen richting een nationale politie, waar wordt het nationaal team kinderporno ondergebracht?

Het nationaal team zal vooralsnog worden ingericht bij de Nationale Recherche van het Korps Landelijke Politiediensten.

158

Hoe groot is de werkvoorraad kinderpornozaken na de voorgestelde maatregelen? Hoeveel extra fte is structureel nodig om deze werkvoorraad op een zo laag niveau te krijgen dat alle zaken kunnen worden opgepakt?

Door de politie is mij op 18 oktober 2011 een overzicht van de werkvoorraadcijfers tot en met 30 juni 2011 (2^e kwartaal 2011) beschikbaar gesteld. Uit dit overzicht blijkt dat de werkvoorraad op 30 juni 2011 in totaal 887 zaken bevatte.

Tijdens het Algemeen Overleg kinderpornografie op 17 mei 2011 (TK 2010–2011, 32 500 VI, nr. 107) heb ik toegezegd dat de politiecapaciteit voor kinderpornozaken verdubbeld zal worden van 75 naar 150 FTE. Deze verdubbeling zal per 1 augustus 2012 gerealiseerd zijn. Dit moet dan samen met de landelijke inrichting van de aanpak kinderpornografie, landelijke sturing en weging en alternatieve afdoeningswijzen ertoe leiden dat de werkvoorraad een acceptabel niveau bereikt.

159

Wat is het effect van de inspanningen van de reclasseringsorganisaties op de recidive?

De afgelopen jaren is aanzienlijk geïnvesteerd in de effectiviteit van de reclasseringstaken. Niet langer staat de hulpvraag van de justitiabele centraal, maar wordt door de reclassering stevig gewerkt aan de veiligheid van de samenleving door het verminderen van recidivegedrag. In alle fases van het strafproces zetten de reclasseringsorganisaties nu wetenschappelijk getoetste middelen in.

Het reclasseringsadvies wordt gebaseerd op de wetenschappelijk onderbouwde diagnose-instrumenten Quick Scan en RISc. Aan de hand van deze diagnose-instrumenten worden de factoren in kaart gebracht die ten grondslag liggen aan het criminele gedrag en wordt het recidiverisico ingeschat. Daarnaast wordt er met wetenschappelijk erkende gedragsinterventies gewerkt. Op deze wijze wordt gericht gewerkt aan het ombuigen van criminogene factoren en van risicovol gedrag naar positief gedrag. Ook wordt de intensiteit van het toezicht afgestemd op het risico van overtreding van de voorwaarden en de kans op schade. Op basis van wetenschappelijk onderzoek zijn drie nader omschreven uitvoeringsvarianten van minder naar meer intensief reclasseringstoezicht ontwikkeld. Op deze manier wordt gericht gewerkt aan recidivevermindering en worden nieuwe slachtoffers voorkomen.

De gedragsinterventies die door de reclasseringsinstellingen worden uitgevoerd, worden op dit moment wetenschappelijk geëvalueerd door het WODC. Bovendien is er een recidivemonitor voor reclassanten in ontwikkeling die aansluit op de methode van het WODC.

Uw Kamer ontvangt voor de behandeling van de begroting van Veiligheid en Justitie een brief met daarin de maatregelen gericht op de recidivebestrijding. De Minister-President heeft uw Kamer dit tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen van 21 september 2011 toegezegd.

160

Op welke wijze wordt in 2012 de maatschappelijke overlast als gevolg van criminaliteit veroorzaakt door recidivisten teruggedrongen?

Uw Kamer ontvangt voor de behandeling van de begroting van Veiligheid en Justitie een brief met daarin de maatregelen gericht op de recidivebestrijding. De Minister-President heeft uw Kamer dit tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen van 21 september 2011 toegezegd.

161

Vindt er in zaken betreffende mensenhandel na een veroordeling toezicht en de controle plaats door het OM en de reclassering? Welke instrumenten hebben het OM en de reclassering om na een veroordeling wegens mensenhandel en de tenuitvoerlegging van de straf toezicht te houden en de delinquent te controleren, ten einde recidive te voorkomen?

In het kader van een (deels) voorwaardelijke vrijheidsstraf of in geval van voorwaardelijke invrijheidsstelling worden in een gedwongen kader strikte bijzondere voorwaarden gesteld aan de terugkeer in de samenleving van veroordeelden wegens mensenhandel. Deze voorwaarden kunnen bestaan uit verplichte behandeling, gedragsinterventies, locatie- en contactverboden en inzet van elektronische controlemiddelen. De reclassering houdt toezicht op de naleving van deze voorwaarden. De intensiteit van het reclasseringstoezicht wordt afgestemd op het risico van overtreding van de voorwaarden. Justitiabelen waarvoor een strikte controle noodzakelijk is, worden intensiever gevolgd, zodat signalen van terugval en dreigende recidive tijdig worden gesignaleerd en zo nodig kan worden ingegrepen. Overtreding van voorwaarden moet door de reclassering altijd worden gemeld aan het Openbaar Ministerie. Het wetsvoorstel «Voorwaardelijke veroordeling en voorwaardelijke invrijheidsstelling» dat op 8 november 2011 in de Eerste Kamer wordt behandeld maakt de aanhouding en insluiting van veroordeelden mogelijk op vordering van het OM onmiddellijk na het constateren van het overtreden van de voorwaarden. Deze mogelijkheid bestaat thans nog niet.

162

Klopt het dat er ongeveer 20 uur per week door een gedetineerde wordt gewerkt? Zo ja, waarom is dit geen 40 uur per week?

Gedetineerden krijgen inderdaad 20 uur per week arbeid aangeboden. In een Huis van Bewaring wordt op vrijwillige basis deelgenomen aan arbeid, in een gevangenisregime is het verplicht om aan arbeid deel te nemen. Naast arbeid worden er gedurende het dagprogramma ook andere activiteiten aangeboden, zoals luchten, recreatie, deelname aan gedragsinterventies of scholing.

Recentelijk heb ik aangekondigd dat ik in het kader van het programma Modernisering Gevangeniswezen een systeem van promoveren en degraderen wil invoeren. Momenteel wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om als een vorm van «promoveren» gedetineerden meer dan 20 uur te laten werken. Hierbij is het de intentie om gevangenen aanzienlijk meer dan 20 uur te laten werken. Uw Kamer wordt hierover begin volgend jaar geïnformeerd.

163

Wat is de stand van zaken met de Ouder Kind Dagen die in detentie worden georganiseerd? Zijn nu in alle inrichtingen de mogelijkheden voor kinderen om hun gedetineerde ouder te bezoeken verruimd, zodat dit ook buiten schooltijd mogelijk is?

In alle inrichtingen is er, buiten de reguliere bezoektijden, minimaal vier keer per jaar gelegenheid tot een speciaal ouder-kind bezoek. Daarvoor worden diverse speciale activiteiten binnen de inrichtingen georganiseerd. Alle inrichtingen hebben kindvriendelijke maatregelen doorgevoerd zoals het aanpassen van de ruimte waar het ouder-kind bezoek plaatsvindt. Om de mogelijkheid tot meer ouder-kind contact te realiseren zal nog voor het einde van dit jaar het weekend- en avondprogramma worden ingevoerd. Daarmee wordt het mogelijk dat (schoolgaande) kinderen eens per drie weken hun ouders in het weekend bezoeken. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de norm die de Inspectie stelt voor regelmatig contact: één bezoekmogelijkheid per maand.

164

Hoeveel medewerkers maatschappelijke dienstverlening zijn momenteel werkzaam in de penitentiaire inrichtingen? Hoeveel gedetineerden hebben zij gemiddeld onder hun hoede (caseload)?

De bezetting medewerkers maatschappelijke dienstverlening (MMD'ers) is 164 fte (peildatum mei 2011).

Er is een vastgestelde norm voor MMD: 1 fte op 70 gedetineerden in een Huis van Bewaring en 1 op 80 gedetineerden in een Gevangenis (normprijzenboek GW 2011).

165

Waarom worden nog steeds niet alle gedetineerden gescreend bij binnenkomst? Zouden niet ook kortgestraften standaard gescreend moeten worden, ook om contact te leggen met de gemeente van herkomst? Of geldt dit slechts voor enkele penitentiaire inrichtingen die dit nog niet op orde hebben?

De procedure is dat alle gedetineerden binnen twee werkdagen na binnenkomst gemeld worden bij de gemeente van terugkeer en binnen tien dagen gescreend worden op ID-bewijs, schulden, onderdak, werk/inkomen, zorg. Door ziekte of uitval van Medewerkers Maatschappelijke Dienstverlening in een penitentiaire inrichting kan het voorkomen dat deze termijnen niet gerealiseerd kunnen worden, het gaat hier slechts om incidentele gevallen. Tevens kan het voorkomen dat een gedetineerde die slechts enkele dagen in detentie verblijft niet wordt gescreend op de vijf leefgebieden. Wel wordt in bijna alle gevallen de gemeente van terugkeer op de hoogte gesteld van de detentie van deze persoon.

166

Hoeveel gedragsinterventies zijn er dit jaar (tot nu toe) aangeboden in de penitentiaire inrichtingen? Om welke gedragsinterventies gaat het precies?

Er zijn op dit moment zes erkende gedragsinterventies die door de reclasseringsorganisaties worden uitgevoerd in penitentiaire inrichtingen. Over de eerste acht maanden van 2011 is hier door circa 550 gedetineerden aan deelgenomen. Het gaat hierbij om de gedragsinterventies cognitieve vaardigheden, cognitieve vaardigheden voor verstandelijk minder begaafden, arbeidsvaardigheden, agressieregulatie, de leefstijltraining en korte leefstijltraining voor verslaafde justitiabelen. Behalve door het aanbieden van erkende gedragsinterventies wordt binnen penitentiaire inrichtingen ook op andere manieren ingezet op de re-integratie, zoals door middel van arbeidstoeleiding of scholing en het aanbieden van terugkeeractiviteiten (bijvoorbeeld de training omgaan met geld of een sollicitatietraining).

167

Hoeveel verslavingsbehandelingen zijn er aangeboden in de penitentiaire inrichtingen? Hoeveel verslavingsdeskundigen en medewerkers van de verslavingsreclassering zijn werkzaam binnen de penitentiaire inrichtingen?

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie koopt ambulante verslavingszorg in bij een groot aantal zorgaanbieders. In algemene zin is het aantal toelidingen naar de verslavingszorg de afgelopen jaren sterk gestegen. De door VenJ ingekochte zorg kan ook binnen het gevangeniswezen worden verleend. Er is op dit moment geen (centrale) registratie van het aantal verslavingsbehandelingen in de Pl's. Met ingang van 1 januari 2012 vindt ambulante zorgverlening in het gevangeniswezen door de GGz plaats op basis van indicatiestelling en wordt het aantal (en soort) behandelingen centraal geregistreerd. Binnen het gevangeniswezen zijn diverse medewerkers werkzaam die betrokken zijn bij verslavingsbehandeling, zoals psychologen en verpleegkundigen. De reclassering wordt betrokken als een gedetineerde in aanmerking komt voor een gedragsinterventie, zoals de leefstijltraining die onder meer bedoeld is voor verslaafde gedetineerden. Exacte aantallen zijn op dit moment niet te geven.

168

Wat wordt bedoeld met de opmerking dat het aanbod van nazorg aan ex-gedetineerden «minder vrijblijvend» is en «niet oneindig» wordt aangeboden? Om welke gemeentelijke voorzieningen, (zoals woning, identiteitsbewijs of inkomen) gaat het hier die door gemeentes dus voortaan niet meer voor alle burgers beschikbaar zullen zijn?

Een gedetineerde wordt tijdens detentie voorbereid op zijn terugkeer naar de samenleving. Het streven is dat bij ontslag uit detentie elke gedetineerde beschikt over de noodzakelijke basisvoorzieningen: identiteitsbewijs, huisvesting, arbeid/inkomen, inzicht in schulden en zorg. Hiermee wordt ingezet op een succesvolle terugkeer in de samenleving en de kans op recidive verkleind.

Een gedetineerde is zelf verantwoordelijk voor de invulling van zijn detentieperiode. Er wordt alleen in gedetineerden geïnvesteerd, zoals door het aanbieden van gedragsinterventies, scholing en terugkeeractiviteiten, als kans op succes aanwezig is en als de motivatie en/of houding van de gedetineerde hiertoe aanleiding geeft. Als gedetineerde niet wil meewerken of als er sprake is van herhaaldelijke recidive, kan dit consequenties hebben voor het nazorgtraject. Voor het verkrijgen van een woning of het doorlopen van een schuldhulpverleningstraject mag van een (ex-) gedetineerde verwacht worden dat hij actief meewerkt. Een gemeente levert in dat geval niet meer dan een minimale inspanning op de noodzakelijke basisvoorzieningen of kan bepaalde voorwaarden verbinden aan de dienstverlening (het volgen van een zorgtraject in ruil voor een woning).

169

Welke nazorg is er (reclassering) voor gedetineerden waar de kans op succes klein is?

Er wordt alleen in gedetineerden geïnvesteerd als de kans op succes aanwezig is en als de motivatie en/of houding van de gedetineerde hiertoe aanleiding geeft. Het heeft geen zin te investeren in gedragsverandering bij gedetineerden zonder reële verwachting dat de kans op herhalingscriminaliteit kan worden verminderd. Wel wordt – ongeacht de kans op succes – erop ingezet dat een gedetineerde bij ontslag uit detentie over de

noodzakelijke en minimale basisvoorzieningen kan beschikken, zodat terugkeer naar de samenleving mogelijk is. Het gaat hier om basisvoorzieningen als identiteitsbewijs, huisvesting, arbeid/inkomen, inzicht in schulden en zorg. Daarnaast beschikken de reclasseringsorganisaties over enige extra vrije ruimte voor activiteiten die naar hun professionele oordeel nodig zijn om recidive te voorkomen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het nog tijdelijk contact houden met cliënten die na afloop van het juridisch kader tussen wal en schip dreigen te vallen.

170

Kan een overzicht worden gegeven van de doelmatigheid (zowel in termen van kostenefficiëntie als recidive-vermindering) van verschillende soorten straffen?

De algemene maatschappelijke doelen van straffen, zoals vergelding en genoegdoening, zijn niet éénduidig meetbaar. Meer in het bijzonder geldt dit voor de vraag in hoeverre één bepaalde sanctie daaraan bijdraagt. Gegevens over recidive worden wel reeds in de begroting opgenomen. Verder is ten aanzien van de tenuitvoerlegging van sancties een beleidsdoorlichting uitgevoerd op de effectiviteit ten aanzien van de te bereiken doeleinden. De instrumenten die worden ingezet om de strafdoelen te realiseren en de behaalde resultaten zijn beschreven in de brief aan de Tweede Kamer van 24 april 2008 (Kamerstukken II, vergaderjaar 2007–2008, 31 200 VI, nr. 145).

In ieder geval kan worden vastgesteld dat langdurige insluiting van zeer actieve veelplegers in belangrijke mate bijdraagt aan criminaliteitsreductie. De maatregel ISD ziet op langdurige insluiting in combinatie met behandeling en is vanuit maatschappelijk oogpunt bijzonder kosteneffectief. Uit onderzoek blijkt dat de baten van de ISD-maatregel twee keer zo hoog zijn als de extra kosten van langdurige insluiting en behandeling (B. Vollaard, Universiteit Tilburg, juni 2010).

171

Welke wetenschappelijk inzichten en kennis liggen ten grondslag aan de inspanningen om recidive terug te dringen?

Er wordt gericht gewerkt aan het terugdringen van recidive door in alle fases van het straf- en reïntegratieproces wetenschappelijk getoetste middelen in te zetten. Het stelsel van wetenschappelijk erkende instrumenten is gebaseerd op grootschalig internationaal onderzoek naar wat daadwerkelijk bijdraagt aan het terugdringen van recidive. Deze «What works»-benadering wordt ook toegepast in de Verenigde Staten, Canada, Zweden en Groot-Brittannië. Diagnostisch instrumentarium, gedragsinterventies, zorg en behandeling die onder justitiële titel worden aangeboden moeten daarom wetenschappelijk onderbouwd zijn. De Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie heeft daarbij een spilfunctie en toetst of justitiële gedragsinterventies aan wetenschappelijk vastgestelde criteria voldoen. In het kader van het programma Modernisering Gevangeniswezen wordt naast deze benadering ook de levensloopbenadering toegepast. De levensloopbenadering geeft kennis over de ontwikkeling van crimineel gedrag en inzicht in de risicofactoren, op grond waarvan interventies in potentie effectiever zijn.

172

Hoe kan het dat de ambitie niet is dat voor 100% regionale afspraken nazorg worden gemaakt?

Het is niet mogelijk om met alle gemeenten in Nederland afspraken te maken over de nazorg van ex-gedetineerden. Voor kleinere gemeenten met een geringe terugkeer van ex-gedetineerden is het in de praktijk

minder rendabel om deel te nemen aan regionale samenwerkingsverbanden en zij organiseren de nazorg dan ook op een andere wijze. Het versterken en doorontwikkelen van de regionale structuren voor nazorg verloopt via de Veiligheidshuizen.

173

Kan de regering per programma uit paragraaf 6.1 van de evaluatie van de Regeling Uitstapprogramma's Prostituees (RUPS) aangeven wat voor 2012 het daadwerkelijk gevolg is van het aflopen van de Rupsregeling: het verschil in aantal fte's dat per programma beschikbaar is ten opzichte van 2010 en 2011, het budget dat per programma's beschikbaar is ten opzichte de jaren 2010 en 2011 en de activiteiten die moeten stoppen omdat financiering voor 2012 ontbreekt?

In het kader van de warme overdracht zijn de evaluatie en handreiking van de RUPS aan alle 13 gemeenten gestuurd. Voorts is er intensief contact geweest met de gemeenten die nog niet hadden aangegeven de uitstapprogramma's over te nemen. Dit heeft er in geresulteerd dat een aantal gemeenten alsnog voor een oplossing zorg draagt. Uiteindelijk is in het grootste deel van de gevallen de continuering van de projecten veiliggesteld; 11 van de 13 gemeenten hebben deze projecten opgenomen in hun reguliere beleid en hulpaanbod. Ten aanzien van twee gemeenten, te weten Rotterdam en Haarlem, worden de mogelijkheden nader bekeken. Beide gemeenten zullen op zoek gaan naar aanvullende middelen om het uitstapprogramma voort te zetten. Rotterdam zal in ieder geval een substantieel uitstapprogramma blijven bestaan.

Het precieze budget en de fte's die de gemeenten vanaf 2012 voor de uitstapprogramma's beschikbaar hebben is bij het Ministerie en, zoals uit het voorgaande blijkt, ook nog niet bij alle gemeenten, bekend. De verwachting is wel dat de gemeenten minder budget zullen besteden omdat er geen ontwikkelkosten meer hoeven te worden besteed.

174

Welke gevolgen voor de capaciteit van de vreemdelingenbewaring hebben de wetsvoorstellen die betrekking hebben op het strafbaar stellen van (gekwalificeerde vormen van) illegaal verblijf?

De strafbaarstelling van illegaal verblijf is geen doel op zichzelf, het is een van de instrumenten om illegale komst naar en illegaal verblijf in Nederland te voorkomen en te bestrijden. Het maakt deel uit van een samenhangend geheel van maatregelen dat illegaal verblijf in Nederland onaantrekkelijker moet maken. Er wordt een duidelijk signaal afgegeven aan vreemdelingen die niet volgens de toegangs- en/of toelatingsregels naar Nederland zijn gekomen of in strijd met hun vertrekplicht Nederland niet (tijdig) hebben verlaten: zij zijn voortaan strafbaar. De inspanningen van de overheid zijn echter primair gericht op het – bij voorkeur vrijwillige maar zo nodig gedwongen – vertrek van illegale vreemdelingen uit Nederland.

Illegale vreemdelingen worden direct in bewaring gesteld ter fine van uitzetting, op basis van aanwijzingen dat zij zich aan uitzetting zullen onttrekken. Zoals in het regeerakkoord is aangegeven, zal de handhaving van de strafbaarstelling van illegaliteit zich echter vooral richten op criminele en overlastgevende vreemdelingen.

Het uitgangspunt is daarom dat er niet gericht wordt opgespoord in relatie tot het delict illegaal verblijf. Aangesloten wordt bij de bestaande praktijk van het vreemdelingtoezicht in het kader waarvan prioriteit wordt gegeven aan criminele en overlastgevende vreemdelingen. De voorstellen voor strafbaarstelling vormen dan ook geen zelfstandige grond om vreemdelingen meer dan nu in bewaring te stellen. Voor het in vreemdelingenbewaring stellen blijft zicht op uitzetting voorwaarde. Zoals

de minister voor Immigratie en Asiel op 6 oktober 2011 tijdens het Algemeen Overleg over Aanpak illegaal verblijf en fraude heeft toegezegd zullen de kosten worden uitgewerkt bij het wetsvoorstel over de strafbaarstelling van illegaal verblijf.

175

Hoe kan het dat de bezettingsgraad voor vreemdelingenbewaring en uitzetcentra de komende jaren constant blijft, terwijl de Kamer in meerderheid heeft aangedrongen op het uitwerken en vaker toepassen van alternatieven voor vreemdelingendetentie?

Als gevolg van nieuw beleid zou de benodigde capaciteit toekomstig bijstelling kunnen behoeven, echter de geraamde bezettingsgraad blijft de komende jaren constant, omdat de geraamde bezettingsgraad – na aftrek van een capaciteitsmarge voor buitengebruikstelling wegens onderhoud, frictieleegstand, etc. – een vast percentage is van de benodigde capaciteit. De feitelijke bezetting kan hier vanzelfsprekend van afwijken.

176

Welke concrete inspanningen worden gedaan door de Dienst Justitiële Inrichtingen om vreemdelingenbewaring, conform de doelstelling van de bewaring, geen strafrechtelijk karakter te laten hebben?

Bij brief van 29 juni 2010 (TK, 2009–2010, 19 637, nr. 1353) heeft de toenmalige Minister van Justitie de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van de heroriëntatie die door DJI is uitgevoerd en die erop was gericht te onderzoeken hoe enerzijds de doeltreffendheid kan worden vergroot en anderzijds recht kan worden gedaan aan het bijzondere, bestuursrechtelijke, karakter van de vreemdelingenbewaring. Ter bekorting moge ik naar deze brief verwijzen.

177

Op grond van welke feiten of aannames wordt verwacht dat de bezettingsgraad van vreemdelingenbewaring komende jaren gelijk blijft? Wordt een invloed op de bezettingsgraad verwacht naar aanleiding van de strafbaarstelling van illegaal verblijf en van het inreisverbod? Zo ja, welke invloed wordt verwacht? Zo nee, waarom wordt geen invloed verwacht?

Het doel van de maatregelen is illegaal verblijf minder aantrekkelijk te maken en vreemdelingen van wie het verblijfsrecht is geëindigd te stimuleren om tijdig zelfstandig te vertrekken. Zoals in het regeerakkoord is aangegeven, zal de handhaving van de strafbaarstelling van illegaliteit zich vooral richten op criminele en overlastgevende vreemdelingen.

Het uitgangspunt is daarom dat er niet gericht wordt opgespoord in relatie tot het delict illegaal verblijf. Aangesloten wordt bij de bestaande praktijk van het vreemdelingentoezicht in het kader waarvan prioriteit wordt gegeven aan criminele en overlastgevende vreemdelingen. Deze strafbaarstellingen vormen dan ook geen zelfstandige grond om vreemdelingen meer dan nu in bewaring te stellen. Voor het in vreemdelingenbewaring stellen blijft zicht op uitzetting voorwaarde.

178

Welke stappen zijn er inmiddels gezet om de transitie naar de gemeenten in de toekomst goed te laten verlopen? Wat zijn de plannen en kaders voor het transitieplan?

Er vinden met betrekking tot de transitie van de jeugdbescherming en jeugdreclassering verschillende gesprekken plaats met betrokken organisaties, zoals de Bureaus Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbe-

scherming en diverse andere betrokken veldpartijen. In de bestuurlijke afspraken 2011–2014 met de VNG en het IPO is vastgelegd dat de jeugdbescherming en jeugdreclassering aangeboden zal worden door gecertificeerde instellingen. In overleg met de VNG worden hiervoor kwaliteitscriteria opgesteld, waaronder criteria ten aanzien van de positie van de cliënt, de professionals, de organisatie en de gehanteerde procedures en methodieken. Samen met de Staatssecretaris van VWS, de VNG en het IPO wordt voor het einde van dit jaar een transitieplan opgesteld dat vervolgens aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden.

179

Hoewel het aantal kinderen dat voor interlandelijke adoptie in aanmerking komt aan het afnemen is, is de bezuiniging op de subsidie op de Stichting Adoptievoorzieningen (voorlichting, voorbereiding op en zorg ná interlandelijke adoptie) niet onevenredig, juist ook omdat het aantal «special need» kinderen toeneemt? Wat is de reactie van de regering op de verwachting dat bij deze stichting medewerkers gedwongen moeten worden ontslagen, waarmee door aangegane verplichtingen een gat wordt geslagen in de begroting met nieuwe ontslagen tot gevolg, allemaal ten koste van de zorg voor kinderen?

Aan mijn collega van VWS zijn eveneens vragen gesteld over de bezuinigingsmaatregelen die vanuit VWS zijn opgelegd richting de Stichting Adoptievoorzieningen. Zij zal hier tijdens de behandeling van deze vragen nader op ingaan. Voor wat betreft de voorlichting aan aspirant-adoptiefouders geldt dat deze kostendekkend moet zijn. Hierop vindt geen subsidiekorting plaats.

180

Welke beleidsvisie ligt ten grondslag aan de daling van bijna 50 miljoen euro voor bureaus jeugdzorg in de komende 5 jaar? Wat merken de kinderen die met bureaus jeugdzorg te maken krijgen of OTS krijgen hiervan?

De begroting is gebaseerd op een dalend aantal cliënten voor de bureaus jeugdzorg. In de periode 2011, 2012 en 2013 is rekening gehouden met een tijdelijk hoger aantal cliënten bij de jeugdbescherming als gevolg van de verkorting van de doorlooptijden bij de Raad voor de Kinderbescherming. Dit leidt tijdelijk tot een verhoging van aantallen omdat cliënten eerder instromen bij de bureaus jeugdzorg. Omdat is uitgegaan van een stabiele instroom, is in de periode daarna, zodra de achterstanden zijn ingelopen, sprake van een licht dalende reeks.

De invoering van de nieuwe kinderbeschermingswetgeving beoogt een verkorting van de duur van de maatregel door eerder tot voogdijverdracht te komen naar pleegouders of andere natuurlijke personen. Per saldo is hierdoor sprake van dalende kosten.

De effecten van de op initiatief van de Tweede Kamer in het voorstel voor de wijziging van de kinderbeschermingswetgeving opgenomen «maatregel van opgroei-ondersteuning» zijn in deze begroting niet meegenomen. Naar deze effecten wordt op dit moment een ex-ante evaluatietoets uitgevoerd. Deze zal nog in 2011 worden afgerond.

181

Waarom is bij internationale kinderontvoering gekozen om de duur van 18 weken bij teruggeleidingsprocedures te continueren in plaats van te verkorten?

Afdoening van de zaak in minder tijd, wordt in het licht van de zorgvuldigheid die moet worden betracht, niet opportuun geacht.

Bij het invoeren van de verkorte procedure is het volgende als uitgangspunt genomen.

Voortraject: zes weken. Bij binnenkomst verzoek gaat de CA na of aan de formele vereisten van het verdrag wordt voldaan. Eventueel wordt nadere informatie opgevraagd. Na deze intake wordt aan de ontvoerende ouder een informerende brief geschreven, waarin onder meer de mogelijkheid van mediation aan de orde komt en waarin wordt verwezen naar een advocaat. Er wordt gewezen op het belang van een spoedige indiening van een verzoekschrift bij de rechtbank.

Terugleidingsprocedure bij de rechtbank: zes weken. Twee weken na indiening van het verzoekschrift vindt een zitting plaats van de regierechter. Deze bekijkt – kort gezegd – of mediation mogelijk is. Er is twee weken tijd voor de mediation. Na de mediation indien nodig een zitting van de meervoudige kamer van de rechtbank waarin de zaak verder wordt afgedaan.

Terugleidingsprocedure bij het hof: zes weken. Binnen twee weken na de uitspraak van de rechtbank kan hoger beroep worden aangetekend bij het hof. Binnen twee weken na de indiening van het appelschrift vindt een zitting plaats. Wederom binnen twee weken doet het hof uitspraak in de zaak.

Deze termijnen zijn na overleg met de betrokken organisaties tot stand gekomen.

182

Wordt deelbemiddeling bij adoptie in 2012 afgeschaft?

Nee. Met een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie wordt ingezet op maatregelen om de kwaliteit van het adoptieproces te verbeteren. Daarbij wordt niet gedacht aan afschaffing maar een mogelijke herziening van de deelbemiddelingsprocedure.

183

Waarom vindt bij interlandelijke adoptie de voorlichtingsperiode plaats in een aantal jaarlijkse cycli?

Aspirant adoptiefouders volgen ieder zes voorlichtingsbijeenkomsten. Deze zes voorlichtingsbijeenkomsten zijn verspreid over een jaar. Door deze spreiding biedt het de aspirant adoptiefouders op deze manier meer keuze om hun voorlichtingsbijeenkomsten in te plannen en een eventueel gemiste bijeenkomst in te halen. In totaal zijn voor 2012 56 voorlichtingsbijeenkomsten voorzien.

184

Wordt het streven van de Raad voor de Kinderbescherming om 75% van de gezinsonderzoeken bij interlandelijke adoptie binnen de normtijd te realiseren gehaald?

Met de Raad voor de Kinderbescherming zijn in het kader van het Meerjarenprogramma eerder afspraken gemaakt om 75% van de gezinsonderzoeken binnen de normtijd te realiseren. De Raad voor de Kinderbescherming spant zich in om deze norm te halen. De Raad moet in een substantieel aantal zaken per omgaande aanvullend onderzoek doen wanneer aspirant adoptiefouders in de bemiddelingsfase hun wensen wijzigen waarop het rapport moet worden aangepast. Dit legt een druk op de te realiseren normtijd van de gewone zaken. Bezien zal worden op welke wijze hiermee omgegaan moet worden. Het streven blijft om de normtijd van 75% te realiseren.

185

Liggen er bij interlandelijke adoptie nog meer verzoeken om als vergunninghouder te mogen optreden?

Nee. Op dit moment (oktober 2011) zijn er geen nieuwe formele verzoeken ontvangen voor de aanvraag van een vergunning om als bemiddelingsorganisatie voor interlandelijke adoptie op te mogen treden.

186

Welke afspraken zijn met de gemeenten gemaakt in verband met de decentralisatie van de jeugdbescherming? Kan in 2012 met de uitwerking van deze afspraken worden begonnen?

Met de VNG is afgesproken dat de decentralisatie van de jeugdbescherming en jeugdreclassering met randvoorwaarden worden omkleed. Deze randvoorwaarden hebben betrekking op de volgende thema's: leveringsplicht, kwaliteitseisen aan gemeenten en uitvoerende instellingen, regionale samenwerking, toezicht en verantwoording en passende financiële afspraken binnen het algemene financiële arrangement. In de loop van 2012 worden deze afspraken in overleg met de VNG nader uitgewerkt.

187

Wat is het tijdsplan voor de decentralisatie van jeugdbescherming naar de gemeenten?

Met de VNG en het IPO is afgesproken dat de overdracht van de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering naar gemeenten uiterlijk in 2016 wordt gerealiseerd.

188

Wat is de gemiddelde caseload van gezinsvoogden?

De caseload voor de ondertoezichtstelling bedraagt gemiddeld 15 cliënten per fte. De caseload voor de voogdij bedraagt gemiddeld 28 op 1 fte. Op basis van het begrote aantal cliënten voor 2012 bedraagt de gemiddelde gecombineerde caseload (OTS en voogdij) 17 cliënten op 1 fte.

189

Hoe lang zijn de wachtlijsten bij het AMK, de jeugdbescherming, de Raad voor de Kinderbescherming, lichte gezinsondersteuning/coaching, gespecialiseerde jeugdzorg en pleegzorg?

Op het bestuurlijk Overleg met IPO van 12 oktober 2011 is afgesproken dat de provincies/bureaus jeugdzorg vóór 1 november 2011 de wachtlijstgegevens aanleveren conform de definitie uit het programma Beter Beschermd, namelijk dat 75% van de kinderen binnen 5 dagen na uitspraak van de Kinderrechter waarbij een kindbeschermingsmaatregel werd opgelegd, contact hebben met de (gezinsvoogdij)werker. Ik zal u deze gegevens zo snel mogelijk na verwerking toezenden. Bij de Raad voor de Kinderbescherming zijn er landelijk geen structurele wachtlijsten meer. Lokaal is er nog wel sprake van wachtlijsten die worden veroorzaakt door onverwachte toenames van de lokale instroom en die veelal kortdurend zijn. Voor de wachtlijsten van de door VWS gefinancierde jeugdzorg verwijs ik u naar de brief die de Staatssecretaris van VWS u in de week van 24 oktober zal toezenden.

190

Hoeveel pleegouders wachten op een pleegkind en hoeveel pleegkinderen wachten op een pleeggezin?

De pleegzorg behoort tot de verantwoordelijkheid van de Staatssecretaris van VWS. Ik heb de Staatssecretaris van VWS dan ook verzocht om het antwoord op deze vraag mee te nemen bij de begrotingsbehandeling van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

191

Hoeveel uithuisplaatsingen hebben er in 2011 plaatsgevonden?

In het eerste kwartaal 2011 zijn 2382 kinderen uithuisgeplaatst; in het tweede kwartaal 2349. De gegevens over het derde kwartaal worden eind 2011 door de provincies aangeleverd.

192

Hoe gaat de regering bevorderen dat de mogelijkheid van de zogenaamde «lichte maatregel» die met het amendement-Dijsselbloem (32 015 nr. 40) is opgenomen bij de Kinderbeschermingsmaatregelen van het BW, gebruikt gaat worden in de praktijk? Vindt hierover overleg plaats met de Raad voor de Kinderbescherming, de Bureaus jeugdzorg en kinderrechtshouders?

Naar de inhoudelijke, organisatorische en financiële gevolgen van dit en de andere door Uw Kamer bij dit wetsvoorstel aangenomen amendementen vindt op dit moment een zogenaamde ex-ante evaluatietoets (EUAT) plaats. Hierbij zijn zowel de door u genoemde ketenpartners in de jeugdbescherming betrokken als de voor jeugdzorg verantwoordelijke overheden. Dit onderzoek zal handvatten bieden voor de daadwerkelijke invoering van onder meer deze nieuwe kindbeschermingsmaatregel.

193

Welke bewindspersoon heeft de regie over de uitwerking van de afspraken die zijn gemaakt in het regeerakkoord en die de positie van de kwetsbare groepen raken?

Elke bewindspersoon is primair verantwoordelijk voor de uitwerking van de afspraken uit het regeerakkoord op zijn/haar eigen beleidsterrein. Wel vindt regelmatig overleg plaats tussen de betrokken bewindspersonen van VenJ, VWS, SZW, OCW en BZK, om er voor te zorgen dat de uitwerking van de maatregelen op elkaar afgestemd is en dat mogelijke cumulatieve-effecten bij kwetsbare groepen snel gesignaleerd kunnen worden. De coördinatie hiervan is neergelegd bij de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Hij is aangewezen om toe te zien op de effecten van al deze maatregelen in onderlinge samenhang. De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is coördinerend op het gebied van jeugd.

194

Waarom is er meer aandacht voor het bestrijden van jeugdcriminaliteit dan voor kinderen die mishandeld en verwaarloosd worden (jeugdbescherming)?

De stelling in vraag 194 en 195 deel ik niet. Binnen de jeugdbescherming worden meerdere concrete instrumenten ingezet om problemen bij de opvoeding van kinderen het hoofd te bieden. Belangrijke instrumenten daartoe zijn opgenomen in de Kinderbeschermingswetgeving. Daarbij verwijs ik naar het onlangs door uw Kamer behandelde wetsvoorstel voor de aanpassing van de kindbeschermingswetgeving. Daarnaast wil ik

wijzen op het Actieplan aanpak kindermishandeling dat samen met het ministerie van VWS wordt opgesteld.

In genoemd wetsvoorstel zijn concrete maatregelen opgenomen om ouders te ondersteunen bij de opvoeding van hun kinderen: de maatregel van ondertoezichtstelling en die van opgroeiondersteuning. Daarnaast is er de maatregel van gezagsontneming, bedoeld voor situaties waarin duidelijk is dat kinderen, na een gedwongen uithuisplaatsing, niet opnieuw aan de zorgen van hun kinderen kunnen worden toevertrouwd. Voor wat betreft het Actieplan aanpak kindermishandeling kan ik u melden dat er per stap in de keten – voorkomen, signaleren, stoppen en nazorg – acties worden aangekondigd. Deze zullen ook betrekking hebben op de jeugdbescherming. Met name waar het gaat om de fysieke veiligheid van kinderen zie ik binnen de jeugdbescherming nog belangrijke opdrachten. U kunt het Actieplan aanpak kindermishandeling in november verwachten.

195

Waarom zijn er, in tegenstelling tot de bestrijding van jeugdcriminaliteit, te weinig concrete maatregelen genoemd voor jeugdbescherming?

De stelling in vraag 194 en 195 deel ik niet. Binnen de jeugdbescherming worden meerdere concrete instrumenten ingezet om problemen bij de opvoeding van kinderen het hoofd te bieden. Belangrijke instrumenten daartoe zijn opgenomen in de Kinderbeschermingswetgeving. Daarbij verwijs ik naar het onlangs door uw Kamer behandelde wetsvoorstel voor de aanpassing van de kindbeschermingswetgeving. Daarnaast wil ik wijzen op het Actieplan aanpak kindermishandeling dat samen met het ministerie van VWS wordt opgesteld.

In genoemd wetsvoorstel zijn concrete maatregelen opgenomen om ouders te ondersteunen bij de opvoeding van hun kinderen: de maatregel van ondertoezichtstelling en die van opgroeiondersteuning. Daarnaast is er de maatregel van gezagsontneming, bedoeld voor situaties waarin duidelijk is dat kinderen, na een gedwongen uithuisplaatsing, niet opnieuw aan de zorgen van hun kinderen kunnen worden toevertrouwd. Voor wat betreft het Actieplan aanpak kindermishandeling kan ik u melden dat er per stap in de keten – voorkomen, signaleren, stoppen en nazorg – acties worden aangekondigd. Deze zullen ook betrekking hebben op de jeugdbescherming. Met name waar het gaat om de fysieke veiligheid van kinderen zie ik binnen de jeugdbescherming nog belangrijke opdrachten. U kunt het Actieplan aanpak kindermishandeling in november verwachten.

196

Hoe kan de Kamer haar controlerende taak uitoefenen zonder afrekenbare doelen en indicatoren?

De doelen bij het ministerie van Veiligheid en Justitie betreffende de instroom van cliënten zijn mede afhankelijk van het ingezette beleid voor de vorming van de Centra voor Jeugd en Gezin door het ministerie van VWS. Zodra dit beleid, dat als doelstelling heeft ernstige problemen van kinderen voor te zijn, vruchten gaat afwerpen, zijn er minder verzoeken om een kindbeschermingsmaatregel te verwachten.

Daarbij zijn er indicatoren voor de doorlooptijden gezinsonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming en de gemiddelde duur van de OTS en de voogdij bij de bureaus jeugdzorg. Het formuleren van de doelen en indicatoren wordt in het kader van het stelselherziening jeugdzorg meegenomen. Zie ook vraag 197.

Wat is de ambitie ten aanzien van de jeugdbescherming? Welke kengetallen en afrekenbare indicatoren stelt de regering ten aanzien van het aantal ondertoezichtstellingen, uithuisplaatsingen, de caseload van gezinsvoogden en de wachtlijsten?

De ambitie van de jeugdbescherming is om, waar de ontwikkeling van een kind bedreigd wordt en de ouders niet bereid zijn de hulp in te roepen die nodig is om de problemen het hoofd te bieden, een adequaat kader te scheppen waarbinnen die hulp toch geboden kan worden. De kinderrechter beslist of de problemen ernstig genoeg zijn om een maatregel van kinderbescherming op te leggen.

Er zijn geen streefcijfers over het aantal door de Raad voor de Kinderbescherming aan de kinderrechter voor te leggen verzoeken om een kinderbeschermingsmaatregel. Alle kinderen die hulp nodig hebben krijgen die zo snel mogelijk. Concrete aantallen zijn mede afhankelijk van beleid elders. Het aantal afgeronde onderzoeken naar de noodzaak van een kinderbeschermingsmaatregel was de afgelopen jaren ruim 17 000, waarvan ruim 12 000 resulteerden in rekesten aan de kinderrechter om een ondertoezichtstelling, ontheffing of ontzetting op te leggen. Voor 2012 worden ook ruim 17 000 onderzoeken verwacht. De Raad voor de Kinderbescherming streeft er vanaf 2010 naar om 75% van de onderzoeken binnen de normtijd van 6 weken te realiseren. Minder verzoeken zijn te verwachten zodra het door het ministerie van VWS ingezette beleid voor de vorming van de Centra voor Jeugd en Gezin zijn vruchten gaat afwerpen. Dit vanwege de met dit beleid beoogde resultaten op het gebied van de preventie van jeugdzorg. De door U in het wetsvoorstel voor de wijziging van de kinderbeschermingsmaatregelen opgenomen «maatregel van opgroeiondersteuning» kan mogelijk een stijging van het aantal maatregelen tot gevolg hebben. Dit moet blijken uit het nog dit jaar af te ronden ex-ante onderzoek.

Mijn verwachting met betrekking tot het aantal uithuisplaatsingen in het kader van een ondertoezichtstelling is dat de daling van dit aantal en de duur ervan sinds de invoering van de Deltamethode, zich nog zal doorzetten.

Ten aanzien van de uitvoering van de jeugdbescherming zijn twee belangrijke prestatie-indicatoren opgenomen.

In het kader van programma Beter Beschermd is afgesproken dat 75% van de kinderen binnen 5 werkdagen na de uitspraak van de kinderrechter waarbij een kinderbeschermingsmaatregel wordt opgelegd, contact heeft met de (gezinsvoogdij)werker.

Ten aanzien van de uitvoering van de maatregel voor kinderbescherming wordt een caseload gehanteerd van gemiddeld 1 op 15 voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling en een caseload van gemiddeld 1 op 28 voor de uitvoering van de voogdij.

Waarom zal, naar verwachting, het aantal ondertoezichtstellingen na volgend jaar de komende jaren dalen?

Die verwachting is gebaseerd op:

- het succes van de Deltamethode voor de uitvoering van ondertoezichtstellingen (ots), zodanig dat de gemiddelde looptijd van de maatregel wordt bekort en
- de wijziging van de kinderbeschermingswetgeving waarbij na twee jaar ots met uithuisplaatsing bezien dient te worden of overgegaan kan worden tot voorzetting van de uithuisplaatsing in het vrijwillig kader dan wel een beëindiging van het gezag van de ouders.

199

Wanneer kan de Kamer de nieuwe plannen over de nieuwe methodiek voogdij verwachten? Hoe hoog zal de gemiddelde caseload dan aan een voogdijwerker zijn?

De nieuwe methode voor de uitvoering van voogdijen «Verschoven Gezag» is begin 2010 opgeleverd. De methode moet leiden tot een kortere looptijd van de zogenaamde instellingsvoogdijen van de bureaus jeugdzorg. Belangrijk methodisch instrument in dat verband is de zogenaamde «perspectiefbijeenkomst» bij de start van de voogdij. Hierin wordt nagegaan of en zo ja op welke termijn pleegouders bereid zijn het gezag over hun pleegkind op zich te nemen.

Na de oplevering van de methode is de kostprijs verhoogd, zodanig dat de caseload is verlaagd van gemiddeld 28 naar gemiddeld 23 (bij een caseload van alleen voogdijen; de caseload voor alleen ondertoezichtstellingen is lager, namelijk gemiddeld 15 per fte).

200

Wat is momenteel de gemiddelde doorlooptijd bij de jeugdbescherming (van uitspraak rechtbank tot toewijzing (gezins)voogd)?

Tijdens het bestuurlijk Overleg met het IPO van 12 oktober 2011 hebben de provincies toegezegd vóór 1 november 2011 de wachtlijstgegevens leveren aan het Ministerie conform de definitie uit het programma Beter Beschermd. Deze definitie luidt: 75% van de kinderen hebben binnen vijf dagen na uitspraak Kinderrechter contact met de gezinsvoogdijmedewerker

201

Hoeveel wachtlijstbeheerders kenden de Bureaus Jeugdzorg in 2009 en 2010 en hoeveel zaken hadden zij gemiddeld onder hun hoede?

Aangezien het wachtlijstbeheer of beheerteam geen standaard onderdeel is van de bedrijfsvoering wordt hierover (mede uit het oogpunt van administratieve lastenverlichting) geen managementinformatie verzameld.

Het instellen van wachtlijstbeheer of een beheerteam maakt geen standaard onderdeel uit van de bedrijfsvoering van de Jeugdbescherming. Het instellen van een wachtlijst- of beheerteam is echter niet altijd te voorkomen. Er kunnen zich omstandigheden voordoen, door pieken in het aanbod, waardoor het instellen van een dergelijk team tijdelijk genoodzaakt is. Veiligheid van een onder toezichtgesteld kind is het belangrijkste vertrekpunt voor een bureau jeugdzorg. In de tijdelijke situatie dat er sprake is van een wachtlijst of een beheerteam blijft het bureau jeugdzorg deze veiligheid monitoren en grijpt indien nodig direct in. De provincie en bureau jeugdzorg maken in onderling overleg afspraken over de wijze en de termijn waarop het werken met een wachtlijstteam dan wel beheersteam afgebouwd kan worden.

202

Hoe groot was de instroom van het aantal kinderen in de jeugdbescherming in 2010 en 2011?

In onderstaande tabel is de instroom van het aantal kinderen in de OTS in 2010 en de instroom in het eerste half jaar van 2011 opgenomen. De instroom stabiliseert nagenoeg in 2011.

	2010	2011 (1 ^e zes maanden)
Instream OTS	10 188	5 159

203

Wanneer wordt de efficiëntie korting toegepast op de jeugdbescherming? Hoeveel is dit exact?

In de reeks van 2012 e.v. is een taakstelling van 5% uit Balkenende-IV opgenomen. Deze bedraagt nominaal € 10 mln. Deze taakstelling is destijds door uw Kamer voor drie jaar opgeschort en wordt vanaf 2012 weer van kracht.

204

Met hoeveel procent zal de jeugdcriminaliteit dalen als gevolg van het adolescentenstrafrecht? Met hoeveel procent zal de jeugdcriminaliteit dalen als gevolg van de aanpak criminele jeugdbendes?

Zowel de maatregelen uit het adolescentenstrafrecht als het actieprogramma criminele jeugdbendes hebben (mede) tot doel het terugdringen van (jeugd)criminaliteit en recidive. Een doelgerichte en stevige aanpak van crimineel gedrag van jongeren en jongvolwassenen – zowel individueel als in groepen – draagt bij aan een veilige leefomgeving voor burgers.

Het is niet mogelijk om aan te geven welke bijdrage aan de gewenste daling van de (jeugd)criminaliteit voor rekening zal zijn van het adolescentenstrafrecht en de aanpak van criminele jeugdbendes. De omvang van de jeugdcriminaliteit is immers van zeer veel factoren afhankelijk. De invloed daarop van specifieke beleidsmaatregelen is niet in concrete procentpunten weer te geven.

205

Hoe verhoudt de conclusie uit het eindrapport over de justitiële jeugdinrichtingen dat de nieuwe maatregelen succesvol zijn met de berichtgeving in de media dat steeds vaker en makkelijker verboden goederen (zoals drugs, wapens, telefoons etc) in deze instellingen gesmokkeld kunnen worden? Hoe vaak zijn bij jongeren die in een justitiële jeugdinrichting zitten goederen (zoals telefoons, drugs, wapens en kinderporno) aange troffen de afgelopen 5 jaar? Kan dit per jaar worden uitgesplitst?

Drank, drugs en mobiele telefoons zijn verboden in de justitiële jeugdinrichtingen (JJl's). Jongeren worden zowel structureel als op indicatie gecontroleerd op contrabande. In de afgelopen jaren is door verschillende maatregelen de veiligheid in JJl's verbeterd. De maatregelen variëren van het doorvoeren van verbeteringen in de beveiliging van gebouwen tot het aanscherpen van het uitvoeringskader voor verlof. De verbeteringen zijn intern geborgd door het beschrijven van werkprocessen en procedures. De JJl's gebruiken hiervoor het kwaliteitssysteem van stichting HKZ (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector). Op dit moment zijn 7 van de 10 JJl's volgens deze systematiek gecertificeerd. Eind 2011 zullen alle inrichtingen op deze wijze gecertificeerd zijn. Ondanks deze inspanningen kan ik niet garanderen dat de inrichtingen 100% vrij van deze middelen kunnen worden gehouden. In mijn antwoorden van 15 februari 2011 en 15 april 2011 (Kamerstukken II, 2010/11, aanhangsel van de handelingen nr. 1306 en nr. 2233) op Kamervragen van het lid Bouwmeester (PvdA)^{1,2} ben ik uitgebreid ingegaan op de maatregelen die door de JJl's zijn genomen om het invoeren, bezit en gebruik van verboden middelen tegen te gaan.

¹ Kamerstukken II, 2010/11, aanhangsel van de handelingen nr. 1306.

² Kamerstukken II, 2010/2011, aanhangsel van de handelingen nr. 2233.

Exacte gegevens over de mate waarin de afgelopen 5 jaren verboden middelen zijn aangetroffen, zijn niet beschikbaar. Wel blijkt uit een analyse van de beschikbare gegevens over 2010 dat de helft van de JJI's gedurende dat jaar melding heeft gemaakt van het aantreffen van verboden goederen. In totaal zijn in 2010 door de sector JJI dertien «meldingen bijzonder voorval» ontvangen waaruit blijkt dat verboden middelen zijn aangetroffen in de inrichting. Er zijn geen gegevens van eerdere jaren van DJI.

206

Wordt een bezoeker aan een jeugdige gedetineerde in een justitiële jeugdinrichting altijd gecontroleerd op smokkelwaar? Zo ja bij het binnenkomen en bij het naar buitengaan?

Ja, iedere bezoeker aan een justitiële jeugdinrichting wordt bij binnenkomst gecontroleerd op smokkelwaar. Op indicatie worden bezoekers ook bij vertrek gecontroleerd. In de toekomst (2012) worden ook honden ingezet bij de controle.

207

Hoeveel kinderen onder de 12 jaar staan geregistreerd bij de politie? Klopt het dat Pro Kid alleen werkt met risico-kinderen die in het politieregister staan? Betekent dat dat Pro Kid alleen kinderen gericht is op kinderen die al een misdrijf of overtreding hebben gepleegd? Geldt dit ook voor kinderen met een HALT-afdoening? Zijn er kinderen die niet in het politieregister staan, maar wel een risico genoemd kunnen worden? Krijgen deze kinderen ook een doorverwijzing naar Jeugdzorg? Zo ja, wie regelt de doorverwijzing?

In 2010 is in opdracht van het toenmalige ministerie van Justitie een eerste onderzoek gedaan bij de politie naar registratie van 12-minners. In de onderzoeksperiode (februari – april 2010) zijn landelijk 17 625 12-minners geregistreerd in alle denkbare rollen (aangever, getuige, betrokkene, slachtoffer en verdachte). Daarvan betrof het in 944 gevallen (5,4%) een rol als verdachte.

Door de migratie van systemen bij de politie tot één Basis Voorziening handhaving tussen 2009 en 2010 is geen precies beeld te geven van de actuele cijfers. In 2012 zullen deze gegevens wel weer voorhanden zijn. Prokid richt zich niet alleen op kinderen die een misdrijf of overtreding hebben gepleegd, maar indiceert risico's bij alle politieregistraties, dus niet alleen als de 12-minner als verdachte is geregistreerd, maar ook als slachtoffer, getuige, betrokkene of aangever.

De Halt-maatregel richt zich niet op 12-minners. Prokid is uitsluitend gericht op deze leeftijdscategorie met het oog op zo vroegtijdig mogelijk ingrijpen bij risico's.

Doorverwijzing naar de bureaus Jeugdzorg op basis van risico's wordt niet alleen door de politie, maar ook door (onder andere) het AMK (Advies- en Meldpunt Kindermishandeling), scholen, vertrouwensartsen en het Algemeen Maatschappelijk Werk gedaan.

208

In hoeverre en op welke wijze worden wetenschappelijk inzichten en kennis meegenomen in het beleid ten aanzien van jeugdcriminaliteit, de preventie ervan en de bestrafing van deze jongeren?

Wetenschappelijke inzichten en kennis worden meegenomen bij de vormgeving van beleid met betrekking tot (de preventie van) jeugdcriminaliteit en de bestrafing van jeugdige daders. Door en in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) wordt veel wetenschappelijk onderzoek gedaan naar jeugdcriminaliteit en

sanctietoepassing. De resultaten van dat onderzoek worden gebruikt in de totstandkoming van het beleid op deze terreinen. Daarbij is van belang dat het moet gaan om inzichten die in meerdere wetenschappelijk studies zijn bevestigd.

Belangrijke onderdelen uit de dadergerichte aanpak zoals het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen, Prokid en de erkende gedragsinterventies zijn gebaseerd op dergelijke wetenschappelijke inzichten uit de internationaal bekende «What Works» benadering. Ook het door het WODC ontwikkelde Kennisfundament is gebaseerd op wetenschappelijke bevindingen. Dit Kennisfundament voorziet in bouwstenen voor de aanpak van jeugdcriminaliteit, zowel op landelijk als op lokaal niveau.

209

Wat zijn de kosten van een verblijf per dag in een justitiële jeugdinrichting?

De gemiddelde prijs van een plaats in een justitiële jeugdinrichting bedraagt (inclusief DJI brede overhead) in 2012 € 563 per dag. Ik verwijs daarbij naar de tabel (overzicht Jeugd-plaatsen) op bladzijde 138 van de begroting.

210

Gaat ook het concept van jeugdpreventieteams landelijk uitgerold worden? Zo ja, wanneer zal dekking landelijk zijn?

De Jeugdpreventieteams zijn lokale of regionale samenwerkingsverbanden waarbij een groot aantal instellingen betrokken is om jongeren te helpen die in de problemen zijn of dreigen te raken. Het kan onder andere gaan om de leerplicht, jeugdzorg, primair onderwijs, algemeen maatschappelijk werk, schoolmaatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg, politie en jongerenwerk. De coördinatie ligt veelal lokaal, bij de gemeenten. Het betreft dus geen concept dat vanuit het Rijk landelijk wordt uitgerold.

211

Is het waar dat justitiële jeugdinrichtingen niet voor 100% beveiligd kunnen worden? Zo ja, waarom niet?

Drank, drugs en mobiele telefoons zijn verboden in de justitiële jeugdinrichtingen (JJI's). Jongeren worden zowel structureel als op indicatie gecontroleerd op contrabande. Via controle, sanctionering en behandeling wordt ingezet op het tegengaan van bezit en gebruik van verboden middelen. In de afgelopen jaren is door verschillende maatregelen de veiligheid in JJI's verbeterd. De maatregelen variëren van het doorvoeren van verbeteringen in de beveiliging van gebouwen tot het aanscherpen van het uitvoeringskader voor verlof.

Ik heb in mijn beantwoording op 15 februari 2011 (Kamerstukken II, 2010/11, aanhangsel van de handelingen nr. 1306) en 15 april 2011 (Kamerstukken II, 2010/2011, aanhangsel van de handelingen nr. 2233) op kamervragen van het lid Bouwmeester aangegeven dat jeugdigen die in een JJI terechtkomen, vaak gekenmerkt worden door zeer hoogfrequent en problematisch middelengebruik. Dat betekent enerzijds dat de JJI's veel aandacht besteden aan het terugdringen van bezit en gebruik van middelen door een combinatie van controle, sanctionering en behandeling. Anderzijds betekent het dat er altijd jongeren zullen zijn die er af en toe in slagen om de controle en het toezicht te omzeilen. Een 100% garantie dat er nooit verboden middelen de JJI binnenkomen, kan ik inderdaad niet geven. De JJI's zijn immers niet hermetisch afgesloten van de samenleving. Jongeren worden begeleid en behandeld met als doel een geslaagde terugkeer naar de samenleving. Daarbij horen onder

andere ook de mogelijkheden tot bezoek en verlof. In geval van overtreding worden passende sancties – bijvoorbeeld uitstel van verlofactiviteiten – en gerichte controle toegepast bij de betreffende jeugdige(n).

212

Hoeveel incidenten zijn er maandelijks het afgelopen jaar in de justitiële jeugdinrichtingen geweest? Wat was de aard van die incidenten?

De cijfers over 2009 en 2010 zijn in onderstaande tabel weergegeven. Het betreffen cijfers inzake ontvluchtingen, onttrekkingen en geweldsincidenten per jaar. Cijfers over 2011 zijn begin 2012 beschikbaar.

Jaar	Aantal ontvluchtingen	Aantal onttrekkingen per 100 bezette plaatsen	Aantal geweldsincidenten tussen jeugdigen per 100 bezette plaatsen	Aantal geweldsincidenten tegen personeel per 100 bezette plaatsen
2009	8	33,6	60	41
2010	0	21,1	62,8	40,8

213

Hoe wordt tegengegaan dat als gevolg van de capaciteitsreductie bij de justitiële jeugdinrichtingen vooral de goed opgeleide medewerkers als eerste vrijwillig vertrekken?

De personele overcapaciteit noodzaakt tot reorganisaties bij de desbetreffende inrichtingen. In aanloop daartoe worden medewerkers gestimuleerd tot en gefaciliteerd bij vrijwillige mobiliteit, waarbij ten aanzien van het bieden van faciliteiten voor alle medewerkers dezelfde rechten en plichten gelden. In deze fase is het dus uiteindelijk de medewerker zelf die een beslissing neemt over haar of zijn toekomst. Het is dan ook niet te voorkomen is dat medewerkers met een kleinere afstand tot de arbeidsmarkt, veelal hoger opgeleid, eerder een andere baan vinden. Dat neemt niet weg dat de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) bij het ondersteunen van medewerkers bij hun mobiliteit, prioriteit geeft aan het creëren van mogelijkheden voor de minder hoog opgeleide medewerkers. Dit heeft ertoe geleid dat ook veel medewerkers met een MBO-diploma een andere plek binnen of buiten DJI hebben gevonden.

214

Klopt het bericht dat jongeren uit criminele jeugdgroepen die worden aangepakt worden opgesloten in de 120 cellen die beschikbaar zijn gesteld in de Bijlmerbajes? Hoe oud zijn de jongeren die daar mogen worden geplaatst? Is daar een JJI-afdeling ingericht? Welk wettelijk regime geldt er?

In het kader van de aanpak van criminele jeugdbendes kan een gedeelte van de beschikbare cellen in het Gevangeniswezen, dus ook de Bijlmerbajes ingezet worden voor leden van een criminele jeugdgroep.

De criminele jeugdbendes bestaan in de meeste gevallen uit meerderjarige leden. Zeker de sleutelfiguren in deze groepen zijn overwegend vaak ouder dan 20 jaar en soms boven de 25 jaar. De term «jeugdgroep» betekent dus niet dat het vooral om *minderjarige* ouders gaat, integendeel.

De Persoonsgerichte aanpak die ook in het kader van Modernisering van het Gevangeniswezen (MGW) wordt aangeboden, geldt ook voor de leden van criminele jeugdbendes. Het betreft dus geen justitiële jeugdinrichting (JJI) maar een Penitentiaire Inrichting waar een volwassen detentieregime geldt.

215

In hoeverre wordt gezien de hardere aanpak van jeugdcriminaliteit en jeugdbendes in het bijzonder, verwacht dat de instroom in justitiële jeugdinrichtingen ook de komende jaren op een verlaagd niveau zal verkeren?

Verreweg het grootste deel van de jongeren uit de criminele jeugdbendes is meerderjarig. Voor hen zijn plaatsen bij het Gevangeniswezen beschikbaar.

Hoe de instroom in de justitiële jeugdinrichtingen (JJl's) zich de komende jaren zal ontwikkelen als gevolg van het gevoerde beleid, is moeilijk te voorspellen. Met de mogelijkheid dat de instroom in de JJl's weer zal toenemen, is echter terdege rekening gehouden door een ruime marge te hanteren in de direct beschikbare capaciteit (800 in 2012) in de JJl's ten opzichte van de cijfers van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ). Daarnaast is in de JJl's nog een reservecapaciteit van 150 plaatsen beschikbaar, die – mocht de instroom daartoe aanleiding geven – in een periode van zes maanden weer inzetbaar kan worden gemaakt.

216

Wat wordt bedoeld met de «impuls doorontwikkeling veiligheidshuizen,» aangezien er wordt bezuinigd op de Montfransgelden?

Er is de afgelopen jaren door het Rijk en gemeenten fors geïnvesteerd in Veiligheidshuizen. Er is vanuit het Rijk voor de komende jaren € 7,7 miljoen beschikbaar om de netwerksamenwerking vorm te geven. Ook is er geld beschikbaar om de regionale coördinatie nazorg de komende jaren in de Veiligheidshuizen voort te zetten. Voorts wordt komend jaar geïnvesteerd in de ontwikkeling en implementatie van het informatie-systeem GCOS. Tot slot ondersteunt mijn ministerie ook een kwalitatieve impuls aan de Veiligheidshuizen door een leergang voor ketenmanagers en procesmanagers te ontwikkelen, een instrument te ontwikkelen voor meting van maatschappelijk rendement en het ontsluiten van best practices.

De financiering van de Veiligheidshuizen staat los van het niet verlengen van de Van Montfransgelden. Zie het antwoord op vraag 28 voor een toelichting op het niet verlengen van de Van Montfransgelden.

217

Waarom moet slechts 90% van de managers, die op een of andere manier met kinderen in de strafrechtketen te maken krijgen, bekend zijn met het Landelijk instrument Jeugdstrafketen, Prokid en de erkende gedragsinterventies, en niet 100%?

Het uiteindelijke doel is uiteraard dat alle managers in de jeugdstrafrechtketen bekend zijn met deze instrumenten en gedragsinterventies. Omdat de instrumenten fasegewijs (per groep van arrondissementen) worden ingevoerd in Nederland en er sprake zal zijn van personeelsverloop, waardoor nieuwe managers nog niet op de hoogte zijn, is het percentage 90%.

218

Kan de Kamer een actueel overzicht ontvangen van het aantal veiligheidshuizen? Hoe zijn zij individueel en landelijk georganiseerd? Welke concrete verwachtingen er zijn bij het programma Doorontwikkeling Veiligheidshuizen? Hoe wordt het budget voor Veiligheidshuizen besteed?

Op dit moment zijn er 40 Veiligheidshuizen in Nederland. Begin dit jaar waren er 45 Veiligheidshuizen, maar door concentratie en samenwerking is het aantal teruggebracht naar 40. De Veiligheidshuizen zijn over het

land verdeeld. Momenteel bespreek ik met gemeenten een model voor regionale samenwerking op de schaal van de veiligheidsregio's waardoor kennis en expertise gebundeld kunnen worden. Binnen de veiligheidsregio maken Openbaar Ministerie, gemeenten en politie afspraken over het optimaal aantal locaties Veiligheidshuizen.

Samen met partners als gemeenten, OM en politie streef ik naar een situatie waarin de Veiligheidshuizen zich focussen op gevallen van ernstige overlast en criminaliteit met een hoog risico en complexe problematiek. Ook moeten Veiligheidshuizen een regionale functie hebben, moeten er heldere afspraken zijn over de inzet van verschillende partners en het mandaat waarmee medewerkers deelnemen aan casusoverleggen. In de persoons- en groepsgerichte, integrale aanpak is er oog voor de omgeving van de dader en de slachtoffers.

Om die situatie te bereiken wordt er de komende jaren een kwaliteitsimpuls gegeven aan de Veiligheidshuizen, onder meer door een professionaliseringstraject voor ketenpersoneel, het ontwikkelen en uitvoeren van een rendementsanalyse, het ontsluiten van kennis en best practices en het ontwikkelen en beschikbaar stellen van een systeem voor informatie-uitwisseling.

Er is structureel geld beschikbaar om de netwerksamenwerking vorm te geven. Dit budget (€ 7,7 miljoen) wordt in 2012 verdeeld via het Openbaar Ministerie. Daarnaast is geld beschikbaar voor o.a. een impuls voor de regionale coördinatie nazorg, de ontwikkeling en implementatie van GCOS, het ontwikkelen van de rendementsanalyse en het professionaliserings- en trainingstraject.

219

Op welke wijze wordt ingezet op 90% bekendheid van diverse actoren met het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen, Prokid en de erkende gedragsinterventies?

De invoering van en de voorlichting over instrumenten en gedragsinterventies vindt plaats in arrondissementaal verband. De betrokken organisaties hebben op arrondissementaal niveau een samenwerkingsverband, namelijk het Arrondissementaal Justitieel Beraad (AJB) en specifiek voor jeugd het Arrondissementaal Platform Jeugd (APJ). Via deze samenwerkingsverbanden worden alle betrokken medewerkers en managers bereikt. Medewerkers en managers die in hun dagelijks werk direct te maken krijgen met een instrument of gedragsinterventie krijgen hiervoor een opleiding of instructie. De overige medewerkers en managers worden geïnformeerd.

220

Wordt bij de inzet van Veiligheid en Justitie in Europees- en Internationaal verband ook aandacht besteed aan kinderontvoering, interlandelijke adoptie, Brussel I, de erfrechtverklaring, consumentenrecht en het contractenrecht?

Bij de inzet van Veiligheid en Justitie in Europees- en Internationaal verband wordt aandacht besteed aan kinderontvoering, interlandelijke adoptie, Brussel I, de erfrechtverklaring, consumentenrecht en het contractenrecht.

De Haagse Conferentie voor internationaal Privaatrecht organiseert in 2012 een bijzondere bijeenkomst over de uitvoering van het Haags Kinderontvoeringsverdrag. Nederland zal, indachtig het belang dat ik hecht aan een goede uitvoering van het verdrag, proactief deelnemen aan deze bijeenkomst. Ook zal Nederland nauw betrokken zijn bij de voorgenomen evaluatie door de Europese Commissie van de Verordening Brussel II bis waarin bepalingen zijn opgenomen over internationale kinderontvoering.

Nederland blijft werken aan de versterking van de samenwerking tussen Europese Centrale autoriteiten voor interlandelijke adoptie. Een betere informatie-uitwisseling van *best practices* op het terrein van interlandelijke adoptie in Europees verband en met de landen van herkomst en betrokken internationale organisaties blijven de aandacht houden. De Europese Commissie heeft eind vorig jaar een voorstel voor aanpassing van Brussel I gepresenteerd. Voorgesteld wordt de bevoegdheid van de rechter in civiele en handelszaken tot verweerders in derde landen uit te breiden. Verder wordt voorgesteld het exequatur in het land van tenuitvoerlegging af te schaffen. Met uw Kamer sta ik kritisch tegenover die verstrekkende wijzigingsvoorstellen. Ik heb afgesproken uw Kamer nauwgezet op de hoogte te houden van de laatste ontwikkelingen in de algemene overleggen die aan de JBZ-Raad voorafgaan. Ook bij het consumenten- en contractenrecht manifesteert Nederland zich nadrukkelijk in de Europese discussie. De weerslag daarvan is onder meer te vinden in de recent aanvaarde EU-richtlijn inzake consumentenrechten en de Nederlandse reactie op het Groenboek van de Europese Commissie over een gemeenschappelijk referentiekader. In deze laatste context heeft de Commissie op 11 oktober jl. een mededeling en een ontwerpverordening over een gemeenschappelijk recht inzake koop aanvaard. Het kabinetsstandpunt hierover komt u op de gebruikelijke wijze middels een BNC-fiche toe. Ook bij het consumenten- en het contractenrecht zijn subsidiariteit en proportionaliteit voor Nederland van groot belang. De onderhandelingen over de ontwerp-verordening internationaal erfrecht zijn gaande. Op hoofdlijnen is een akkoord bereikt ten aanzien van de inhoud van de verordening maar over de tekst van de verordening wordt verder onderhandeld.

221

Zal bij het verwerken van persoonsgegevens rekening worden gehouden met gegevens die aan derden worden verstrekt en kan dit nader worden toegelicht?

Bij het verwerken van persoonsgegevens hoort de verantwoordelijke zich altijd rekenschap te geven van de aard van de gegevens. Dat houdt ook in dat de verantwoordelijke tevoren bedenkt of de gegevens aan derden zullen worden verstrekt, of dat dit juist niet het geval zal zijn. Zowel de verantwoordelijke als de ontvangende derde zijn verplicht de betrokkene over de verstrekking te informeren. De informatievoorziening stelt de betrokkene in staat om te beoordelen of hij een verzoek om inzage, correctie of afscherming van gegevens aan de verantwoordelijke moet doen. Onder omstandigheden kan de betrokkene het recht van verzet tegen de verwerking inroepen. Wanneer gegevensverstrekking aan derden in het openbaar belang is, verdient het sterk de voorkeur die verstrekking wettelijk te regelen. De wetgeving op sociaal en fiscaal terrein kent daarvan de nodige voorbeelden.

222

Zijn er plannen om de gegevensuitwisseling voor rechtshandhaving uit te breiden naar andere landen behalve België en Duitsland?

Gegevensuitwisseling op het gebied van de rechtshandhaving geschiedt in EU-verband.

De afgelopen jaren zijn in EU-verband verschillende instrumenten ontwikkeld om de uitwisseling van informatie tussen rechtshandhavende instanties van de lidstaten EU-lidstaten te verbeteren, zoals de uitwisseling van gegevens van voertuighouders (kentekens). Binnen de EU wordt voortdurende gekeken welke nieuwe instrumenten nodig zijn om de informatieuitwisseling te bevorderen.

De uitwisseling van informatie in de grensgebieden is een aanvullende, bilaterale aangelegenheid, gericht op het aanpakken van de specifieke grensoverschrijdende criminaliteit met de buurlanden België en Duitsland. Op dit moment wordt door politie en Openbaar Ministerie reeds veel samengewerkt met de Duitse en Belgische partners in de grensstreek. Het kabinet wil de gegevensuitwisseling met deze landen verder intensiveren om de grensoverschrijdende criminaliteit optimaal te kunnen bestrijden.

223

Wat was de aanleiding voor het uitbrengen van het voorontwerp van Europese wetgeving inzake detentieomstandigheden? Heeft dit ook betrekking op vreemdelingenbewaring? Welke gevolgen heeft deze wetgeving voor Nederland?

De Europese Commissie heeft op 14 juni 2011 het zogeheten Groenboek over de toepassing van EU-strafwetgeving op het gebied van detentie gepubliceerd. Het groenboek bevat geen voorstellen voor regelgeving. Het Groenboek heeft tot doel een breed publiek debat op gang te brengen over de wisselwerking tussen detentieomstandigheden en instrumenten inzake wederzijdse erkenning en over de toepassing van voorlopige hechtenis in de lidstaten. Het groenboek heeft geen betrekking op vreemdelingenbewaring. Bij brief van 17 oktober jl. (DSP/5710996/11) is de kabinetsreactie op het groenboek over de toepassing van EU-strafwetgeving op het gebied van detentie aan uw Kamer voorgelegd.

224

Welke rol ziet de regering voor de veiligheidsregio's indien zich risico's voordoen in de nationale veiligheid?

De veiligheidsregio's zijn een cruciale partner wanneer het aan komt op de bescherming van de nationale veiligheid. Dit geldt zowel voor de inzet van de hulpdiensten in geval van een dreiging of crisis, als bij het zoveel mogelijk voorkomen van en voorbereid zijn op mogelijke risico's die de nationale veiligheid bedreigen.

Zo stellen de regio's regionale risicoprofielen op op basis waarvan ze hun voorbereiding vormgeven. Hierbij wordt de informatie uit de Nationale risicobeoordeling meegenomen. In aanvulling daarop wordt de regio's gevraagd om in samenwerking met (vitale) partners in de regio's zich specifiek voor te breiden op een aantal risico's voor de nationale veiligheid, die prioritaire aandacht vragen. In de afgelopen jaren is dit o.a. gebeurd rond grootschalige overstromingen en griep пандеміе. Dit jaar is de veiligheidsregio's gevraagd om continuïteitsplannen voor de eigen organisatie te maken en maatregelen te treffen ter verbetering van de weerbaarheid tegen uitval van elektriciteit en ICT.

225

Op welke wijze wordt de burger door middel van handelingsperspectieven weerbaarheid gemaakt tegen nationale onveiligheid?

Burgers zijn de afgelopen jaren, onder meer middels de «Denk vooruit» campagnes, en de website nederlandveilig.nl, bewust gemaakt van het belang zelf voorbereidingen te treffen voor noodsituaties. De landelijke campagnes hebben de discussie over risico's en te treffen voorbereidingen en handelingsperspectieven op gang geholpen. Duidelijk is echter geworden, dat burgers zich sterker voelen aangesproken door zaken die in de persoonlijke leefomgeving spelen dan door meer algemene risico's. Zij zijn dan ook eerder geneigd om voorbereidingen daadwerkelijk te treffen en zichzelf over risico's te informeren. De landelijke opgedane kennis wordt overgedragen aan de lokale overheden.

226

Kan een overzicht worden gegeven van de stand van zaken ten aanzien tot het voorstel van de Europese Commissie met betrekking tot het verzamelen van PNR-gegevens? Wat is de stand van zaken bij de onderhandelingen over het Europese PNR-systeem en wanneer zijn die naar verwachting afgerond?

De Europese Commissie heeft op 2 februari 2011 een voorstel gepresenteerd voor de oprichting van een EU-systeem voor de uitwisseling van Passenger Name Record-gegevens (PNR). Dit voorstel is, conform de zgn. gewone wetgevingsprocedure, zowel aan de Raad als aan het Europees Parlement voorgelegd. In de Raad zijn de onderhandelingen op deskundigenniveau gaande. Als de voorzitter dit nodig vindt, worden vragen op politiek niveau geagendeerd en besproken in de JBZ-Raad. De Tweede Kamer wordt over deze punten altijd geïnformeerd door middel van de zgn. geannoteerde agenda's voor de JBZ-Raad, die worden gevolgd door een Algemeen Overleg. Hiernaast zijn er door beide Kamers verschillende schriftelijke vragen gesteld over het voorstel voor een Europees PNR-systeem, die de minister van V&J heeft beantwoord. Ook de behandeling van het voorstel door het Europees Parlement is volop gaande. Inmiddels heeft de EP-commissie voor Vervoer en Toerisme schriftelijke amendementen opgesteld. Verder zal ook de EP-commissie voor Burgerlijke Vrijheden, Justitie en Binnenlandse Zaken voorstellen indienen.

Er is geen verwachting uitgesproken over de datum waarop de onderhandelingen binnen de Raad en vervolgens tussen Raad en Europees Parlement zullen zijn afgerond.

227

Hoe zal meer nadruk worden gelegd op de privacybestendigheid van ontwikkelde «tools» bij de herkenning van digitale informatie en fingerprinting?

Een aantal ontwikkelde tools van het programma «herkenning digitale informatie en fingerprinting» wordt getoetst op juridische compliance en privacy aspecten in het bijzonder. Dit vindt bij voorkeur plaats in de fase voordat ze operationeel zijn, maar in ieder geval nog op een moment waarop ze aangepast kunnen worden. De vraagstelling is of er voldoende waarborgen zijn tegen onwenselijk gebruik of misbruik van privacy gevoelige informatie, gegeven de primaire gebruikers en potentiële andere gebruikers. Er zal ook een privacy checklist worden opgesteld om andere of toekomstige tools na te lopen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de Universiteit van Tilburg (TILT) in samenwerking met TNO. De conclusies van het onderzoek zullen openbaar zijn.

228

Wat kost het de Nederlandse overheid om een het PNR-systeem op te zetten?

De kosten van het opzetten van een PNR systeem zijn sterk afhankelijk van de definitieve inhoud van de concept EU PNR Richtlijn, en kunnen derhalve pas worden ingeschat wanneer duidelijk is hoe de EU PNR Richtlijn er precies uit gaat zien. Over de tekst van de concept EU PNR Richtlijn vindt nog overleg plaats in Brussel. Uw Kamer wordt op de hoogte gehouden van deze onderhandelingen.

229

Waarom maken politiekorpsen geen gebruik van de mogelijkheid met behulp van het IMEI-nummer gestolen mobiele telefoon op te sporen? Zijn hier juridische belemmeringen of is er gebrek aan capaciteit bij de politie?

Er zijn juridische mogelijkheden om het IMEI-nummer te gebruiken in het kader van de opsporing. Het gebruik van het IMEI nummer is in de praktijk echter beperkt effectief. Het IMEI-nummer is niet uniek, bij aangifte vaak niet bekend en kan met behulp van op het internet beschikbare software eenvoudig worden gewijzigd.

230

Kan een overzicht worden gegeven van gesloten politiestations en politiebureaus vanaf januari 2011?

Vanaf 1 januari 2011 zijn in totaal 24 politiestations gesloten, waarvan 5 zonder publieksfunctie. In dezelfde periode zijn 5 nieuwe politiestations met publieksfunctie in gebruik genomen (zie tabel).

Achtergrond van het afstoten van een politiestation is doorgaans de wens van de korpsen om de dienstverlening aan het publiek te verbeteren door onrendabele en in verhouding veel capaciteit vergende vaste stations te vervangen door nieuwe vormen van in contact treden met het publiek. Te denken valt daarbij onder andere aan mobiele stations, politie-sprekuren, internetaangiften, telefonische aangiften en 3D-aangiften. De mogelijkheid om aangifte te doen is daardoor in de afgelopen jaren sterk toegenomen.

Regiokorps	Gesloten stations vanaf 1-1-2011	opmerkingen
Groningen	3 (waarvan 1 zonder publieksfunctie)	
Friesland	1	
Drenthe	0	
IJsselland	0	
Twente	0	
Nood Oost Gelderland	2 (waarvan 1 zonder publieksfunctie)	2 nieuwe geopend
Gelderland Midden	1	1 nieuwe geopend
Gelderland Zuid	2	
Limburg Noord	0	
Limburg Zuid	0 (wel in 1 gemeente spreekuur opgeheven)	
Brabant Zuid Oost	3	
Brabant Noord	0	
Brabant Midden West	0	
Zeeland	0	
Rotterdam Rijnmond	2 (1 zonder; 1 met beperkte publieksfunctie)	
ZuidHolland Zuid	1 (met beperkte publieksfunctie)	
Utrecht	0	
Flevoland	0	
Gooi en Vechtstreek	0	
Haaglanden	0	
Hollands Midden	1 (zonder publieksfunctie)	2 nieuwe geopend
Amsterdam Amstelland	0	
ZaanstreekWaterland	6	
Kennemerland	0	
NoordHolland Noord	1	
KLPD	(zonder publieksfunctie)	Medegebruik NOG
Totaal		

231

Op welke wijze wordt voorzien in samenhang van aanpak en goede afstemming tussen de nationale eenheden van de politie, de veiligheidsregio's, gemeenten, openbaar ministerie, regionale brandweer en eventuele andere actoren in de veiligheidsketen?

In wetsvoorstel 30 880 (vorming nationale politie) is voorzien in een overleg op regionaal niveau tussen de lokale gezagsdragers over de politie. Dit zijn de burgemeesters van de gemeenten in de regio en de hoofdofficier van justitie. Zij stellen ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan voor de regionale politie-eenheid vast. Voorafgaand hoort iedere burgemeester zijn gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan. De inbreng van de gemeenteraad zal zijn gebaseerd op het – in wetsvoorstel 32 459 (versterking regierol gemeenten) geïntroduceerde – integrale veiligheidsplan. Dit plan bevat het lokale veiligheidsbeleid in ruime zin: het beleidskader voor alle bij veiligheid betrokken gemeentelijke organisaties en instellingen, waaronder uiteraard ook de politie. Over de totstandkoming van het regionale beleidsplan politie geeft wetsvoorstel 30 880 geen vormvoorschriften. Voor de afstemming over het regionale beleidplan zou de schaal van de veiligheidsregio kunnen worden benut. De veiligheidsregio is een verband op het terrein van fysieke veiligheid en rampen- en crisisbeheersing waarbinnen reeds veel ervaring is opgedaan met bestuurlijke afstemming en waar derhalve ook afstemming kan plaatsvinden over veiligheidsvraagstukken in den brede. Voorts ligt het zeer voor de hand dat bij het opstellen van het beleidsplan van de regionale politie-eenheid het beleidsplan van de veiligheidsregio als input zal dienen, zoals ook het regionale veiligheidsbestuur zijn beleidsplan zal afstemmen met (onder meer) het beleidsplan van de regionale politie-eenheid waarin de veiligheidsregio gelegen is. Deze aanpak staat borg voor een samenhangend integraal veiligheidsbeleid op het niveau van de regionale eenheden van de nationale politie. Daarnaast bestaan er nu al vele samenwerkingsverbanden tussen (verschillende) partners in de veiligheidsketen, zoals de Veiligheidshuizen en RIEC's. De Nationale Politie zal hierin vanzelfsprekend blijven participeren.

232

Kan alsnog de cijfers worden gegeven voor jeugdcriminaliteit, het aantal verdachten van politie naar OM en verdachtenratio geweld?

Op het gebied jeugdcriminaliteit bestond de Kalsbeeknorm. Die hield in dat tenminste 80% van de aangehouden minderjarige verdachten binnen 30 dagen na het eerste verhoor door het Openbaar Ministerie zijn ontvangen.

In 2010 was het totaal van regiokorpsen 80%, dus conform de norm. Voor jeugdcriminaliteit golden geen andere cijfermatige normen.

233

Wat is de verklaring voor de terugloop in Verplichtingen en Programma-uitgaven? Waar wordt op bezuinigd?

Het budget voor Politie Nederland wordt vermeerderd dan wel verminderd met het jaarlijkse saldo van de intensiveringen en ombuigingen van dit kabinet. In de eerste jaren is het saldo positief en in latere jaren negatief. De ombuigingen worden enerzijds gerealiseerd door in de bedrijfsvoering efficiënter en effectiever te werken, waarvoor Nationale politie nodig is en anderzijds door maatregelen op het terrein van evenementen, politieonderwijs en meldkamers.

234

Welke invloed verwacht de regering van de maatregel om aspirant-agenten tijdens hun opleiding niet meer te betalen op de kwantiteit en de kwaliteit van de instroom van de Politieacademie?

De ervaring leert dat er voldoende geïnteresseerden zijn omdat tot nu toe is gebleken dat mensen die bij de politie willen werken vooral agetrokken zijn door «het politievak», het salarisaspect tijdens de opleiding lijkt hieraan ondergeschikt.

Verder zal de salarismaatregel de kwaliteit van de aspiranten niet beïnvloeden omdat deze geen invloed heeft op de selectiecriteria en ook niet op de inhoud van de opleiding.

235

Wat betekenen de (nieuw) gestelde prioriteiten en offensieven tegen criminaliteit organisatorisch betekenen voor de huidige werkzaamheden bij de politie? Welke accenten en taken zullen verschuiven en in welke mate? Op welke wijze worden in dit kader de huidige inspanningen en initiatieven bij korpsen gewaarborgd bij overgang naar een Nationale politie?

Op 2 mei informeerde ik uw Kamer over de landelijke prioriteiten. De organisationele vertaling daarvan is aan de korpsbeheerders in de regio. Zo wordt een evenwicht bereikt tussen landelijke en regionale prioriteiten. In concreto geschiedt deze vertaling in de driehoek.

Aangezien de landelijke prioriteiten de periode t/m 2014 beslaan, is een van de criteria waarop ik de voorstellen van de kwartiermaker nationale politie beoordeel (bv een jaarplan), de wijze waarop is voorzien in de landelijke prioriteiten.

236

Doelt de regering op tabel 23.3 als ze verwijst naar meetbare gegevens over het functioneren van de politie, zo nee op welke gegevens wordt dan gedoeld?

De meetbare gegevens over het functioneren van de politie worden gebaseerd op de beleidsprioriteiten en de landelijke prioriteiten van de politie.

237

Wat is de stand van zaken met betrekking de dierenpolitie? Hoeveel dierenpolitie-agenten zijn er op dit moment opgeleid? Hoeveel werken daadwerkelijk al als dierenpolitie-agent?

Kortheidshalve verwijs ik naar mijn brief dierenpolitie die op 24 oktober aan de Kamer is gezonden.

238

Wat is de effectiviteit van burgernet en is daar meerwaarde voor in vergelijking met twitter?

Eind 2009 heb ik uw Kamer geïnformeerd over de effectiviteit van Burgernet. Kort samengevat levert Burgernet in ruim 40% van de inzetten een bijdrage aan de opsporing en is er in ruim 9% een harde, causale relatie tussen aanhouding van een verdachte en inzet van Burgernet. Dat maakt Burgernet een zeer effectief middel. Burgernet heeft bovendien functionaliteiten die bij twitter ontbreken. Zo is bij inzet van Burgernet geografische (bv postcodegebied) of professionele selectie (bv politie-agenten) te maken. Omdat twitter een aanvulling op Burgernet kan zijn

(burgers retweeten nu burgernetberichten) wordt onderzocht over welke functionaliteiten Burgernet 2.0 moet beschikken.

239

Met betrekking tot de aanpak van illegaliteit en criminele vreemdelingen, wat is de reden dat in 2014 10% van de in de PSH-V geregistreerde identiteitsonderzoeken niet zal voldoen aan de afgesproken kwaliteits-eisen?

Het is in de praktijk niet mogelijk een 100% score op de kwaliteitseisen te halen, omdat bij de aanhouding het niet altijd bekend is dat het om een vreemdelingenzaak gaat (bijvoorbeeld bij een aanhouding in de nachtelijke uren). Het Vrisprotocol schrijft voor dat bij elke vreemdeling die in een strafrechtelijk traject komt, het procesverbaal van een Vreemdelingennummer wordt voorzien. Als de verdachte inmiddels op vrije voeten is gesteld, kan de vreemdelingenpolitie de aangifte administratief herstellen, maar zij kan op dat moment niet altijd meer aan alle gestelde kwaliteits-eisen voldoen.

240

Welke veranderingen wil de regering maken om te komen tot een betere verdeling van de politiesterkte over Nederland? Welke veranderingen betekent dit ten opzichte van het BVS en de herijking daarvan?

In mijn brief van 24 maart 2011 (kamerstuk 29 628, nr. 239) heb ik de verdeling van de structureel beschikbare operationele sterkte van 49 500 fte over de korpsen aan de kamer bekend gemaakt. Deze verdeling is gebaseerd op het herijkte budgetverdeelsysteem. Een verdeelsysteem dat ziet op een verdeling op basis van de gemeten werklast in de korpsen. Aan deze verdeling wordt de komende jaren vastgehouden. De operationele sterkte van de verschillende korpsen worden opgeteld tot een operationele sterkte per regionale eenheid in de situatie van de Nationale Politie. De mogelijkheid bestaat dat bij de inrichting van het nationale politiekorps op enig moment (delen van) taken worden gerealloceerd. Herschikking van taken kan betekenen dat er wijzigingen plaatsvinden in de verdeling van de operationele sterkte over de eenheden.

241

Hoe wordt nu en bij de nationale politie rekening gehouden met de regionaal gewenste kwalitatieve versterking van de politie? Hoe verhoudt zich dat tot de centrale intake en selectie door de Politieacademie?

In de huidige situatie gaat de minister over de omvang en verdeling van de operationele sterkte (de kwantiteit). De korpsen (en dus de korpsbeheerders) gaan over de kwalitatieve personele samenstelling van de politie. Korpsen bepalen dus bijvoorbeeld hoe ze het voorgeschreven aantal aspiranten verdelen over de verschillende in te nemen niveaus (2 t/m 6).

In de situatie van de nationale politie gaat de minister nog steeds over de omvang en verdeling van de operationele sterkte. Daarnaast zal de regionale eenheid een beleidsplan opleveren met de te behalen resultaten van de inzet van de politie. De nationale korpschef stelt daarnaast een beheersplan (incl. een strategische personeelsplanning) op voor de gehele politie. Deze wordt vastgesteld door de minister.

De centrale werving en selectie is in beide systemen de uitvoering van het binnen halen en selecteren van de gewenste niveaus. De politieacademie bepaalt dus niet de omvang en kwalitatieve samenstelling van de politie. Om het mogelijk te maken om de juiste keuzes te maken, adviseert de taskforce Instroom Politiepersoneel momenteel de korpsbeheerders, het college van procureurs-generaal en de minister over de kwalitatieve

personeelssamenstelling van de politie en bijvoorbeeld de gewenste versterkingen in de opsporing en handhaving. Dit advies zal tevens aan de kwartiermaker nationale politie ter beschikking worden gesteld als richtsnoer voor de inrichting en uitwerking van het nieuwe korps.

242

In welke mate hebben de andere Europese landen hun zaken op orde met het oog op het uitwisselen van vingerafdrukken in het kader van het verdrag van Prüm? Met welke lidstaten vindt uitwisseling van vingerafdrukken al plaats?

De Deadline voor implementatie was 26 augustus 2011. Op 26 augustus hadden de volgende landen het onderdeel vingerafdrukken geïmplementeerd (te weten, Duitsland, Oostenrijk, Luxemburg, Spanje, Slovenië en Bulgarije.). 18 van 27 lidstaten hadden op die datum het onderdeel vingerafdrukken niet geïmplementeerd (Te weten: België, Denemarken, Estland, Griekenland, Ierland, Italië, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Nederland, Polen, Portugal, Roemenië, Finland, Zweden, Verenigd Koninkrijk).

De verwachting is dat Nederland begin december 2011 de implementatieprocedures van Prüm/dacty gaat afronden. Daarna is de planning dat Nederland na Duitsland met Oostenrijk, Luxemburg, Spanje en Bulgarije gaat aansluiten.

Andere landen welke activiteiten hebben lopen om aan te sluiten of intussen zijn al aangesloten zijn; Estland, Frankrijk, Cyprus, Hongarije, Slowakije, Malta, Polen, Roemenië en Zweden.

243

Vallen de dierenpolitie-agenten onder de operationele sterkte van 49 500 fte.?

Ja.

244

Wat is de verwachte gemiddelde jaarlijkse uitstroom bij de politie in de periode 2012–2015 en kunt u de in- en uitstroomcijfers geven voor de periode 2000–2011?

De te verwachten gemiddelde jaarlijkse uitstroom van de totale sterkte bij de politie in de periode 2012–2015 is ca. 2900 fte gemiddeld per jaar. Op basis van de beschikbare data over de periode 2005–2010 lag de gemiddelde instroom tussen de 3000 en 3500 fte. De gemiddelde uitstroom in die periode lag tussen de 2000 en 2500 fte. Een beeld van de politie als geheel, vereist nadere analyse om bijvoorbeeld interregionale mobiliteit uit de cijfers te filteren. Ik zal u hier op een later moment schriftelijk over informeren.

245

Kunt u een overzicht geven van het aantal wijkagenten in fte voor de jaren 2005–2012 en het aantal forensisch assistenten in fte?

Het aantal van 500 extra wijkagenten is per 30 juni 2011 gerealiseerd. Per gelijke datum waren 367 van de 500 forensisch assistenten aangesteld. De verwachting is dat dit aantal in de tweede helft van 2011 zal aantrekken. Daarnaast gaat onderzocht worden of de korpsen met het huidige aantal forensische assistenten de achterliggende doelstelling van het bezoeken van alle standaard PD's realiseren. Als dit met minder dan 500 forensisch assistenten kan dan hebben de korpsen de ruimte om minder forensisch assistenten aan te stellen en de capaciteit voor andere prioriteiten in te zetten..

246

Wat is de schatting van de kosten voor het aanvalsprogramma informatie-huishouding 2011–2014?

In deze kabinetsperiode bedragen de incidentele kosten, ten opzichte van het reguliere ICT-budget, voor het op orde brengen van de informatievoorziening van de politie € 201,9 miljoen. De kosten in de volgende kabinetsperiode bedragen € 124,1 miljoen. (Zie tevens antwoord bij 248).

247

Wat is de stand van zaken wat betreft de CAO-onderhandelingen voor een arbeidsvoorwaardenakkoord 2012?

Met de vakorganisaties is afgesproken eerst een verkenning te doen van alle mogelijke CAO onderwerpen alvorens de formele onderhandelingen te starten. Deze verkenning start op korte termijn.

248

Welke kosten zullen gepaard gaan met herziening van de ICT huishouding van de politie?

In deze kabinetsperiode bedragen de incidentele kosten, ten opzichte van het reguliere ICT-budget, voor het op orde brengen van de informatievoorziening van de politie € 201,9 miljoen. De extra kosten in de volgende kabinetsperiode bedragen € 124,1 miljoen die in latere jaren taakstellend wordt terugverdiend

249

Hoe wordt de verhoging van het aantal direct inzetbare uren politiewerk op een betrouwbare wijze gemeten?

Dit gebeurt op 2 manieren.

- 1) Voor de nulmeting naar de huidige tijdbesteding in (onder meer) basispolitiezorg en opsporing en
- 2) via tijdwinstmetingen per verbetermaatregel.

Deze onderzoeken worden uitgevoerd op basis van gegevens van o.m. Politieacademie en WODC.

250

Hoe kan de verhoging van de heterdaadratio met ingang van volgend jaar goed gemeten worden als de nulwaarde nog niet bekend is?

In 2011 worden 5 pilots rond de heterdaadratio uitgevoerd. Op basis van deze pilots wordt de nulwaarde eind 2011 bepaald. In de periode 2012, 2013, 2014 kan zo de verhoging worden gemeten.

251

Waarom wordt het aantal wijkagenten niet meer gemonitord?

De doelstelling met betrekking tot het aantal wijkagenten stamt van het vorige kabinet. Het gewenste aantal moet per 31/12/2011 zijn bereikt. Het huidige kabinet heeft terzake geen doelstelling geformuleerd. Om die reden zal vanaf dat moment niet meer worden gemonitord. Dit neemt niet weg dat de wijkagent een essentiële rol vervult in het lokaal gebonden politiegezag.

252

Kan een volledige opsomming worden gegeven van de taken van de agenten van de dierenpolitie?

In de convenanten dierhandhaving en dierenhulpverlening die op 24 oktober aan uw Kamer zijn gezonden, staat nauw beschreven wat de taken van de dierenpolitie zijn.

253

Wat worden de eerste prioriteiten van de agenten dierenpolitie?

In de convenanten dierhandhaving en dierenhulpverlening die op 24 oktober aan uw Kamer zijn gezonden, staat nauw beschreven wat de taken van de dierenpolitie zijn.

254

Wat worden de speerpunten van de dierenpolitie?

Zoals in het convenant samenwerking dierhandhaving staat heeft de politie mede als taak het pro-actief opsporen van overtredingen op onder ander dierenmishandeling en dierenverwaarlozing.

255

Blijven de agenten van de dierenpolitie passief en reageren zij alleen op meldingen of zullen zij zich ook actief inzetten voor dierenwelzijn?

Zoals in het convenant samenwerking dierhandhaving staat heeft de politie mede als taak het pro-actief opsporen van overtredingen op onder ander dierenmishandeling en dierenverwaarlozing.

256

Kan een gedetailleerde opsomming worden gegeven van waar en wat de dierenpolitie-agenten gaan controleren en wat wij van deze controles kunnen verwachten?

In de convenanten dierhandhaving en dierenhulpverlening die op 24 oktober aan uw Kamer zijn gezonden, staat nauw beschreven wat de taken van de dierenpolitie zijn. Zoals aangegeven in het convenant dierhandhaving, worden (strafrechtelijke) prioriteiten gesteld op basis van een vastgesteld afwegingskader. Het gezag besluit over feitelijke inzet.

257

Op welke wijze gaan de agenten dierenpolitie de illegale handel van exoten aanpakken?

Dit is geen taak van de dierenpolitie, maar van de VWA. Zie hiervoor artikel 4.4 van het convenant samenwerking dierhandhaving.

258

Welke doelstellingen stelt de dierenpolitie zich op de verschillende speerpunten?

In de convenanten dierhandhaving en dierenhulpverlening die op 24 oktober aan uw Kamer zijn gezonden, staat nauw beschreven wat de taken van de dierenpolitie zijn. Zoals aangegeven in het convenant dierhandhaving, worden (strafrechtelijke) prioriteiten gesteld op basis van een vastgesteld afwegingskader. Het gezag besluit over feitelijke inzet.

259

Hoe gaan de dierenpolitie-agenten tegen dierenmishandeling optreden? Welke sancties kunnen zij gaan opleggen?

De dierenpolitie zal aan de hand van de meldingen bij 144 en vanuit de eigen waarnemingen optreden. De dierenpolitie beschikt over het reguliere politieke, sanctieinstrumentarium

260

Vloeit het geld uit de opgelegde boetes bij dierenmishandeling terug naar dierenwelzijnprojecten en/of consumenten voorlichting om dierenmishandeling te voorkomen?

Nee.

261

Welk materieel komt beschikbaar voor de dierenpolitie-agenten om hun taken te kunnen uitvoeren?

Vooralsnog is niet voorzien in extra materieel voor de dierenpolitie en zal de politie het materieel wat nu voor handen is blijven gebruiken. Uit evaluatie zal moeten blijken of het huidige materieel voldoende is of dat er behoefte is aan ander materieel.

262

Hoeveel geld is er beschikbaar voor het salaris en materieel van de dierenpolitie-agenten en waar is dit in de begroting opgenomen?

De dierenpolitie is onderdeel van politie en maakt dus onderdeel uit van de operationele sterkte van de politie. Deze wordt gefinancierd ten laste van artikel 23 en is niet apart zichtbaar.

263

In welke frequentie en volgens welke normen gaat de dierenpolitie controles uitvoeren op slachthuizen en veetransporten?

De controles op de slachthuizen blijft een verantwoordelijkheid van de VWA. Ook de veetransporten van de landbouwhuisdieren zijn een verantwoording van de VWA.

264

Hoeveel geld is er beschikbaar voor de controles op slachthuizen en veetransporten en waar is dit in de begroting opgenomen?

Dit is niet opgenomen in de begroting van VenJ. Korthedshalve verwijs ik naar de beantwoording van vraag 263.

265

Wat is de status van de afstemming tussen de nieuwe taken van de dierenpolitie-agenten en die van de bestaande inspecteurs van de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit en de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID)?

Het convenant samenwerking dierenhandhaving beschrijft (de veranderingen) in het handhavingslandschap met de komst van de dierenpolitie en de verantwoordelijkheden tussen de verschillende organisaties op dat terrein. Het convenant bevat niet alleen generieke (keten)taakafspraken maar ook specifieke taakafspraken per partij. Bij het convenant zijn de belangrijkste organisaties die handhavingstaken rond dieren verrichten betrokken, namelijk de politie, de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (nVWA), het OM en de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID).

266

Blijft naast de dierenpolitie-agenten ook de BOA-status van de Inspectiedienst Gezelschapsdieren (IDG) van de Hondenbescherming gehandhaafd?

Ja, de boa-status van de IDG blijft gehandhaafd. De inspecteurs van de IDG kunnen op basis van de meldingen die bij de IDG binnenkomen hun werkzaamheden blijven verrichten en het belang van het dierenwelzijn blijven dienen, zoals bijvoorbeeld ook door de boa's bij Staatsbosbeheer en bij natuur- en landschapsorganisaties wordt gedaan. Bij een aanvraag (tot verlenging) van boa-aktes voor de IDG-inspecteurs zal ik uiteraard wel toetsen of, conform artikel 4, eerste lid van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar, de noodzaak daartoe nog aanwezig is.

267

Hoeveel geld is er beschikbaar voor de opvang van de door de dierenpolitie-agenten in beslag genomen dieren en waar is dit in de begroting opgenomen?

Voor de opvang van in beslag genomen dieren is geen geld beschikbaar vanuit het politiebudget aangezien de verantwoordelijkheid voor strafrechtelijk of bestuursrechtelijk beslag niet bij politie ligt. Op de begroting van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie is geld beschikbaar voor de opvang van de inbeslag genomen dieren.

268

Wat is de status van de afspraken met het Openbaar Ministerie over het eisen van zwaardere straffen tegen verdachten van dierenmishandeling?

Door het OM is een analyse gemaakt van het strafvorderingsbeleid en de opgelegde straffen voor dierenmishandeling in de afgelopen jaren. Daarnaast zijn in drie burgerfora en via een internetenquête vragen gesteld over de bestraffing van dierenmishandeling. Op basis hiervan is door het OM geconcludeerd dat de strafeis dient te worden verhoogd. Dit is gedaan door aan het zogenaamde basisdelict dierenmishandeling een factor toe te voegen die rekening houdt met het letsel of de gevolgde dood van het dier. Ook is een factor reclasseringsrapportage toegevoegd, waarbij omstandigheden worden genoemd die dienen te leiden tot het aanvragen van een reclasseringsrapport, zoals bijvoorbeeld grote maatschappelijke verontwaardiging of sadistische inslag. Het verhoogde strafvorderingsbeleid is met ingang van 1 oktober 2011 in werking getreden.

269

Wordt het Openbaar Ministerie ook gevraagd prioriteit te geven aan zaken met betrekking tot dierenmishandeling die door de dierenpolitie worden opgespoord?

In het op 24 oktober 2011 mede door mij ondertekende convenant samenwerking dierhandhaving zijn afspraken gemaakt over de taken van de betrokken organisaties, waaronder het Openbaar Ministerie. In dit convenant is bepaald dat het Openbaar Ministerie per arrondissementsparket een contactpersoon aanstelt voor dierhandhavingzaken. Deze contactpersoon adviseert de dierenpolitie en de opsporingsambtenaren van de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (nVWA) en de Landelijke Inspectie Dierenbescherming (LID) over het te volgen traject, bijvoorbeeld strafrechtelijk of bestuursrechtelijk optreden en de opslag van in beslag genomen dieren. Ook zal het Openbaar Ministerie, binnen de procedurele

mogelijkheden, strafrechtelijke processen waarbij in beslag genomen of in bewaring genomen dieren betrokken zijn zo kort mogelijk laten duren.

270

Hoeveel geld is er beschikbaar voor de opleiding van dierenpolitie-agenten en waar is dit in de begroting opgenomen?

De opleiding van de dierenpolitie wordt verzorgd door de Politieacademie. De kosten van de opleiding vallen binnen het regulier opleidingsbudget van de academie.

271

Welke competenties en vaardigheden worden de dierenpolitie-agenten tijdens de opleiding geleerd?

De opleiding bestaat uit het bijbrengen van een aantal competenties met betrekking tot dierenwelzijn, waarbij het basisoniveau van de cursist een executieve agent van niveau 3 is.

272

Krijgen alle dierenpolitie-agenten dezelfde opleiding?

Voorlopig wordt de eerste lichte dierenpolitie geworven binnen de basispolitiezorg en is de opleiding gericht op dit niveau. Komende jaren zal – mede op basis van ervaring in de praktijk worden gekeken of de opleiding aanpassing behoeft. Daarnaast is een speciale opleiding ontwikkeld voor de 144 medewerkers.

273

Hoe waarborgt de regering dat de veiligheidsregio's aan de wettelijke taken voldoen als dit niet meer gemeten en gepubliceerd wordt?

De Inspectie Openbare Orde en Veiligheid toetst de wijze waarop een orgaan van een veiligheidsregio, een gemeente of een ander openbaar lichaam uitvoering geeft aan de taken met betrekking tot de brandweerzorg, de rampenbestrijding of crisisbeheersing. Ook worden momenteel verschillende monitoringsinstrumenten ontwikkeld. Hier zal nader op worden ingegaan bij het antwoord op vraag 282.

274

Hoe komt het dat de uitgaven aan veiligheid en bestuur de komende jaren bijna halveren, van € 47,5 miljoen in 2011 naar € 24,5 miljoen in 2013 en volgende jaren?

De terugval van € 47,5 mln naar € 24,5 mln wordt in belangrijke mate verklaard door het beëindigen van tijdelijke programma's uit de vorige kabinetsperiode, zoals Polarisatie en Radicalisering en het Van Montfransbudget

275

Welke elementen uit het Engelse model van de voetbalwet wordt bedoeld?

Hiermee worden vooral de hogere strafmaat voor voetbalgerelateerde delicten in de Engelse wetgeving bedoeld. Daarnaast kan worden gekeken naar het Engelse stadionverbod dat van toepassing is op alle officiële wedstrijden in én buiten Engeland en Wales. Naar interlands en internationale wedstrijden van clubs mag dus niet worden afgereisd.

276

Is de regering bekend met signalen uit het veld dat de Voetbalwet nog te weinig wordt ingezet bij de bestrijding van voetbalvandalisme en dat het in de praktijk vaak te lang duurt voordat sancties worden getroffen? Is de regering bereid, gezien deze signalen, het deel van de Voetbalwet dat ziet op de bestrijding van voetbalvandalisme eerder te herzien en niet te wachten tot de algehele evaluatie?

De Inspectie Openbare Orde en Veiligheid heeft afgelopen jaar (september 2010- april 2011) de Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (Wet mbveo) gemonitord. Hieruit is naar voren gekomen dat de Wet mbveo juist het meest wordt ingezet bij voetbaloverlast, meer dan bij wijkoverlast, evenementen en bij 12-minners. De Wet mbveo kan worden ingezet bij herhaaldelijke overlast van een individu of een groep. Het vereiste van herhaaldelijke overlast brengt met zich mee dat een zorgvuldig opgebouwd dossier moet worden gevormd waaruit de herhaaldelijke overlast moet blijken.

Op dit moment zijn veel gemeenten bezig met de implementatie van de wet. Hierbij blijkt dat het aanleggen van een goed onderbouwd dossier tijd en aandacht vergt. Er moet voldoende relevante ervaring met de toepassing van de wet zijn opgedaan om een succesvolle evaluatie mogelijk te maken. Verwacht wordt dat twee jaar nadat de wet van kracht is, deze ervaringen zijn opgedaan. Daarom houdt de regering vast aan de voorgenomen evaluatie die na de zomer van 2012 is afgerond.

277

Wat zijn de voorwaarden voor politieambtenaren om live camerabeelden te bekijken zowel in het publieke domein als in het private domein, waarbij in het laatste geval wordt samengewerkt met bijvoorbeeld de winkeliers waar de camera's ophangen?

Bij publiek-privaat cameratoezicht werken publieke en private partijen samen om de veiligheid in een gebied te bevorderen. Hierbij wordt cameratoezicht gehouden op het private terrein maar ook op de openbare weg. Er zijn hierbij dan ook twee wettelijke regimes van toepassing: artikel 151c van de Gemeentewet en de Wet bescherming persoonsgegevens. De wetgeving stelt een aantal eisen waaraan moet worden voldaan. Cameratoezicht kan alleen worden toegepast indien dit noodzakelijk is. Dit betekent dat nader bekeken zal moeten worden of het cameratoezicht evenredig is in relatie tot het doel (proportionaliteit) en dat het doel niet op een minder ingrijpende wijze kan worden bereikt (subsidiariteit). Voorts moet cameratoezicht kenbaar gemaakt worden. Wanneer persoonsgegevens worden verzameld kan het zijn dat dit moet worden gemeld bij het College bescherming persoonsgegevens. Om redenen van efficiency en effectiviteit worden de beelden van zowel publieke als private camera's in toenemende mate in toezichtcentrales uitgekeken. Wanneer en in een centrale voor meerdere doelen wordt uitgekeken, en dus onder meerdere privacyregimes wordt gewerkt, moeten de beelden altijd volgens hun privacyregime worden opgeslagen. In de praktijk betekent dit dat met name de toegang tot de beelden en de bewaartermijn voor de regimes verschillen. Het is mogelijk beeldopnamen te verstrekken aan de politie als bewijs voor een strafbaar feit

278

Wanneer kan de Kamer de voortgang van het wetsvoorstel regierol gemeenten vernemen? Ziet de regering mogelijkheden om de versterking van de regierol anders dan door middel van een wetsvoorstel te regelen?

Tijdens de plenaire vergadering van 6 september jl. heeft de Tweede Kamer besloten de plenaire behandeling van het voorstel van wet

houdende wijziging van de Gemeentewet in verband met de versteviging van de regierol van de gemeente ten aanzien van het lokaal veiligheidsbeleid (Kamerstukken 32 459) uit te stellen. Het is aan de Tweede Kamer om te beslissen over de verdere behandeling van dit wetsvoorstel.

279

Vanaf wanneer zal de THC gecontroleerd worden? Als de controles in het begrotingsjaar 2012 al gaan plaatsvinden waar staan de kosten voor deze controles vermeld? Wat gaan de voorgestelde THC-controles kosten? Hoe vaak moet de THC, in de toekomst, elke coffeeshop minimaal THC in de cannabis gecontroleerd worden?

Nadat de wijziging van de Opiumwet ter uitvoering van de aanbeveling van de Commissie Garretsen in werking is getreden, zal in voorkomend geval onderzoek naar het THC-gehalte in inbeslaggenomen hennep worden uitgevoerd. De kosten van dat onderzoek zullen worden betrokken bij de voorbereiding van de wijziging van de bij de wet behorende lijsten. Bij de toezending van het daartoe strekkend ontwerpbesluit aan het parlement zult u nader worden geïnformeerd. De kosten van de wetswijziging worden opgevangen binnen de huidige budgetten van de afzonderlijke betrokken organisaties.

280

Welke balans ziet de regering tussen de feitelijke veiligheid enerzijds en de ervaren veiligheid door burgers anderzijds? Hoe wordt deze weging van de minister meegenomen in de beleidskeuzes en maatregelen in het veiligheids- en justitiedomein?

De regering wil Nederland veiliger maken en wil daarvoor zowel de feitelijke onveiligheid als de door burgers ervaren onveiligheid terugdringen. Beide zijn belangrijk. In de beleidsagenda zijn dan ook concrete maatregelen en doelstellingen opgenomen voor het terugdringen van zowel criminaliteit als van door burgers ervaren overlast en onveiligheidsgevoelens. Het feitelijk veiliger maken van Nederland door een harde en consequente aanpak van criminaliteit en overlast levert naar onze overtuiging ook een positieve bijdrage aan de veiligheidsbeleving van burgers. Daarnaast zullen naar de vaste overtuiging van het kabinet de maatregelen in de beleidsagenda die leiden tot een slagvaardiger optreden van onze veiligheidsprofessionals, het sneller recht doen, het sneller en zwaarder straffen en het versterken van de positie van slachtoffers de door burgers ervaren veiligheid bevorderen. In de op 5 augustus 2011 aan uw Kamer toegestuurde reactie op adviesrapport Veiligheid en vertrouwen van de Raad voor het openbaar bestuur¹ gaat het kabinet meer uitgebreid in op zijn visie op de relatie tussen feitelijke en ervaren veiligheid.

281

Wat is al bereikt in de verbetering van de brandweerstatistiek? Heeft de vorming van de veiligheidsregio's nog geleid tot verstoringen in het bijhouden van de statistiek?

Op mijn initiatief is het project «Verbeteren brandweerstatistiek» opgestart waarin ik gezamenlijk met het CBS, de NVBR, de VBV, het Veiligheidsberaad, het NIFV en het Verbond van Verzekeraars nauw optrek om de gegevens en processen die nodig zijn voor de vernieuwde brandweerstatistiek, in 2013 te hebben geactualiseerd. Het CBS publiceert op 27 oktober 2011 de Brandweerstatistiek 2010. Vaststaat dat de respons van de brandweerkorpsen hiervoor hoger is dan het jaar daarvoor. De vorming van de veiligheidsregio heeft geen invloed op dit proces.

¹ Tweede Kamer 2010–2011, 28 264, nr. 326.

282

Welke projecten voor de ontwikkeling van toezicht- en handavingsregimes voert het Veiligheidsberaad op dit moment uit? Wat moeten deze projecten opleveren? Vormt een goede democratische controle onderdeel van deze regimes?

Het Veiligheidsberaad heeft geen toezichthoudende of handhavende verantwoordelijkheid. De toezichthoudende taak is voorbehouden aan de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid. Het Veiligheidsberaad onderzoekt wel de mogelijkheden om kwaliteitsverbetering en benchmarking te stimuleren. De NVBR en GHOR NL zijn in samenwerking met het Veiligheidsberaad gestart met het project Aristoteles. Dit project levert een set van prestatie-indicatoren op waarmee een veiligheidsregio inzicht krijgt in de prestaties van de brandweer, meldkamer, GHOR en de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Ook kunnen met behulp van Aristoteles vergelijkingen worden gemaakt binnen en tussen veiligheidsregio's, biedt het regio's de mogelijkheid om van elkaar te leren en kunnen gemeenteraden het gebruiken om invulling te geven aan hun controlerende taak. Het Veiligheidsberaad heeft uitgesproken de eindresultaten, na goedkeuring, met respect voor lokale en regionale verantwoordelijkheden, landelijk te willen implementeren. Daarnaast werkt de NVBR aan het brandweerspecifieke project Cicero. Dit heeft als doel te komen tot een eenduidige systematiek en een praktisch instrumentarium waarmee de kwaliteit van de brandweer op alle niveaus beter meetbaar, toetsbaar en vergelijkbaar is en betere sturing op de ontwikkeling van de organisatie mogelijk is.

283

Kan het gevangenispersoneel dat getroffen wordt door het SBF-beleid, waardoor zij er in inkomen zeer fors op achteruit gaan zonder hiervoor te zijn gewaarschuwd, nog compensatiemaatregelen tegemoet zien?

De SBF-verlofregeling is in de plaats gekomen van de SBF-ontslagregeling. Voor degenen die recht hebben op een uitkering op grond van de SBF-ontslagregeling – dat zijn de medewerkers die geboren zijn voor 1 januari 1950 – blijft de SBF-ontslagregeling van kracht. Voor hen is er dus niets veranderd. Zowel de SBF-ontslagregeling als de SBF-verlofregeling geven recht op een uitkering van 80% bruto van de laatstverdiende bezoldiging. De netto-uitkering van de SBF-verlofuitkering is lager dan die van de SBF-ontslagregeling, met name vanwege een hogere pensioenpremie waarmee een hoger pensioen wordt opgebouwd. De SBF-verlofregeling is gebaseerd op een onderhandelingsakkoord met de vakbonden. Dit onderhandelingsakkoord CAO Rijk 2005–2006 is voorgelegd aan de leden die ermee hebben ingestemd.

In de beantwoording van de schriftelijke vragen die de leden Gesthuizen (SP), Van Toorenburg (CDA) en Bouwmeester (PvdA) hebben gesteld aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2011Z15120) is onder meer aangegeven dat de informatievoorziening aan de medewerkers te traag op gang is gekomen. Hoewel ik begrip heb voor de situatie van individuele medewerkers die als gevolg van hun individuele omstandigheden in een lastige positie kunnen komen, zie ik geen ruimte voor compensatiemogelijkheden.

284

Hoe komt het dat de prijs per persoon per dag in de penitentiare inrichting daalt? Door welke maatregelen of beleid wordt dit veroorzaakt?

Als gevolg van opgelegde taakstelling en kortingen (o.a. de doelmatigheidskorting uit de Augustusbrieff 2010 en het Regeerakkoord 2010), zal

DJI bedrijfsvoeringsmaatregelen treffen welke ertoe leiden dat de gemiddelde dagprijs daalt. Voorbeelden van deze maatregelen zijn de efficiënte(re) inzet van personeel, het terugdringen van overwerk, een efficiënter huisvestingsbeleid en een meer doelmatig capaciteitsmanagement, alsook het beperken van de inzet van externen.

285

Hoe kan de financiële situatie van DJI gekwalificeerd worden? Waarom ontstaat er zo'n schuld bij het moederdepartement en ten koste waarvan gaat het dat die schuld moet worden ingelopen de komende jaren? Hoe heeft het zo ver kunnen komen?

De financiële situatie bij DJI staat onder invloed van capaciteitskrimp die zich de afgelopen jaren heeft voorgedaan. Deze krimp kwam na een jarenlange periode van toenemende vraag waar de DJI organisatie op was ingericht. Deze gewijzigde omstandigheden hebben als gevolg dat DJI het kostenniveau naar beneden moet bijstellen. Gelet op de aard van de voornaamste kostencomponenten, te weten personeel en huisvesting heeft DJI tijd nodig om zich hierop aan te passen. Daarbij moeten ook de doelmatigheidstaakstellingen van dit kabinet en voorgaande kabinetten worden ingepast. Met name door het treffen van capacitaire en bedrijfsvoeringsmaatregelen zal DJI de schuld aan het Moederdepartement op termijn (uiterlijk 2015) weer kunnen compenseren en wederom kunnen bouwen aan een robuust eigen vermogen.

286

Waarom dalen de opbrengsten uit arbeid voor DJI de komende jaren?

De ontwikkeling van de opbrengsten uit arbeid loopt in zekere mate parallel aan de ontwikkeling van het aantal gedetineerden in de strafrechtelijke sanctiecapaciteit. Dit aantal daalt in de periode 2010–2016 van respectievelijk 11 657 naar 10 964. Daarnaast houdt DJI er in de raming rekening mee dat – mede gegeven het economische klimaat, waarin het steeds moeilijker wordt om opdrachten van derden binnen te halen – meer dan voorheen (kostenbesparende) arbeid voor de eigen organisatie wordt uitgevoerd. Deze kostenbesparende arbeid wordt niet meegenomen in de geraamde reeks «opbrengsten derden».

287

Zou de afschrijvingstermijn van vervoermiddelen verlengd kunnen worden? Zo ja, welke budgettaire opbrengsten zou een verlenging van de afschrijvingstermijn met een jaar opleveren? Ziet de regering nog andere afschrijvingstermijnen die verlengd zouden kunnen worden?

Op blz. 131 van de Ontwerp Begroting 2012 is aangegeven dat vervoersmiddelen worden afgeschreven op basis van een gemiddelde (technische) levensduur van 4–5 jaar. Dit is conform het gestelde in artikel 17, lid 2 onder c van de regeling baten-lastendiensten 2011, volgens welke voor vervoersmiddelen een afschrijvingstermijn van 4 à 5 jaar is voorgeschreven. In het kader van efficiencyverbetering is recent reeds binnen DJI onderzocht of afschrijvingstermijnen verlengd kunnen worden. Waar dit mogelijk was is hier uitvoering aan gegeven. Verdere verlenging van afschrijvingstermijnen is binnen DJI niet mogelijk. De vervoersmiddelen van DJI zijn voornamelijk in gebruik bij de Dienst Vervoer en Ondersteuning, o.a. voor het transport van justitiabelen. Omdat hiervoor dagelijks grote afstanden afgelegd moeten worden, is het uit oogpunt van beveiliging en bedrijfseconomisch gezien niet wenselijk de levensduur van deze vervoersmiddelen verder te verlengen. De besparing op de afschrijvingskosten die wordt bereikt bij een verlengd gebruik zullen naar verwachting niet opwegen tegen de hogere kosten die ontstaan vanwege

extra onderhoud en reparatie. Het is immers van groot belang dat de bedrijfszekerheid en de veiligheid van deze vervoersmiddelen is gewaarborgd.

288

Wat is de stand van zaken met de wachttijden bij het Pieter Baan Centrum? Wat is hierin het gemiddelde? En wat is de maximum wachttijd bij het PBC?

Voor optimaal, efficiënt en adequaat onderzoek is van belang dat op het moment van de opname in het PBC:

- het opsporingsonderzoek gesloten is en in het strafdossier is vastgelegd;
- de vervolgingsbesluiten genomen zijn, waaronder de voorlopige tenlastelegging;
- collaterale gegevens zoveel mogelijk beschikbaar zijn;
- het onderzoeksdossier (straf- en klinisch) is aangemaakt.

De ervaring is dat dit voorwerk ongeveer 12 weken in beslag neemt. In deze periode is ook voldoende mentale afstand/verwerking van het delict ontstaan waardoor de onderzoekbaarheid van zowel eventuele pathologie als de eventuele doorwerking daarvan in het delict toeneemt. Een zekere wachttijd (om het voorwerk af te ronden) is derhalve noodzakelijk. Inclusief de voorbereidingstijd zoals hierboven beschreven, bedraagt de huidige wachttijd in het PBC op dit moment 19 weken. De gemiddelde wachttijd over het afgelopen jaar bedroeg 18,1 weken. De langste periode bedroeg 24 weken. Er wordt ingezet om de wachttijden verder terug te dringen.

289

Wat is het totaalbedrag dat ten laste van de begroting komt voor de inkoop van forensische zorg voor verslaving, gehandicaptenzorg en forensische zorg? Aan welke criteria moeten zorginstellingen en hun bestuurders voldoen? Kunnen ook eisen worden verbonden aan een maximumsalaris van bestuurders van deze instellingen?

Deze vraag is onlangs ook schriftelijk aan mij en de minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport gesteld (Kamervragen lid Gesthuizen; 2011Z17836). Uw Kamer kan de beantwoording van deze vragen voor de plenaire behandeling van de begroting van het ministerie van Veiligheid en Justitie tegemoet zien.

290

Wat wordt precies bedoeld met de zin dat waar nodig gebruik zal worden gemaakt van de verruimde mogelijkheden voor disciplinaire maatregelen?

De hier bedoelde verruimde mogelijkheden betreft een nieuw pakket maatregelen, dat de mogelijkheid biedt om beter te kunnen reageren op verschillende vormen van ongewenst of ongepast gedrag van rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast. Het pakket behelst een uitbreiding van het arsenaal aan disciplinaire maatregelen die ten aanzien van rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast kunnen worden opgelegd. Daarnaast behelst het ook de introductie van enkele orde- en sturingsmaatregelen waarvan het bevoegd gezag zich ten opzichte van een rechterlijk ambtenaar met rechtspraak belast kan bedienen, bijvoorbeeld in geval van de wenselijkheid om ten aanzien van een betrokkene meteen onderzoek te kunnen doen naar mogelijk plichtsverzuim. Dit pakket zal neergelegd worden in ontwerp-wetgeving, die naar verwachting in het voorjaar van 2012 in procedure zal worden gebracht. De Tweede Kamer

ontvangt binnenkort overigens een brief waarin nader op deze materie wordt ingegaan.

291

Waaruit zal de bijzondere aandacht bestaan bij de versterking van de kennis op niet-juridisch gebied?

Die bijzondere aandacht op niet-juridisch gebied ziet met name op het versterken van de maatschappelijke oriëntatie van rechters. Daarbij kan enerzijds worden gedacht aan vergaring van praktische kennis over het werk van bijvoorbeeld de partners in de justitiële keten (politie, OM) door een meeloopstage, maar ook kennis over de dagelijkse werkelijkheid van jeugdinstanties en over de rol van moskeeën en wijken door het afleggen van werkbezoeken. De maatschappelijke oriëntatie van de rechter wordt verder ondersteund door o.a. gerichte opleidingen, publieke debatten en contacten en samenwerking met scholen en universiteiten.

292

Op grond waarvan is de verwachting dat het wetsvoorstel kostendekkende griffierechten tot 5% minder zaken zal leiden? Is ook geanalyseerd welke zaken dit zijn? Zou dit alleen maar om zaken gaan die eigenlijk niet bij de rechter thuis horen?

De effecten van verhoging van de griffierechten op de instroom van zaken van de rechtspraak en buitengerechtelijke geschiloplossing zijn moeilijk exact te bepalen. Zowel door de Raad voor de Rechtspraak in zijn advies tijdens de consultatie van het wetsvoorstel, als door het onderzoeksbureau Significant zijn daarvoor modelmatig bepaalde schattingen gemaakt. In die analyses worden onderscheiden het rechtsgebied (handel, familie, bestuur) en rechterlijke organisatie (eerste aanleg, hoger beroep, cassatie). Volgens de geschildelta wordt op dit moment 5,4% van alle potentieel juridische geschillen door de rechter beslecht. Daarvan is nu niet – maar ook in de toekomst niet – aan de hand van een objectieve norm te bepalen welke conflicten wel of niet bij de rechter thuis horen.

293

Nu erkend wordt dat door het kabinet te weinig extra geld beschikbaar wordt gesteld voor de rechtspraak, wordt daarmee nu voor lief genomen dat de werkvoorraden en doorlooptijden zullen stijgen? Zo niet, hoe wordt dit dan voorkomen?

De omvang en duur van de instroomstijging als gevolg van de economische recessie is uiterst moeilijk te voorspellen. Deze onzekerheid heeft ertoe geleid dat het begrotingsvoorstel van de Raad, in overleg met de Raad, beperkt is gehonoreerd. Dat wil zeggen dat waar in het begrotingsvoorstel van de Raad wordt uitgegaan van een jaarlijks stijgende instroom, in de begroting uitgegaan is van een gelijkblijvende instroom vanaf het jaar 2012.

Mocht blijken dat ná 2012 de instroom blijft stijgen, is het mogelijk dat er achterstanden zullen ontstaan en de doorlooptijden zullen oplopen. Het is daarom van belang de ontwikkelingen nauwkeurig te volgen, zodat indien nodig alsnog aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen.

294

Gemeld wordt dat de financiering vanaf 2013 achter blijft bij de instroomverwachtingen van de Rechtspraak en hiermee het risico ontstaat dat de voorraden en daarmee de doorlooptijden de komende jaren kunnen gaan oplopen. Hoe verhoudt zich dit tot het wetsvoorstel kostendekkende griffierechten en de verwachting dat het aantal zaken door dit wetsvoorstel met 5% zal gaan teruglopen?

De instroomstijging zal door het instroombeperkende effect van de verhoging van de griffierechten hoe dan ook minder groot zijn dan de prognosemodellen hebben voorspeld. In de prognosemodellen kon immers nog geen rekening worden gehouden met dit effect, omdat het wetsvoorstel nog niet gereed was.

295

Hoe groot zijn de financiële problemen voor Slachtofferhulp Nederland? Wat is de stand van zaken, moeten er vestigingen worden gesloten, medewerkers worden ontslagen of activiteiten worden verminderd?

Slachtofferhulp Nederland heeft de afgelopen maanden gebruikt om de financiële positie nauwkeurig in kaart te brengen en de consequenties voor 2012 en latere jaren door te rekenen. Het is noodzakelijk een bezuiniging door te voeren van € 1,5 miljoen op jaarbasis. Dit jaar zal een aantal tijdelijke contracten niet worden verlengd. Verdere personele bezuinigingsmaatregelen voor 2012 worden onderzocht. Tevens wordt bezien of vestigingen kunnen worden gesloten. De financiële situatie van Slachtofferhulp Nederland heeft geen consequenties voor de dienstverlening aan slachtoffers. De bezuinigingsmaatregelen worden op dit moment met de medezeggenschap van Slachtofferhulp Nederland besproken. Het pakket aan materiële en personele bezuinigingsmaatregelen moet ertoe leiden dat inkomsten en uitgaven in 2013 weer in evenwicht zijn.

296

Heeft de afname van de capaciteitsbehoefte minderjarigen met 8% in 2016 gevolgen voor de budgettaire ruimte? Zo nee, waarom niet?

In de tabel op blz. 138 van de OB2012 is aangegeven dat de productietaakstelling voor de direct inzetbare capaciteit vanwege de lagere behoefte fors neerwaarts is bijgesteld tot structureel 800 plaatsen. Dit betekent dat in het meerjarig financieel kader middelen beschikbaar zijn voor het exploiteren van 800 direct inzetbare plaatsen. Volgens de PMJ-raming 2011–2016 (blz. 184 van de OB 2012) is de structurele behoefte aan JJI-capaciteit lager. Vanwege de onzekerheid in de raming op de lange termijn is er voornamelijk van afgezien de direct inzetbare capaciteit structureel verder neerwaarts bij te stellen. In het kader van de begin 2012 verwachte nieuwe PMJ-behoefteraming zal opnieuw bezien worden of er aanleiding is de capacitaire taakstelling voor de direct inzetbare capaciteit bij te stellen.

297

Hoe verloopt de samenwerking van het Schadefonds Geweldsmisdrijven met de partners in het buitenland? Hoe kan het dat Nederlanders die kunnen rekenen op steun van het Schadefonds Geweldsmisdrijven bij hun aanvraag in het buitenland hier niets op horen, kunnen op dit gebied geen maximum termijnen worden afgesproken?

Het Schadefonds Geweldsmisdrijven ondersteunt Nederlandse slachtoffers die een aanvraag willen indienen bij een schadefonds in een andere EU-lidstaat. De mate van samenwerking met deze andere fondsen verschilt per land. Daarnaast zijn niet alle landen zo ver dat een schadefonds volledig is ingericht.

Hoewel de richtlijn voorschrijft dat de aanvrager na ontvangst van de aanvraag een bevestiging krijgt en geïnformeerd wordt over de contactpersoon en de verwachte behandelduur, geeft de richtlijn geen termijn waarbinnen de aanvraag moet zijn afgehandeld. De richtlijn ziet immers niet op harmonisatie van de verschillende schadefondsen in Europa.

Gezien de praktische knelpunten bij de uitvoering steunt Nederland het initiatief van de Europese Commissie tot een onderzoek naar de implementatie van de Richtlijn schadevergoeding aan slachtoffers van criminaliteit uit 2004. In de loop van 2012 moet dit onderzoek gereed zijn en zal de Europese Commissie met voorstellen komen op dit terrein.